

RAINER MARIA RILKE

VERSURI

BUCUREȘTI - 1966 EDITURA PENTRU LITERATURA UNIVERSALA

Coperta și ilustrațiile de Octav Grigorescu

Selecția și traducerea versurilor din acest volum s-a făcut după ediția:

Rainer Maria Rilke

Samtliche Werke

Insel-verlag

Frankfurt am Main, 1955 toate drepturile rezervate

Redactor responsabil: Suzi Hibschi Tehnoredactor: Constantin Iordache

Dat la cules 05.07.1966. Bun de tipar 07.12.1966. Apărut 1906. Tiraj 20170. Broșate 15090. Legate 5080. Hârtie tipar înalt A satinat de 80 g/m. Format 610x860/24. Coli ed. 8,62. Coli tipar 16,67. A. nr. 8976. C.Z. pentru bibliotecile mari 8,1. C.Z. pentru bibliotecile mici 83 – I=R.

Întreprinderea Poligrafică „Arta Grafică”

Calea Șerban Vodă Nr. 133–135, București,

Republica Socialistă România

• <-- Atenție! Textul dintre aceste puncte nu a putut fi verificat cu manuscrisul sau reprezintă erori de tipografie necorectabile (ca de exemplu rânduri suprascrise) --> •

CUPRINS

Din Poezii De Tinerețe

Ce tânăr sunt. M-aș dăru cu-nfiorare, în românește de *Maria Banuș*
Acele biete vorbe, oarecare, în românește de *Maria Banuș*
Trist, ziua să domnesc mi-e anatema, în românește de *Lazăr Iliescu*
Mă simt acasă între zi și vis, în românește de *Maria Banuș*
Să nu-ncerci viața s-o pricepi, în românește de *Maria Banuș*
Mult îngerul meu l-am ținut cu sila, în românește de *Maria Banuș*
Dacă vreodată în țara vieții, în românește de *Maria Banuș*
De-a lungul înaltelor ziduri de-o iei, în românește de *Maria Banuș*
Uneori, în toiul nopții-adânc, în românește de *Maria Banuș*
Multe luni pe fluvii trec, în românește de *Maria Banuș*
Acum și ele femei au ajuns, în românește de *Maria Banuș*
Multă vreme am râs în soare, în românește de *Maria Banuș*
Maria, tu plângi – știu bine, în românește de *Maria Banuș*

Visările, coloane ni-s, sculptate, în românește de *Lazăr Iliescu*
Amurgul mi-e o carte-mpodobită, în românește de *Lazăr Iliescu*
Simt, plin de teamă.-ades o-nfiorare, în românește de *Lazăr Iliescu*
De-a oamenilor vorbă îmi e groază, în românește de *Maria Banuș*
Când aproape ca-n inimă poți auzi, în românește de *Maria Banuș*

Povestea iubirii și morții stegarului Christoph Rilke, în românește de *Eugen Jebeleanu*

Din Ceaslov

Cartea întâi – Cartea despre viața monahală

În cercuri tot mai vaste îmi depăn viața mea, în românește de *Al. Philippide*
Am frați în sud, am mulți și în sutane, în românește de *Maria Banuș*
Vecine Dumnezeu, de uneori, în românește de *Maria Banuș*
De s-ar lăsa cândva tăcere mare, în românește de *Maria Banuș*
Trăiesc acum când veacu-i pe sfârșite, în românește de *Maria Banuș*
Tu, întuneric, din care mă trag, în românește de *Maria Banuș*
Sunt prea singur pe lume și totuși nu-s singur destul, în românește de *Maria Banuș*
Sunt eu, înfricoșatul. Nu m-auzi oare, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Dacă aș fi crescut pe undeva, în românește de *Maria Banuș*
Eu te găsesc în lucrurile toate, în românește de *Maria Banuș*
Ce-ai să te faci, Doamne, dacă mor? în românește de *Maria Banuș*
Voi, multe-orașe neasaltate, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Domnul fiecăruia doar îi cuvântă înaintea de a-l crea, în românește de *Dan Constantinescu*
Și totuși: mi se pare, în românește de *Eugen Jebeleanu*

Cartea a doua – Cartea pelerinajului

Tu, veșnicule, mi te-ai arătat, în românește de *Maria Banuș*
Tu nu socoti că-i blasfemie ruga mea, în românește de *Maria Banuș*..
Și grija lui e pentru noi un vis urât, în românește de *Maria Banuș*
Privirea stinge-mi-o: te pot zări, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Mi-e inima ca o femeie-n fața ta, în românește de *Maria Banuș*
Tu ești urmașul, în românește de *Maria Banuș*
Și moștenești verdele, în românește de *Maria Banuș*
Și zvonuri trec, te dibuiesc, în românește de *Maria Banuș*
Toți cei ce te caută, te-ncearcă pe tine, în românește de *Maria Banuș*
Totul va fi puternic iar și mare, în românește de *Maria Banuș*..

Cartea a treia– Cartea despre sărăcie și moarte

Fă-mă paznicul depărtărilor tale, în românește de *Maria Banuș*
Căci, Doamne, marile orașe, în românește de *Maria Banuș*
Trăiesc acolo oameni, flori palide sub zgură, în românește de *Maria Banuș*
Dă, Doamne, fiecărui a sa moarte, în românește de *Maria Banuș*
Căci noi suntem doar coaja, frunza doară, în românește de *Maria Banuș*

DIN CARTEA IMAGINILOR

Partea întâi a cărții întâi

Introducere, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Dintr-un april, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Cavaler, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Iubitoarea, în românește de *Dan Constantinescu*
Logodnica, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Tăcerea, în românește de *Rodica-Maria Oardă*
Muzică, în românește de *Al. Philippide*
Copilărie, în românește de *Maria Banuș*
Dintr-o copilărie, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Băiatul, în românește de *Maria Banuș*
Cina cea de taină, în românește de *Maria Banuș*

Partea a doua a cărții întâi

Inițială, în românește de *Eugen Jebeleanu*
De spus când adormi, în românește de *Maria Banuș*
Vecinul, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Pont du Carrousel, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Tânguire, în românește de *Al. Philippide*
Singurătate, în românește de *Maria Banuș*
Zi de toamnă, în românește de *Al. Philippide*
Amintire, în românește de *Lucian Blaga*
Toamnă, în românește de *Al. Philippide*
La marginea nopții, în românește de *Al. Philippide*
Pas înainte, în românește de *Maria Banuș*
Presimțire, în românește de *Al. Philippide*
Amurg în Skania, în românește de *Al. Philippide*
Oră gravă, în românește de *Eugen Jebeleanu*

Partea a doua a cărții a doua

Cântecul idiotului, în românește de *Maria Banuș*
Cîțitorul, în românește de *Al. Philippide*
Oarba, în românește de *Al. Philippide*
Epilog, în românește de *Lucian Blaga*

Din Poezii Noi

Cântec de iubire, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Mormântul unei tinere fete, în românește de *Maria Banuș*
Prinos, în românește de *Dan Constantinescu*
David cânta înaintea lui Saul, în românește de *Maria Banuș*
Muntele măslinilor, în românește de *Al. Philippide*
Pietă, în românește de *Al. Philippide*

Cântarea femeilor către poet, în românește de *Dan Constantinescu*
Moartea poetului, în românește de *Maria Banuș*
Roza vitraliilor, în românește de *Maria Banuș*
Morgue, în românește de *Maria Banuș*
Deținutul, în românește de *Maria Banuș*
Pantera, în românește de *Al. Philippide*
Îngerul, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Poetul, în românește de *Maria Banuș*
Cea care orbește, în românește de *Maria Banuș*
Ortensia albastră, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Înaintea unei ploii de vară, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Autoportret din anul 1906, în românește de *Maria Banuș*
Regele, în românește de *Lazăr Iliescu*
Ultimul conte de Brederode fuge din captivitate otomană, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Curtezana, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Fântână romană, în românește de *Ion Pillat*
Călușeii, în românește de *Maria Banuș*
Morminte de hetaire, în românește de *Maria Banuș*
Orfeu. Euridice. Hermes, în românește de *Al. Philippide*
Alcesta, în românește de *Al. Philippide*
Nașterea zeiței Venus, în românește de *Maria Banuș*

Din Partea A Doua A Poeziilor Noi

O sibilă, în românește de *Eugen Jebeleanu*
Regele de la Münster, în românește de *Maria-Magdalena Popa*.
Cântecul mării, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Flamingii, în românește de *Măria Banuș*
Cântec de adormit, în românește de *Dan Constantinescu*
Glorificarea lui Budha, în românește de *Dan Constantinescu*

Din Viața Mariei

Nașterea lui Cristos, în românește de *Maria Banuș*
Pietă, în românește de *Ion Pillat*
Alinarea Mariei cu cel înviat, în românește de *Maria Banuș*

Elegiile Din Duino

Întâia elegie, în românește de *Maria Banuș*
A doua elegie, în românește de *Al. Philippide*
A treia elegie, în românește de *Dan Constantinescu*
A patra elegie, în românește de *Ștefan Aug. Doinaș și Virgil Nemoianu*
A cincea elegie, în românește de *Ștefan Aug. Doinaș și Virgil Nemoianu*
A șasea elegie, în românește de *Ion Caraion și Petronela Negoșanu*
A șaptea elegie, în românește de *Al. Philippide*
A opta elegie, în românește de *Maria Banuș*
A noua elegie, în românește de *Dan Constantinescu*
A zecea elegie, în românește de *Maria Banuș*

Sonete Către Orfeu

Partea întâi

Sonetul I, în românește de *Maria Banuș*
Sonetul II, în românește de *Maria Banuș*

Sonetul III, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul IV, în românește de *Maria Banuș*
Sonetul V, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul VI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul VII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul VIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul IX, în românește de *Măria Banuș*
Sonetul XI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIV, în românește de *Maria Banuș*
Sonetul XV, în românește de *Maria Banuș*
Sonetul XVI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XVII, în românește de *Măria Banuș*
Sonetul XVIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIX, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XX, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXII, în românește de *N. Argintescu-Amza*

Partea a doua

Sonetul I, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul II, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul III, în românește de *Al. Philippide*
Sonetul IV, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul V, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul VI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul VII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIV, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XV, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XVI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XVII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XVIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XIX, în românește de *Maria Banuș*
Sonetul XX, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXI, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXIV, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXV, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXVI, în românește de *Dan Constantinescu*
Sonetul XXVII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXVIII, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Sonetul XXIX, în românește de *N. Argintescu-Amza*

Din Poezii (1906–1926)

Desăvârșite

Rugă pentru nebuni și pentru ocnași, în românește de *Maria Banuș*
Cânt, în românește de *Dan Constantinescu*
Năluca, în românește de *Veronica Porumbacu*
Cad perlele, vai, s-a rupt oare-un șirag? în românește de *Veronica Porumbacu*

Revărsate ceruri în risipă de stele, în românește de *Al. Philippide*
îndărățul inocenților arbori, în românește de *Veronica Porumbacu*
Dac-am fost atunci – dacă sunt acum, în românește de *Al. Philippide*
Gânduri de noapte pe care vechi presimțiri v-au adus, în românește de *Al. Philippide*
Noaptea cea mare, în românește de *Maria Banuș*
Vreau să stăruie într-una. Lucrează. Treci peste toate, în românește de *Al. Philippide*
În desăvârșita noapte, în românește de *Al. Philippide*
O, tu, iubită, în românește de *Al. Philippide*
Cotitură, în românește de *Maria Banuș*
Tânguire, în românește de *Veronica Porumbacu*
«Trebuie să mori, aflând-o» Să mori, în românește de *Veronica Porumbacu*
Părăsit pe munții din suflet, în românește de *Ion Pillat*
Fără de preget, chiar de știm priveliștea iubirii, în românește de *N. Argintescu-Amza*
Surăs, o, cel dintâi, surâsul nostru, în românește de *Maria Banuș*
Moartea lui Moise, în românește de *Dan Constantinescu*
Moartea, în românește de *Maria Banuș*
Suflet în spațiu, în românește de *Maria Banuș*
Muzică: suflu-al statuilor, poate, în românește de *Maria Banuș*
O, când, când, când, vor înceta, în românește de *Dan Constantinescu*
Antistrofe, în românește de *Veronica Porumbacu*
Oricum m-aș schimba, în românește de *Dan Constantinescu*
Fructele de ce le-am zugrăvit? în românește de *Dan Constantinescu*
Eros, în românește de *Maria Banuș*
Preludiu de primăvară, în românește de *Maria Banuș*
Colind, în românește de *Dan Constantinescu*
Izvoare, zburciți în lumină, în românește de *Dan Constantinescu*
Pe strada-nvățată cu soarele, în românește de *Ion Caraion și Petronela Negoșanu*
Era lume-n chipul celei scumpe, în românește de *Maria Banuș*
Noapte: o, tu, chip în adânc, în românește de *Dan Constantinescu*

Dedicații

Baudelaire, în românește de *Dan Constantinescu*
Lui Robert Faesi și doamnei Jenny Faesi, în românește de *Dan Constantinescu*
(Lui Witold Hulewicz), în românește de *Dan Constantinescu*
Muzica, în românește de *Dan Constantinescu*
O urmare la «Învelișul trandafirului», în românește de *Maria Banuș*

Proiecte

Glasul unui sărman pe care îngerul îl ține de mână, în românește de *Dan Constantinescu*
O, viață, viață, uimitor răstimp, în românește de *Maria Banuș*
(Elegie neterminată), în românește de *Veronica Porumbacu*
Ca dimineața de azi, în românește de *Dan Constantinescu*

DIN POEZII DE TINEREȚE

Ce tânăr sunt. M-aș dăru cu-nfiorare

Ce tânăr sunt. M-aș dăru cu-nfiorare
oricărui zvon ce calea mi-o aține;
supus, în blânda vântului strânsoare,
precum în parcuri plante suitoare,
vrea doru-mi vrejurile să-și anine.

Și-oricărei arme pieptu-mi dezgolesc,
atât cât simt că pieptul se lărgește.
Căci este timp de drum să mă gătesc,
când din răcoarea-acestor maluri,
ziua în țări fără de țărmuri mă gonește.

În românește de *Maria Banuș*

Acele biete vorbe, oarecare

Acele biete vorbe, oarecare,
obscure și flămânde, le iubesc.
Din sărbătoarea mea le dau culoare,
atunci se-nseninează și zâmbesc.

Făptura lor, cu teamă ferecată,
se înnoiește-n ochii tuturor;
nu au mai mers în cântec niciodată
și-acum îmi intră-n stihuri c-un fior.

În românește de *Maria Banuș*

Trist, ziua să domnesc mi-e anatema

Trist, ziua să domnesc mi-e anatema,
iar noaptea, tot mereu să-ngenunchez;
aș vrea ca de pe fruntea-mi, diadema,
S-o-nlătur doar o clipă să cutez.

Povara de turchize și rubine,
pe cap purtând-o, să nu pot și eu
să le privesc cum poate orișicine,
și vraja lor s-o simt cu ochiul meu?

Poate-au murit acele nestemate,
sau, grija, oaspe vechi, mi le-a furat?
Sau nici n-avuse pietre scumpe poate
cununa ce mi-au dat?...

În românește de *Lazăr Iliescu*

Mă simt acasă între zi și vis

Mă simt acasă între zi și vis,
unde copiii-ncinși de goană dormitează,
unde bătrânii-n jurul cinei se așează
și locu-i luminat de focu-aprins.

Mă simt acasă între zi și vis,
unde-ale serii clopote-au sunat,
și fete, prinse-n zvonul depărtat,
pierdut se-apeacă pe-al fântânii ghizd.

Și într-un tei iubirea mi-am închis;
și verile ce tac într-însul, toate, se mișcă iar,
în crengi nenumărate,
și iar veghează între zi și vis.

În românește de *Maria Banuș*

Să nu-ncerci viața s-o pricepi

Să nu-ncerci viața s-o pricepi,
atunci se face sărbătoare.
Și fiecare zi s-o-ncepi,
ca un copil ce, pe cărare,
primește darul, numai floare,
al adierilor ce trec.

S-adune florile-n buchet,
Nu-i trece pruncului prin minte.
Din păr el le desface-ncet,
Întinde mâinile-nainte,
Si cere altele, fierbinte,
La anii tineri, care-ncep.

În românește de *Maria Banuș*

Mult îngerul meu l-am ținut cu sila

Mult îngerul meu l-am ținut cu sila,
și-n brațele mele sărăcise tare,
el se făcu mic iar eu m-am făcut mare,
și deodată eu am fost mila
și el doar o rugă tremurătoare.

Atunci cerurile lui înapoi i le-am dat –
el îmi lăsă ce-i preajmă, din preajmă dispărând,
el învăță plutirea, eu viața-am învățat,
și ne recunoscăm din nou, încet și blând...

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul cântece cu îngeri

Dacă vreodată în țara vieții

Dacă vreodată în țara vieții,
în zgomotul bălciului și-al pieții –
copilăria-mi pală ce înflorea:
îngerul meu cel grav l-aș uita –
bunătatea-i și veșmântul frumos,
mâinile ce se rugau, mâna ce binecuvânta
în cele mai tainice visuri însă,
voi păstra veșnic aripa strânsă,
ce ca un alb chiparos
la spate îi sta...

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul cântece cu îngeri

De-a lungul înaltelor ziduri de-o iei

De-a lungul înaltelor ziduri de-o iei,
mulțimea de roze nu poți să o vezi,
pe-ale parcului străine alei,
dar în credința ce le-o păstrezi,
le simți că-s aproape ca niște femei.

Fără să șovăie, merg câte două,
și după mijloc se țin,
și cele roșii cântă singure-n rouă,
apoi cu miresmele lor intră lin
cele albe-n cântarea cea nouă...

În românește de *Maria Banuș*

Uneori, în toiul nopții-adânc

Uneori, în toiul nopții-adânc,
se trezește vântul ca un prunc,
pe potecă singur călător,
intră-n sat, ușor de tot, ușor.

Dibuiește drumul pân'la lac,
trage cu urechea și-i vrăjit:
împrejurul lui stejarii tac
și căsuțele-au pălit...

În românește de *Maria Banuș*

Multe luntri pe fluvii trec

Multe luntri pe fluvii trec,
și una sigur l-aduce,
dar să sărut eu nu pot,
și el se va duce.

Afară era mai.

Pe scrinul nostru-nvechit
două lumânări mai ardeau;
mama cu moartea vorbea,
dar glasul ei frânt s-a oprit.

Și cum stăm mică-n tăcere pierdută,
n-am ajuns în țara străină,
de mama cu spaimă recunoscută,
m-am înălțat numai până la pat,
am aflat doar palida-i mână,
și binecuvântarea ea mi-a dat.

Dar tata, de nebunie cuprins,
sus, către gura ei m-a împins,
și binecuvântarea ea mi-a luat.

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul chipuri de lele

Acum și ele femei au ajuns

Acum și ele femei au ajuns.
Copii și visuri multe au pierdut,
și copii au născut,
și copii au născut,
și ele știu: pe-acest prag tăcut,
încărunți-vom toate-n chin și-n plâns.

Tot ce-i al lor încape în casă.
Numai când Ave Maria mai bate,
are-n inima lor o-nsemnătate,
și-ncep obosite, la poartă să iasă.

Și când drumurile cresc și tot cresc,
și suflă vântul Campagnei pustii,
de zâmbetul cel vechi își amintesc,
ca de străvechi melodii...

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul cântecele fetelor

Multă vreme am râs în soare

Fetele cântă:

Multă vreme am răs în soare,
și una i-a adus celeilalte,
rezedă și garoafe învoalte,
ca unei mirese în sărbătoare
și ce zvon era, ce taină mare.

Apoi nume de noapte a căpătat
tăcerea ce-ncet se-nstelează.
Parcă din toate ne-am deșteptat,
și mult una de-alta ne-am depărtat:
am învățat dorul care-ntristează,
ca pe un cântec l-am învățat...

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul cântecele fetelor

Maria, tu plângi - știu bine

Maria,
tu plângi – știu bine.
Aș vrea atunci și eu să plâng,
să te laud pe tine.
Fruntea de pietre s-o strâng,
să plâng...

Măinile tale-s fierbinți;
clape sub ele ți-aș strecura,
atunci un cântec tot ai avea.

Dar ceasul moare, fără urmași...

În românește de *Maria Banuș*
Din ciclul Rugile felelor către Maria

Visările, coloane ni-s, sculptate

*Visările, coloane ni-s, sculptate
în marmură, ce-n templu le-așezăm.
Cu-a noastre vechi cununi le luminăm,
cu dorul nostru le-ncălzim pe toate.*

*Cuvintele ni-s busturi de-aur, care
cu noi în timpul vieții le purtăm –
iar zeii vii ai noștri-i perindăm
pe alte țărături, pline de răcoare.*

*Voinici, sau odihniți, mereu ne pare
că suntem istoviți de timpuriu;
dar umbre-avem în noi, strălucitoare,
ce veșnicele gesturi le descriu.*

În românește de *Lazăr Iliescu*

Amurgul mi-e o carte-mpodobită

Amurgul mi-e o carte-mpodobită
cu scoarțe de mătăasă, purpurii;
desfac încet lăcata aurită,
cu mâini tihnite, fără a mă grăbi.

Citesc întâia foaie; ce-ncântare
se află-n tonul pașnic, liniștit –
pe-a doua, mai domol o-ngân îmi pare,
de visuri, la a treia-s copleșit.

În românește de *Lazăr Iliescu*

Simt, plin de teamă,-ades o-nfiorare

Simt, plin de teamă,-ades o-nfiorare,
gândind ce-adânc înfipt în viață sunt.
Cuvintele-mi par ziduri, după care,
ascuns în munți tot mai albaștri-n zare,
străluminează-al vorbelor veșmânt.

Nu bănuiesc a munților hotare;
auzul însă-n sânul lor mi-împlânt.
Aud pe coaste-a coaselor cântare,
în ape, dulcea bărcii legănare,
și liniștea pe țărm ce s-a răsfrânt.

În românește de *Lazăr Iliescu*

De-a oamenilor vorbă îmi e groază

De-a oamenilor vorbă îmi e groază.
Ei totul spun atât de deslușit:
asta se cheamă câine și cealaltă – casă,
și aici e-nceput și coló e sfârșit.

Și duhul lor mă sperie, cu jocul lui flecar,
ei știu tot, ce va fi și ce s-a-ntâmplat;
pentru ei nici un munte nu mai e minunat;
moșia, grădina, cu Dumnezeu li-s hotar.

Rămâneți departe, strig, și apăr, în gând,
mi-atât de drag s-aud lucrurile cântând.
Le-atingeți voi: sunt mute și-nghețate.
Voi îmi ucideți lucrurile toate.

În românește de *Maria Banuș*

Când aproape ca-n inimă poți auzi

Când aproape ca-n inimă poți auzi
ceasuri bătând fără grabă,
și când cu voce slabă,
lucrurile se-ntreabă:
ești aci? – :

Atunci nu-s acel ce-n zori se trezește,
noaptea un nume îmi dăruiește,
pe care, ziua, oricui l-aș spune,
temeri adânci i-ar stârni –

Orice ușă
De-a mea se supune...

Și atunci știu că nimic nu moare,
nici o rugă și nici o mișcare,
(pentru asta, orice lucru-i prea greu)
copilăria-mi întreagă și mare
este veșnic în jurul meu.
Singur nu-s niciodată.
Mulți din cei ce cândva,
departe de mine, trăind, s-au zbatut,
au țesut,
au țesut,
existența mea.

Și de m-așez lângă tine
Și-ți spun încet: am suferit –
Auzi tu?

Cine știe cine
mă-ngână șoptit.

În românește de *Maria Banuș*

Povestea iubirii și morții stegarului Christoph Rilke

« ...La 24 noiembrie 1663, Otto de Rilke, din Langenau-Gränitz și Ziegra pe Linda, fu înstăpinit pe partea din moșia Linda rămasă în urma fratelui său Christoph, căzut în Ungaria; dar trebui să dea un zăpis, potrivit căruia ar fi fost decăzut din avutul moștenit, în caz că fratele său Christoph (care, după actul de moarte adus, pierise ca stegar în compania baronului de Pirovano a împărătescului regiment austriac de cavalerie din Istria) s-ar reîntoarce...»

Călărind, călărind, călărind, prin zi, prin noapte, prin zi.
Călărind, călărind, călărind.

Și curajul a obosit atâta și dorul s-a făcut atât de mare. Nu mai sunt munți de loc, de-abia câte un pom. Nimic nu cutează să se ridice. Colibe străine se ghemuiesc însetate lângă fântâni prăbușite. Nicăieri vreun turn. Și mereu aceeași priveliște. Doi ochi sunt prea mulți. Doar noaptea, uneori, ți se pare a fi găsit drumul. Poate, peste noapte, ne întoarcem, din nou, pe aceeași bucată, câștigată anevoios sub soarele străin? S-ar putea. Soarele-i greu, ca la noi în miezul verii. Dar era vară când ne-am luat rămas bun. Lung străluceau din verdeață vestmintele femeilor. Și acum călărim îndelung. Trebuie să fie toamnă, așadar. Cel

puțin acolo unde femeii triste sunt cu gândul la noi.

Cel din Langenau se întoarce în șa și spune: «Domnule marchiz...»

Vecinul, micul francez delicat, a sporovăit la început vreo trei zile și a râs. Acum, nu mai știe de nimic. E ca un copil care ar vrea să doarmă. Praf se așterne pe finul său guler alb îndantelat; nu-l vede.

Se ofilește încet, în șaua-i de catifea...

Însă cel din Langenau zâmbește și spune: «ai ochi ciudați, domnule marchiz. Nu mă-ndoiesc că seamănă cu ai mamei dumitale».

Și iată că flăcăiandrul se-nviorază, își scutură praful de pe guler, și-i ca nou-născut.

Cineva povestește despre maică-sa. Desigur un german. Apăsător și rar își potrivește vorbele. Ca o fată care împletește flori, încearcă dusă pe gânduri floare după floare și încă nu știe ce va ieși din tot: astfel își înșiră cuvintele. De bucurie? De durere? Toți ascultă. Chiar și scuipatul încetează. Căci sunt numai seniori care știu ce se cuvine. Și cel din grămadă, care nu cunoaște germana, pricepe deodată, simte câte o vorbă: «Într-o seară...» «Pe când eram mic...».

Sunt aici, strânși laolaltă, acești seniori care vin din Franța și din Burgundia, din Țările-de-Jos și din văile Carinthiei, din cetățile Boemiei și de la împăratul Leopold. Căci lucrurile povestite de unul le-au aflat cu toții și întocmai. Ca și cum n-ar fi pe lume decât o mamă...

Astfel călăresc în seară, într-o oarecare seară. Tac din nou, dar au cu ei vorbele luminoase. Și iată că-și scoate marchizul coiful. Pletele-i întunecate sunt mătăsoase și, cum își răstoarnă capul, părul i se răsfiră femeiește pe ceafă. Și deodată își dă seama și cel din Langenau: departe, se zărește, într-o lucire, ceva înalt, întunecat. O coloană singuratică, pe jumătate prăbușită. Și mult după aceea, mai târziu, i se pare că stâlpul era o madonă.

Foc de veghe. Stau roată și așteaptă. Așteaptă să cânte vreunul. Dar sunt atât de trudiți. Lumina roșie-i grea. Se așează pe carâmbii prăfuiți. Se târăște spre genunchi, privește-n mâinile împreunate. Nu are aripi. Fetele sunt întunecate. Totuși, ochii micului francez mai licăresc un răstimp, cu lumină ciudată. A sărutat un mic trandafir, și acum poate din nou să i se veștejească la piept... Cel din Langenau a văzut, pentru că nu poate să doarmă. Se gândește: eu nu am nici un trandafir, nici unul. Pe urmă, cântă. Și e un vechi cântec trist, pe care-l cântă acasă fetele, pe câmpuri, toamna, când secerișul se apropie de sfârșit.

Spune micul marchiz: «Trebuie să fii foarte tânăr, domnule». Și cel din Langenau, pe jumătate trist, pe jumătate înciudat: «Optsprezece». Pe urmă, tac.

Mai târziu, întreabă francezul: «Cavalere, ai și dumneata acasă o logodnică?»

«Dumneata?» întreabă cel din Langenau.

«E bălaie ca dumneata.»

Și tac din nou, până când germanul strigă: «La naiba, pentru ce te afli atunci în șa și călărești prin țara asta spurcată, înfrun-tând liftele turcești?!»

Marchizul zâmbește: «Ca să mă reîntorc».

Și cel din Langenau se-ntristează. Se gândește la o fată blondă, cu care se juca. Jocuri sălbatice. Și acum ar vrea să fie acasă, pentru o clipă doar, numai pentru atâta cât e nevoie ca să spună: «Magdalena, – pentru că *am fost* totdeauna astfel, iartă-mă!».

Cum – a fost? se gândește tânărul senior. – și ei sunt departe.

Odată, dimineața, veni un călăreț, apoi încă unul, patru, zece. Turnați în zale, uriași. Apoi, o mie în urma lor: oastea.

Trebuie să se despartă.

«Întoarce-te norocos, domnule marchiz.»

«Păzească-te Fecioara Maria, cavaler.»

Și să se despartă nu pot. S-au legat prieteni dintr-o dată, frați. Mai au să-și povestească unul altuia atâtea; cu toate că și-au împărtășit de pe acum atât de multe. Se codesc. Și în jurul lor e vânzoleală și zgomot de copite. Marchizul își trage acum marea-i mânășă dreaptă. Scoate micul trandafir, desfoaie o petală. Ca și cum ar frânge anafura.

«O să te ocrotească. Rămâi cu bine.»

Cel din Langenau se miră. Privește îndelung în urma francezului. Pe urmă, ascunde petala străină sub tunică. Și ea îi plutește în sus și-n jos pe valurile inimii. Chemare de goarnă. Tânărul cavalier călărește spre armată. Surâde trist: pe el îl ocrotește o femeie străină.

Într-o zi, în ariergardă. Blesteme, culori, râsete –: scânteie țara de ele. Vin, alergând, feluriți golani. Se bat și strigă. Vin târfe cu pălării împurpurate peste părul revărsat. Fac semn cu mâna. Vin argați, în zale negre, ca o noapte pribeagă. Înșfacă fierbinte târfele, de le sfâșie hainele. Le împing pe marginea tobei. Și în fața sălbaticii împotriviri a mâinilor grăbite, tobele se deșteaptă, ca-n vis răsună, răsună –. Iar seara le țin lângă felinare ciudate: vin scânteind în coifuri de fier. Vin? Sau sânge? – cine-și poate da seama?

În sfârșit, în fața lui Spork. Alături de calu-i bălan, stă contele. Lung, părul său lucește ca fierul.

Cel din Langenau n-a mai întrebat. Recunoaște pe general, sare de pe cal și se înclină într-un nor de praf. Întinde scrisoarea de prezentare. Acesta, însă, poruncește: «Citește-mi petecul!» și buzele-i nu s-au mișcat. N-are nevoie de ele; bune-s îndeajuns pentru sudălmii. Pentru rest, grăiește dreapta. Basta! E destul să te uiți la ea. Tânărul senior a terminat demult. Nu-și mai dă seama unde se află. Spork e deasupra tuturor. Înainte-i, până și cerul dispare. Spuse atunci Spork, marele general:

«Stegar».

Și asta-i mult.

Compania se află dincolo de râul Raab. Cel din Langenau călărește într-acolo singur. Câmpie. Seară. Ferecătura din față a șei lucește prin praf. Și apoi se înalță luna. O vede pe mâini.

Visează.

Dar, deodată, se-aude strigat.

Strigare, strigare,

Îi sfâșie visul.

Nu-i glas de bufniță. Îndurare:

Singurul pom

Îi strigă:

Om!

Privește: se ridică. Se ridică un trup

De-a lungul pomului, și o femeie tânără,

însângerată și goală,

îl imploră: dezleagă-mă!

Și-atunci el sare în neagra verdeață

și taie frânghiile fierbinți;

și-i vede acum privirea arzând

și dinții mușcând.

Râde?

Îl îngrozește.

Și iată-l acum din nou pe cal,

în goană prin noapte. Hățurile însângerate

în pumnii-nclęștați.

Cel din Langenau scrie o scrisoare cufundat în gânduri. Lin zugrăvește cu slove mari, grave, drepte:

«Buna mea mamă,

fii mândră: eu port steagul,

fii fără grijă: eu port steagul,

iubește-mă: eu port steagul».

Pe urmă, își ascunde scrisoarea în tunică, în cel mai tainic loc, lângă petala de trandafir. Și gândește: în curând se va înmiresma. Și gândește: poate o va găsi odată cineva... Și gândește...; căci dușmanu-i aproape.

Călăresc peste un țăran ucis. Ochii-i sunt larg-deschiși, și oglindesc ceva; nu însă cerul. Mai târziu, se aud urlând câini. Se apropie, așadar, în sfârșit, un sat. Și deasupra colibelor, se înalță, de piatră, un castel. Lat se-ntinde într-acolo podul. Poarta se cască uriașă. Înalt răsună goarna, de bun venit. Auzi: zarvă, zăngănituri, lătrat de câini! Nechezaturi în curte, lovituri de copite și chemări.

Odihnă! Să fii o dată oaspe. Nu pururi să-ți ospătezi singur poftele cu o sărăcăcioasă masă. Nu pururi să-ți arunci asupra tuturor *dușmănos* privirea: să lași o dată să se-ntâmpale totul și să știi că-i bine așa. Căci până și curajul trebuie să se odihnească o dată, ghemuindu-se sub marginea plapumei de mătase. Să nu mai fii pururi soldat. Să porți o dată libere bucele și gulerul larg răsfrânt și să te odihnești în jețuri de mătase, și să te simți proaspăt până în vârful degetelor, ca după baie. Și din nou să-nveți ce-s femeile. Cum se poartă cele albe și cum sunt cele albastre; ce fel de mâini au, cum își cântă râsul, când paji blonzi aduc talerele frumoase, grele de roade zemoase.

A-nceput ca un ospăț. Și se făcu o serbare de abia se știe cum. Fâlfâiau flăcările înalte, glasurile se rostogoliră, cântece ameteite din pahare și sclipiri clincăniră și, în sfârșit, din tacturi nenumărate izbucni jocul. Și târî după sine totul. Fu o înălțare de valuri în săli, o întâlnire și o căutare, o despărțire și o regăsire, o izbucnire de scânteii și-un orbitor vârtej de lumini și o legănare în vânturile de vară ascunse-n vestmintele femeilor calde.

Din vinu-ntunecat și mii de trandafiri, ora curge vuind în visul nopții.

Și în această măreție, unul stă și se minunează. Și neștiind ce să creadă, așteaptă să vadă dacă nu se trezește. Căci numai în somn poți vedea găтели de acestea și asemenea serbări ale unor asemenea femei. Cel mai mic gest al lor este o cută căzând în brocart. Ele înalță ore din convorbiri de argint și uneori ridică mâinile astfel, încât ai crede că rup dintr-un loc la care tu nu poți ajunge, trandafiri catifelati pe care tu nu-i vezi. Și atunci visezi: să te împrejmuie aceste femei ca o podoabă și să fii fericit cu totul altfel și să cucerești și tu frunții tale, care-i goală, o coroană.

Unul îmbrăcat în mătase albă își dă seama că nu se poate trezi; pentru că-i treaz și zăpăcit de realitate. Și-așa, aleargă neliniștit în vis și stă în parc, singur în parcul negru. Și serbarea-i departe. Și lumina minte. Și noaptea-l împrejmuie răcoroasă. Și întreabă pe o femeie, care se apleacă spre dânsul:

«Tu ești Noaptea?»

Ea surâde.

Și atunci se rușinează el de haina-i albă.

Și ar vrea să fie departe și singur și în arme.

Cu totul în arme.

«Ai uitat că astăzi ești pajul meu? Mă părăsești? Unde pleci? Haina-ți albă îmi dă dreptul asupra ta.»

.....
«Ți-e dor de haina ta aspră?»

.....
«Ți-e frig? Ți-e dor de-acasă?»

Contesa surâde.

Nu. Dar totu-i așa, numai pentru că de pe umerii lui a alunecat copilăria, această blândă haină întunecată. Cine i-a smuls-o? «Tu?» o întreabă el cu un glas, pe care nu l-a mai auzit până acum. «Tu!»

Și acum nu mai are nimic pe el. Și-i gol ca un sfânt.

Luminos și zvelt.

Încet se-afundă în beznă castelul. Toți sunt grei: obosiți sau îndrăgostiți sau beți. După atâtea nopți de campanie goale și lungi: paturi. Paturi largi de stejar. Aici, te poți ruga altfel decât în ticăloasa brazdă, care, când vrei să ațipești, se deschide ca mormântul.

«Doamne, facă-se voia ta!»
Mai scurte-s rugăciunile în pat.
Dar mai fierbinți.

Odaia turnului e-ntunecată.

Dar ei își luminează fețele cu zâmbetele lor. Se caută unul pe altul ca niște orbi și fiecare dă de celălalt ca de o ușă. La fel copiilor, pe care noaptea-i înspăimântă, se-nghesuie unul într-altul. Și, cu toate acestea, nu se tem. Aici, nu-i nimic ce le-ar putea sta împotriva: nici un ieri, nici un mâine: pentru că timpul s-a surpat. Și ei înfloresc din dărâmăturile lui.

El nu întreabă: «Bărbatul tău?»

Ea nu întreabă: «numele tău?»

S-au întâlnit ca să-și fie unul altuia o nouă ființă.

Ei își vor da sute de nume noi și unul altuia și le va lua înapoi, lin, cum se desprinde un cercel.

În anticameră, pe un jilt, atârână tunică, banduliera și mantaua celui din Langenau. Mănușile zac pe dușumea. Steagul stă pieziș, sprijinit de crucea ferestrei. E negru și zvelt. Afară, furtuna străbate-n goană largul cerului și sfâșie-n bucăți albe și negre noaptea. Lumina lunii se arată ca un fulger lung, și umbre neliniștite trec peste steagul nemișcat. Steagul visează.

A fost o fereastră deschisă? Pătruns-a furtuna în casă? Cine trănțește ușile? Cine trece prin odăi? – lasă! Oricine ar fi, în încăperea turnului nu-i va afla. Adăpostit e acest mare somn ca după o sută de uși, unind doi oameni; unindu-i ca o aceeași mamă sau ca o aceeași moarte.

Să fie asta dimineată? Ce soare se ridică? Cit e de mare soarele! Păsări să fie? Glasurile lor sunt pretutindeni.

Totul e luminos, dar nu este zi.

Totul e zgomotos, dar nu sunt voci de păsări.

Sunt grinzile, care luminează. Sunt ferestrele care strigă. Și strigă roșu înspre dușmani, care, iată-i, stau afară în câmpia înflăcărată, strigă: foc!

Și cu somnul sfâșiat pe față năvălesc toți, jumătate armați, jumătate goi, din odaie-n odaie, din balcon în balcon și caută scara.

Și cu întretăiată răsuflare răsună goarne-n curte:

Adunare, adunare!

Și tobe cutremurătoare.

Flamura însă acolo nu e.

Strigăt: stegar!

Caii turbați, rugăciuni, voci ce suie.

Blesteme: stegar!

Fier peste fier, comandă și-alarmă;

Tăcere: stegar!

Și încă o dată: stegar!

Și călărima în ropot țâșnind.

.....
—Flamura însă acolo nu e.—

El aleargă pe-ntrecute prin coridoare înflăcărate, prin uși care-l împing arzând, peste scări care-l pârlesc tremurând, se smulge din clădirea turbată. Pe brațe duce stindardul, ca pe o femeie albă, în nesimțire. Și găsește un cal și-i acum ca un țipăt: peste toate-n zbor, peste toate fugind, chiar și peste ai săi. Și din nou se înalță stindardul în rând și-atât de regesc nu fost-a nicicând; și-acuma îl văd cu toții în față și recunosc pe luminosul bărbat fără coif, și recunosc stindardul...

Însă acum începe-a luci, se-nvolbură și se face mare și roșu...

.....
—Acum, le arde steagul în mijlocul dușmanului, și aleargă după el.

Cel din Langenau s-a năpustit adânc între dușmani, dar singur de tot. Groaza a făcut în juru-i un cerc și el se află-n mijloc, sub steagul, care arde-ncet.

Lin, pe gânduri aproape, se uită împrejur. Înainte-i sunt multe lucruri străine, împestrițate. Grădini – gândește el și surâde. Dar simte acum că ochi îl străpung și recunoaște oameni și știe că sunt câini de păgâni –: și își azvârle calul în mijlocul lor.

Dar cum, acum, cercul se-nchide iarăși în juru-i, sunt, totuși, din nou grădini, și cele șaisprezece hangere încovoiate, care năvălesc asupra-i, rază de rază, sunt o sărbătoare.

O hohotitoare fântână săritoare.

În castel, au ars tunică, scrisoarea și petala de trandafir a unei femei străine.

În primăvara următoare (veni tristă și rece), un curier al baronului de pirovano intră călare încet, în Langenau. Acolo, zări o femeie bătrână plângând.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Din ceaslov

Din cartea întâi
Cartea despre viața monahală

În cercuri tot mai vaste îmi depăș viața mea

În cercuri tot mai vaste îmi depăș viața mea
și-mi fac deasupra lucrurilor drum;
pe cel din urmă, poate, nu-l voi mai încheia,
dar îl voi încerca oricum.

Împrejurul lui Dumnezeu, turn străvechi, zbor mereu,
de mii de ani tot zbor fără-ncetare;
și nu știu încă bine ce sunt:
o vijelie, un vultur, ori un cântec mare.

În românește de *Al. Philippide*

Am frați în sud, am mulți și în sutane

Am frați în sud, am mulți și în sutane,
în mănăstiri în care laur crește.
Știu, ei zugrăvesc madone omenește,
visez adesea despre tineri tiziani,
prin care domnul în văpăi gonește.

Dar când am gândurile-n sinea mea plecate,
e sumbru domnul *meu*, o-mpletitură
de rădăcini, fără de zgomot bând.
Atâta știu, că dintr-a *lui* căldură
eu mă înalț, căci ramurile-mi toate
dorm în adânc și semn fac doar în vânt.

În românește de *Maria Banuș*

Vecine dumnezeu, de uneori

Vecine dumnezeu, de uneori
te tulbur, în nopți lungi, cu-a mea bătaie
e că-ți aud suflarea rareori
și știu că tu ești singur în odaie.
Și când îți trebuie ceva, nu-i nimeni,
când dibuiești, nu îți dă nimenea să bei:
ascult mereu. Fă un mic semn de vrei.
Sunt lângă tine.

Doar un perete-ngust e-ntre noi doi,
întâmplător, și altfel poate fi:
un strigăt doar al unuia din noi,
și el s-ar prăbuși,
fără de zgomot, mut.

Din ale tale chipuri e făcut.

Și chipurile-ți stau ca nume-n față.
Și dacă scapără lumina-n mine,
cu care-adâncul meu te regăsește,
pe cadre, strălucind, se risipește.

Și simțurile-mi care iute-ngheață
sunt fără țară și s-au rupt de tine.

În românește de *Maria Banuș*

De s-ar lăsa cândva tăcere mare

De s-ar lăsa cândva tăcere mare,
Si dacă tot ce-i vag și întâmplare
Și râs vecin ar fi să înceteze,
Și dacă simțurile-n vuiet, treze,
Nu m-ar opri din veghea mea prea tare —:

Atunci cu gândul meu aș fi în stare,
până la margini, tot, să te gândesc,
și să te am (cât zâmbetu-n durată),
și iarăși vieții să te dăruiesc,
ca pe-o răsplată.

În românește de *Maria Banuș*

Trăiesc acum când veacu-i pe sfârșite

Trăiesc acum, când veacu-i pe sfârșite.
Simți suflul unei file mari ce-adie,
pe care tu și eu și domnu-o scrie,
și mâini străine o întorc grăbite.

Simți strălucirea noii pagini,
parcă, pe care totul poate fi trasat.

Puteri tăcute forța și-o încearcă
și se privesc întunecat.

În românește de *Maria Banuș*

Tu, întuneric, din care mă trag

Tu, întuneric, din care mă trag,
decât flacăra îmi ești mai drag,
cu care lumea se mărginește,
și strălucește,
pentru-un cerc oarecare,

dar nici o ființă n-o știe peste-aceste hotare.

Însă-ntunericul ține totul la sine:
chipuri și flăcări,
viețuitoare, pe mine,
totul, pe apucate,
om, stihie și fapte –

Ba poate-o gigantică forță, poate
se mișcă alături, în vecinătate.

Eu cred în noapte.

În românește de *Maria Banuș*

Sunt prea singur pe lume și totuși nu-s singur destul

Sunt prea singur pe lume și totuși
nu-s singur destul,
orice ceas să-mi fie sfințit.
Sunt prea ne-nsemnat pe lume și totuși
nici mic nu-s destul
să pot fi în fața ta
ca un lucru-nțelept, tăinuit.
Voința mea o vreau și vreau pe-al faptei
drum
Să duc voința mea;
vreau în tăcute vremi,
șovăitoare oarecum,
când se-apropie ceva,
să fiu între cei ce știu
sau singur să fiu.

Vreau ființa toată să-ți reflect, să-ți sorb,
nicicând să nu fiu prea bătrân sau orb,
să îți pot ține chipul greu, șovăitor.
Vreau să mă desfășor.
Nicicând nu vreau încovoiat să fiu,
căci nu sunt eu când sunt încovoiat.

Vreau cugetu-mi adevărat
În fața ta. Vreau să mă zugrăvesc
ca pe-un tablou la care m-am uitat
aproape și îndelungat,
ca vorbele de mine înțelese,
ca un urcior de fiecare zi,
ca fața mamei,
ca o corabie ce mă culese
și mă goni
prin viitorul cel mai de moarte.

În românește de *Maria Banuș*

Sunt eu, Înfricoșatule. Nu m-auzi oare

Sunt eu, Înfricoșatule. Nu m-auzi oare
cum simțurile-mi bat spre tine, toate?
Privirile-mi, înalt înaripate,
stau feței tale-alb înconjurătoare.
Nu vezi tu sufletul meu cum apare
în fața ta în haină de tăcere?
Suava-mi rugă nu se coace, în putere,
pe căutătura-ți, ca pe-un pom, mereu?

De ești Tu visătorul, visu-s eu.
Dar de vrei să veghezi, sunt voia-ți iară,
mă fac puternic pentru slava toată
și mă rotesc – o liniște stelară –
peste cetatea timpului ciudată.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Dacă aș fi crescut pe undeva

Dacă aș fi crescut pe undeva
unde sunt ceasuri zvelte, zile mai ușoare,
ți-aș fi aflat o mare sărbătoare
și mâinile-mi nu te-ar fi strâns așa
cum uneori te strâng, fricos și tare.

Acolo-aș fi-ndrăznit să te împart,
prezență, tu, ce nu cunoști hotare.
te-aș fi putut zvârli,
ca pe o minge-în talazu-nalt
de bucurii,
să sară, să te prindă cineva
și, spre căderea ta
să-nalțe mâinile cu dor,
tu, lucru al lucrurilor.

Să scaperi ca o lamă de oțel,
te-aș fi lăsat,
și focul ți-l strângeam într-un inel
din aurul cel mai curat,
să mi-l poată ține culcat
pe cea mai albă din mâini.

Te-aș fi pictat: nu pe un zid stingher,
ci dintr-o margine în cealaltă de cer,
și te-aș fi plăsmuit cum un uriaș te-ar plăsmui:
ca foc, ca stei golaș,
ca pe simunul din deșert urcat –

sau
poate fi și-așa: eu te-am aflat
cândva...

Prietenii mei sunt departe,

ecoul aud, râsul lor nu-i,
și tu: tu ai căzut din cuib și ești un pui
de pasăre, cu ghearele gălbui
și ochii mari și mă-ntristezi de moarte.
(Prea largă-i palma-mi pentru trupul lui.)
Și-o picătură iau pe deget din izvor,
ciulesc urechea: poate-o cauți, însetat,
și simt cum inimile noastre bat,
și-amânduror de spaimă bat.

În românește de *Maria Banuș*

Eu te găsesc în lucrurile toate

Eu te găsesc în lucrurile toate,
cu care-s bun, și-am gingășii frățești;
bob, te-nsorești, în cele ne-nsemnate,
și, mare-n cele mari te dăruiești.

Acesta-i jocul forțelor vrăjite,
că trec slujind în lucruri și supus:
crescând în rădăcini, în trunchi pierite,
ca să învie-n crengile de sus.

În românește de *Maria Bănuș*

Ce-ai să te faci, Doamne, dacă mor?

Ce-ai să te faci, Doamne, dacă mor?
Dacă mă sfarm? (îți sunt urcior).
Dacă mă stric? (și băutură-ți sunt).
Sunt meșteșugul tău și-al tău veșmânt,
cu mine rostul tău dispare.

În urma mea nu mai ai casă-n care
să te întâmpine cuvinte calde.
Cad eu, din ostenitele-ți picioare cade
sandala de velur, mângâietoare.

Mantaua ta cea mare se desprinde.
Privirea ta spre care se ridică
obrazu-mi cald precum o pernă mică,
va rătăci-ndelungă vreme după mine –
și-n asfințit de soare se va-ntinde în poala rece-a pietrelor străine.

Ce-ai să te faci, Doamne? Mi-e frică.

În românește de *Maria Banuș*

Voi, multe-orașe neasaltate

Voi, multe-orașe neasaltate,
nicipând dușmanul n-ați dorit?
O, de-ați fi fost asediate
de el, lung timp și șovăit!

În timp ce voi, de jale pline,
înflămânzite îl răbdați,
sub ziduri ostile își ține,
căci astfel darmă el pe-oricine
din cei ce sunt asediați.

Din turn, roțiți privirea-n zare:
acolo e și nu e laș
și nici mai mic, el stă tot tare
și nu trimite-amenințare,
nici sol, nici daruri în oraș.

El e dărâmătorul mare,
ce are-o muncă fără glas.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Domnul fiecăruia doar îi cuvântă înainte de a-l crea

Domnul fiecăruia doar îi cuvântă înainte de a-l crea,
apoi îl însoțește din beznă tăcând.
Dar cuvintele, preursirea,
aceste cuvinte-stihie, sunt:

De simțurile tale trimis pe pământ,
până la capătul dorului mergi fremătând;
dă-mi veșmânt.

Îndărătul lucrurilor crește pârjol cotropitor,
ca umbrele lor
întreg să m-acopere-ntr-una.

Îngăduie totul: frumusețea, spaima, totuna.
Trebuie doar să mergi: nici o simțire nu-i prea departe.
De mine, nimic nu te despartă.
I-aproape străbuna
țară-viață.
O vei recunoaște
După grava ei față.

Dă-mi mâna.

În românește de *Dan Constantinescu*

Și totuși: mi se pare

Și totuși: mi se pare
ca și cum o cântare

afund lui i-am păstrat.

Ea tace sub barba în tremurat,
ar vrea să se smulgă iară
din melodiile Sale clare.
Atunci vin spre genunchii Săi
în prosternare:

Și cânturile curg de-afară
înapoi în El vuitoare.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Din Cartea a doua
Cartea pelerinajului

Tu, veșnicule, mi te-ai arătat

Tu, veșnicule, mi te-ai arătat.
Și te iubesc ca pe un fiu iubit,
care demult, de mic m-a părăsit,
căci pe-acel tron destinul l-a chemat,
de unde țările apar ca văi.
În urmă am rămas ca un moșneag
ce nu își mai pricepe-acum feciorul,
și lucrurile noi le știe vag,
spre care pe vlăstar îl mână dorul.
Uneori tremur de norocul tău,
ce pe străine nave a pornit,
uneori iar te vreau în sânul meu,
în bezna asta care te-a hrănit.
Mi-e frică uneori că nu mai ești,
când vremea-ncepe-n mreje să mă ție.
Citesc atunci în evanghelii: și trăiești,
și orice rând de veșnicia-ți scrie.

Sunt tatăl; totuși fiul e mai mare,
e tot ce fuse tatăl și cel care
n-a fost acesta, crește-acum într-însul;
el e viitorul și e repetarea,
el este sânul, el e marea...

În românește de *Maria Banuș*

Tu nu socoți că-i blasfemie ruga mea

Tu nu socoți că-i blasfemie ruga mea:
parcă în cărți bătrâne frunzăresc,
să văd cu tine cât de mult mă înrudesc.

Vreau dragoste să-ți dau. Din care-ai vrea...

Oare pe-un tată îl iubești? Nu pleci, cum ai plecat
și tu de lângă mine: aspru-ntunecat,
de lângă mâinile-i stinghere, goale?
Nu culci cuvântu-i ofilit și moale,
în cărți bătrâne, rareori citite?
Nu-i oare inima-i un stăvilă
Ce-l lași și curgi spre bine și amar?
Nu-i tatăl, pentru noi, ce-a fost *odat'*?
ani ce-au trecut, străini de cei ce sunt,
gest învechit și demodat veșmânt,
mâini veștede și păr decolorat?
Și chiar de-a fost erou pe vremea sa,
e frunza ce, când creștem, va cădea.

În românește de *Maria Banuș*

Și grija lui e pentru noi un vis urât

Și grija lui e pentru noi un vis urât,
și glasul lui o piatră ni se pare –
am vrea să dăm la vorba-i ascultare,
dar ca prin vis o auzim, și-atât.
Căci între noi vîiește mult prea tare
drama cea mare, ca să ne-nțelegem.
Vedem doar forma gurii lui din care
silabe cad, ce nu le mai culegem.
Suntem mai depărtați ca-n depărtare,
chiar dacă strâns iubirea ne-a-mpletit;
de-abia când pe această stea el moare,
știm că pe-această stea el a trăit.

Acesta-i tatăl pentru noi. Și eu – eu
să-ți spun tată?
Ar fi să mă despart de tine nu odată,
de mii de ori. Ești fiul meu. Te voi cunoaște-ndată,
așa cum îți cunoști copilul unic, drag,
chiar când demult este bărbat, este moșneag.

În românește de *Maria Banuș*

Privirea stinge-mi-o: te pot zări

Privirea stinge-mi-o: Te pot zări,
urechea-nchide-mi: Te pot auzi,
și fără de picioare vin la Tine
și fără gură te implor, divine!
Frânge-mi chiar brațul: Te voi ține sus
cu inima mea, precum cu o mână,
inima ține-mi: creierul va bate
și creierul de-mi arzi în flăcări,
până și-n sângele-mi Te voi purta, ca-n toate.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Mi-e inima ca o femeie-n fața ta

Mi-e inima ca o femeie-n fața ta.
Și e ca Ruth, a lui Noemi noră.
Lâng-ai tăi snopi, cât ziua e de mare,
trudește printre slugi, din auroră.
Dar către seară-n valuri se cufundă,
se scaldă și cu grijă se-nveșmântă,
vine la tine când e pace-adâncă,
vine și ți se-ntinde la picioare.

Și-n miez de noapte de-o întrebi, ea spune-așa,
cu-adâncă simplitate: Ruth sunt, sluga ta.
Întinde-ți aripile peste sluga ta.
Tu ești urmașul...

Și la picioare-ți doarme-apoi tăcut,
inima mea, fierbinte de-al tău trup.
Și-i o femeie-n fața ta. Și e ca Ruth.

În românește de *Maria Banuș*

Tu ești urmașul

Tu ești urmașul.
Fiii sunt urmașii,
căci tatăl moare.
Fiii stau în floare.
Tu ești urmașul.

În românește de *Maria Banuș*

Și moștenești verdele

Și moștenești verdele
trecutelor grădini, tăcutu-albastru
al cerurilor sparte.
Și rouă zilelor puzderii,
și sorii, mii și mii, ai verii,
și primăveri cu sclipăt și fior:
o tânără ce-a scris scrisori, scrisori.
Tu moștenești toamnele, haine diafane,
ce zac poeților în amintire;
și toate iernile, ca niște țări orfane,
îți cad la piept, încet, c-o alipire.
Veneția, Roma și Kazan ți-or rămânea;
al Pisei dom; Florența-o vei avea;
Troïțka Lavra și-acea mănăstire
ce sub grădinile din Kiev o încilcire
de ganguri țese: negre-ascunse fire –

Moscova, clopote ca-n amintire –
și sunet: cornuri și viori și flaut,
și orice cântec ce adânc a răsunat,
în tine va luci ca nestemată.

De dragul tău se-nchid în ei poezii
și strâng imagini pline, foșnitoare,
și merg, se coc în ritmuri ca în soare,
și-atât de singuri sunt de-a lungul vieții...
Și pictorii pictează doar ca tu,
cele ce pier, nepieritoare-acu,
să le primești din nou în a ta dreaptă:
devine veșnic tot. Femeia-i coaptă,
Demult, în Monna lisa, cum e vinul;
n-ar mai trebui femeii să fie – peste plinul
de-aci, nimic n-aduce nou nici o femeie.
Cei ce sculpează sunt asemeni ție.
Vor veșnicie. Spun: durează piatră.
Și asta însemnează:-a ta să fie.

Și-ndrăgostiții îți adună avuție:
ei sunt poezii unor ceasuri rare;
inexpresivei guri, cu-o sărutare,
zâmbet îi pun, formând-o mai frumoasă;
și desfătări aduc, ne modelează
pentru dureri, ce ele-abia se coc.
Și suferințe-aduc, cu râsul la un loc,
doruri ce dorm adânc și se trezesc,
pentru ca-n piept străin să plângă tare.
Adună ceva tainic, apoi mor,
cum moare-un animal, fără-a-nțelege –
dar poate vor avea nepoți în care
crudele vieți s-or pârgui, și vei culege,
vei moșteni prin ei iubirea celor
ce orbi și ca în somn și-au dăruit-o.
Spre tine curge astfel tot belșugul.

Cum cupa, sus, dintr-un havuz, s-ar revărsa,
mereu, mereu, – cum despletit
s-ar răsfira șuvițele de păr – în cupă, jos,
astfel în sânu-ți cade orișice prisos,
când lucruri și gândire se revarsă.

În românește de *Maria Banuș*

Și zvonuri trec, te dibuiesc

Și zvonuri trec, te dibuiesc,
trec îndoieli, te-ascund în nori.
Cei trândavi și cei visători
chiar de-al lor foc se îndoiesc;
ei nu te cred și șovăiesc,
până nu sângeră și munții.

Dar tu-ți apleci povara frunții.

Artere-n munți tu ai putea să tai,
ca semn de-nfricoșat județ,
dar pe păgâni tu nici un preț
nu pui, nu dai.

Tu să te lupți nu vrei cu viclenii,
nici cu-al luminii dar să te desfeți,
căci pe creștini, tu, nici un preț
nu pui, nu ții.

Pe cei întrebători tu nu pui preț.
Cu chipul blând când vii,
spre cei împovărați privești.

În românește de *Maria Banuș*

Toți cei ce te caută, te-ncearcă pe tine

Toți cei ce te caută, te-ncearcă pe tine.
Și cei ce te află, te leagă pe tine
de chip și de gest.

Eu însă vreau să te pot pricepe,
cum te pricepe și glia,
când pârguirea-mi începe,
împărăția-ți
e-n pârg.

Nu-ți cer nici o deșertăciune,
spre-a-mi fi vădit.
Știu că timpul poartă alt nume
decât acela
ție sortit.

Nu-ți cer minune pentru credință.
Legilor tale fă-le dreptate,
celor ce sunt din spiță în spiță,
tot mai învederate.

În românește de *Maria Banuș*

Totul va fi puternic iar și mare

Totul va fi puternic iar și mare,
șes neted, ape-adânc unduitoare,
uriași copacii, zidurile scunde;
și-n văi, la chipuri felurit și tare,
neam de plugari și de ciobani, oriunde.

Nu temple care-l strâng pe Domnu-n fiare,
ca pe-un fugar și-l plâng în gura mare,
ca pe-o jivină prinsă și rănită –

ci case ce-l primesc pe cel ce bate,
și-un simțământ de-ofrande nesecate,
în noi și-n orice faptă săvârșită.

Nu dor de-o viață dincolo și peste –
doar gând să n-aduci morții profanare,
și, slujitor mereu celor terestre,
să nu mai fii străin mâinilor tale.

În românește de *Maria Banuș*

Din Cartea a treia
Cartea despre sărăcie și moarte

Fă-mă paznicul depărtărilor tale

Fă-mă paznicul depărtărilor tale,
fă-mă să am pentru pietre-ascultare,
dă-mi ochi pe care să-i desfășor
pe-a mărilor tale însingurare;
să însoțesc a fluviilor cale
și de pe malurile-asurzitoare,
departe-n zvonul nopții să cobor...

În țările-ți pustii să mă trimiți,
de vânturi nemiloase răscolite,
cu mari mănăstiri ce stau ca veșminte
în jurul netrăitelor vieți.
Acolo vreau cu pelerinii să rămân,
prin nici o amăgire despărțit
să nu mai fiu de al lor glas și chip,
și-n dosul unui orb bătrân,
s-apuc pe-un drum nebănuț.

În românește de *Maria Banuș*

Căci, doamne, marile orașe

Căci, doamne, marile orașe
pierdute sunt și despletite;
Ca dintre flăcări fuge cel mai mare –
și să-l aline nu e alinare,
și curg micile-i ore risipite.

Trăiesc acolo oameni, trăiesc greu și rău,
în case-adânci, și gestu-i înspăimântă,
speriați mai rău ca turma nou născută;
respiră-afară treaz pământul tău,
ei însă sunt și nu mai știu că sunt.

Acolo cresc copii pe lângă geamuri,

ascunse-n umbre veşnic cenuşii,
şi nu ştiu că afară, flori pe ramuri
cheamă spre zări, spre vânt, spre bucurii –
şi nu pot fi decât copii şi-s trişti copii.

Cresc fete-n floare spre necunoscut
şi le e dor de calma lor copilărie,
dar nu-i acolo ceea ce-au cerut,
şi tremurând se-nchid pentru vecie.

Şi în ascunsele odăi, din fund,
au zilele maternităţii amăgite,
noşti lungi, cu scâncet fără voie izvorând,
ani fără lupte, reci, cu forţe vlăguite.
Şi-n plină beznă stă al morţii pat,
şi-ncet ele-l doresc, cu-nfiorare,
şi mor ca-n lanţuri, mor îndelungat,
şi ies din casă ca o cerşetoare.

În româneşte de *Maria Banuş*

Trăiesc acolo oameni, flori palide sub zgură

Trăiesc acolo oameni, flori palide sub zgură,
şi mor uimiţi de-o lume-mpovărată.
Şi că se schimbă-n hădă strâmbătură
surâsul lor de gingaşă făptură,
nu vede nime-n noaptea-nfricoşată.

Ei merg pe uliţi, înjosiţi, bătrâni,
de-absurde lucruri cărora slujesc,
şi hainele pe ei se veştejesc
şi-mbătrânesc frumoasele lor mâini.

Mulţimea nu îi cruţă, îi apasă,
deşi sunt slabi, cumva şovăitori,
doar câini străini ce nicăieri n-au casă
merg uneori, tăcut, în urma lor.

La sute de călăi ei sunt ostateci,
şi orice oră-i strigă şi-i arată;
lângă spitale-aşteaptă singurateci
ziua intrării, ziua-nfricoşată.

Moartea-i aici. Nu cea de odinioară
ce-l atinsese pe copil în mers –
nu mica moarte-n magic înţeles;
ci-a lor atârnă verde şi amară,
ca rodu-n ei ce crud va fi cules.

În româneşte de *Maria Banuş*

Dă, doamne, fiecărui a sa moarte

Dă, doamne, fiecărui a sa moarte,
cea ce se iscă din viața-n care
de sens, iubire, chin avut-a parte.

În românește de *Maria Banuș*

Căci noi suntem doar coaja, frunza doară

Căci noi suntem doar coaja, frunza doară.
Moartea cea mare, ce-i în orișicine,
ea-i acel fruct pe care totu-l împresoară.

De dragul lui fete se ridică
și-apar ca un copac dintr-o lăută,
de dorul lui băieții se-nfiripă;
celor ce cresc, femeile le-ascultă
spaime, ce nimeni altul nu le ia.
De dragul lui, ceva ce-a fost privit,
chiar de s-a stins demult, va rămânea –
și-oricine-a plăsmuit sau a clădit,
pentru-acest fruct o lume deveni,
și îngheță și se topi,
spre el își răsuci lumina toată.
Întreaga inimii căldură-i adunată
în el, și-a creierului albă pară.
Dar îngerii tăi trec în stoluri, iată,
și verzi fructele toate le aflară.

În românește de *Maria Banuș*

Din cartea imaginilor

Din partea întâi A cărții întâi

Introducere

Oricine-ai fi: în seară, vino-afară
din camera, în care totul știi;
în zare, ultima-i casa ta-n seară:
oricine-ai fi.
Cu ochii ce, trudiți, au evadat
cu greu din pragul cunoscut, ridici
ușor un arbore întunecat
și-n frunzi de cer îl pui: zvelt, solitar.
Și lumea ai făcut. Și ea e mare
și ca o vorbă, ce-n tăceri se coace.
Și vrerea ta cum i-a înțeles, în pace,
suavi, o, lasă ochii tăi să zboare.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Dintr-un april

Din nou în miresme-i pădurea.
Ciocârliile ușoare înalță
Cu ele cerul, greu umerilor noștri;
ce-i drept, încă se vedea ziua prin ramuri,
Cât de deșertă eră –
dar în urma lungilor după-amieze,
de ploi încărcate,
vin auriile, frumoasele
ore-nnoite,
în fața căroră, fugind, pe-ndepărtate fațade de case
ferestre rănite
se-nchid cu canaturi înfricoșate.
Pe urmă-i liniște. Chiar ploaia trece cu
pași lini
peste lucirea tăcută a pietrelor liniștite.
Toate zgomotele se ascund de tot adâncite
în mugurii ramurilor plini de lumini.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Cavaler

Cavalerul în neagră armură străbate
călare în lumea vuind.

Și-afară e totul: ziua, văile toate
și prieteni și dușmani și-ospete-n palate

și vara și fata și codrul, cetate
de Graal și de mii de ori Marea Divinitate
pe străzile toate domnind.

Totuși, sub platoșa cavalerească,
unde-i inelul cel mai cernit
moartea-i ascunsă și trebuie să gândească,
să gândească:
spada când va tășni în sfârșit
prin plasa din fierul cel tare,
liberatoarea spadă străină-n avânt,
să mă salveze din ascunzătoare,
unde atâtea zile-ntr-un loc
am stat strivită de-acoperământ –
ca-n urmă însumi să mă-ntind mare în zare
și să joc
și să cânt.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Iubitoarea

Da, spre tine tânjesc. Alunec,
pierzându-mă din frâu,
fără nădejde c-o să-nclin
să-nfrunt vreodată ce vine către mine
ca dinspre tine,
grav, neclătinat și prea străin.

...Acele vremi: o, cum eram doar una,
nimic nu mă chema,
nimic nu mă trăda,
iar liniștea-mi era a unei pietre
deasupra căreia pârâul cântă-ntr-una.

Acuma însă, în astă primăvară,
ceva din neștiutul, tainic an
m-a frânt încet și prima oară,
ceva mi-a dat sărmana-mi viață
caldă, vie,
cuiva în mâini, care nu știe
ce încă eri eram.

În românește de *Dan Constantinescu*

Logodnica

Iubite, strigă-mă, puternic strigă-mă!
La geam nu-ți mai lăsa logodnica atât
în așteptare.
În alei de platani seculare
seara nu mai stă în cale:
sunt goale.

Și dacă în casa-noptată
să mă-nchizi n-o să vii,
din mâinile mele împrăștiată
în grădinile albastrului toată
mă voi risipi...

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Tăcerea

Mâinile de mi le ridic, iubito, auzi tu,
auzi, cum foșnește tăcerea...
Dar spune-mi,
pentru cei singuratici, orice mișcare,
chiar de-i numai o șoptă, nu-i oare
prinsă de toate lucrurile mărunte,
care, în juru-le, parcă la pândă stau ca s-asculte?
Auzi tu, iubito, cum pleoapele-alene le-nchid,
și chiar ș-acesta-i un foșnet,
plutind ușor pân-la tine.
Auzi tu, iubito, cum încet, din nou le deschid...
...dar de ce, de ce nu ești lângă mine?

Cea mai ne-nsemnată dintre mișcările mele,
în mătasea tăcerii, pecetea și-o lasă;
și-n năframa-atinsă a zării, în depărtare,
cea mai plăpândă-nfiorare își înscrie urma neștearsă.
Răsuflarea mea ca un leagăn
înalță stelele și-apoi lin coboară.
Miresmele ce-n juru-mi plutesc
buzele ca un vâl mi le-ating,
răcorindu-le ca un izvor,
iar în catifelarea-albastr-a -nnoptării
zăresc cum fâlfâie-ușor
mâini străvezii de îngeri, departe, departe.
Și numai pe tine, cea care-ți ai sălașul
în adâncul adâncului gândului meu, n-am parte
să te aflu în juru-mi.

În românește de *Rodica-Maria Oardă*

Muzică

Ce cânti, copile? Prin grădini, deodată,
pași și porunci șoptite s-au întins.
Ce cânti, copile? Sufletul tău, iată,
în bețele sirinxului s-a prins.

De ce-l momești? Sunetu-i o-nchisoare
în care el tânjește ostenit.
Ți-i tare viața, cântul și mai tare,
de dorul tău cu jale sprijinit.

Dă-i un răgaz, ca sufletul, cuminte,
să se întoarcă-n marea-nvălmășeală

unde trăia, vast, vesel, înainte
ca tu să-l prinzi în doina ta domoală.

Cum din aripe tot mai trudnic bate,
tu risipi-vei zborul lui mereu,
și-aripile-i de cântec destrămate
n-au să-l mai poarte peste zidul meu
când am să-l chem spre bucurii ciudate.

În românește de *Al. Philippide*

Copilărie

Și curge timpul școlii-ndelungate,
cu-atâtea spaime vagi, cu așteptare.
Singurătate, vreme-apăsătoare...
Și-apoi afară: străzi sclipesc și sună,
și-n piață zvârle apă o fântână,
și în grădină, ce lumi nemăsurate.
Și în hăinuța ta să treci prin toate,
cum nimeni altul n-a trecut și n-o să treacă
O, straniu timp, o, vreme ce se-neacă,
o, tu, singurătate.

Și să privești departe, afară, către ei:
bărbați, femei; bărbați, bărbați, femei,
copii în vii culori, și nu ca tine;
și-aici o casă, uneori un câine,
și-ncredere și groază ce mute, oscilează —:
O, jale fără sens, o, vis, o, groază,
o, neagră adâncime.

Și să te joci așa, inel și cerc și mingi,
în parcul ce pălește blând în soare,
și pe cei mari din goană să-i atingi,
sălbăticit și orb de alergare,
dar cu pași țepeni, mici, tăcut, pe seară,
să mergi acasă, strâns de mână, tare —:
O, înțeles ce tot mai mult dispare,
o, frică, o, povară.

Și ore-ntregi, la iazu-ntins și sur
să-ngenunchezi cu o corabie mică;
să uiți de ea, căci altele-mprejur
și pânze mai frumoase trec pe unde,
și să gândești la chipul mic, obscur,
lucind din iaz ca iar să se cufunde-:
Copilărie, o, imagini lunecânde,
unde? unde?

În românește de *Maria Banuș*

Dintr-o copilărie

Amurg — tezaur — în odaie-nchis,

în care sta copilul cufundat.
Și mama când ușor intra, ca-n vis,
în scrin o sticlă tremura ciudat.
Simțea cum de odaie-a fost trădată
și-și săruta copilul: Ești aici?...
Apoi priveau speriați înspre clavir,
căci ea cânta un lied câteodată
care-n copil adânc se oglindea.

Sta amuțit. Ochi mari își rătăcea
pe mâna ei ce, plină de inele,
precum ar fi trecut omături grele,
pe clapele albe trecea.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Băiatul

Aș vrea să fiu ca unul din acei
ce trec prin noapte cu sălbateci cai,
cu facile-asemeni unui păr bălai
ce fâlfâie în vântul goanei lor.
Nainte-aș vrea să stau ca într-o luntre,
mare și ca un steag desfășurat.
Sumbro, cu auriul coif brăzdat
de iuți sclipiri. Și-n rânduri, după mine,
zece bărbați, de-a mea întunecime,
având aceleași coifuri schimbătoare,
ba negre, vechi și oarbe, ba străvezii și clare.
Și cineva alături deschide drum, și țipă
o trâmbiță ce-n fulgere se zbate,
și ne deschide o grea singurătate,
prin care trecem ca un vis de-o clipă:
În urma noastră case-ngenunchează,
în față ulițele-adânc se-ndoaie,
luăm piețe cu asalt, ce fug de groază,
și caii ropotesc, și-i ca o ploaie.

În românește de *Maria Banuș*

Cina cea de taină

S-au strâns în juru-i tulburi și mirați,
iar el se-nchide ca-nțelepții; iată-l
cum dintr-ai lui se smulge, dintre frați,
și ca un fluviu curge-nstrăinatul.
Îl năpădește vechea-nsingurare,
cea care l-a crescut spre fapte-adânci;
iar va umbla printre măslini,
și-atunci îl vor lăsa cei ce-l iubesc mai tare.

La cea din urmă cină i-a chemat
și (cum alungă-mpușcături un stol
din lan) cuvântu-i de pe pâini a alungat
mâinile lor: spre el, neliniștit

se-ndreaptă-n zbor și mesei dau ocol
și caută scăpare. Însă *el*
e pretutindeni ca un asfințit.

În românește de *Maria Banus*

Din partea a doua A cărții întâi

Inițială

Din nesfârșite doruri zboară
fapte sfârșite – fântâni slab săritoare –
ce tremurând, curând, se-nchină iară.
Dar, cele ce-au tăcut odinioară,
forțele noastre vii – se desfășoară
în aceste lacrimi dănțuitoare.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

De spus când adormi

Să-nvălui vreau în cânt pe cineva,
lângă el să fiu și să stau.
Și să te legăn vreau și nani ți-aș cânta,
și din somn și în somn să te iau.
În casă numai eu să fiu anume,
acel ce știe: noaptea a fost rece.
S-ascult afară și-n adânc ce se petrece,
în tine, în pădure și în lume.
Se cheamă orologiile bătând,
străfundul vezi prin timpul limpezit.
Jos, mai aud un om străin trecând,
străin, un câine-n somn a tresărit.
În urmă e tăcere. Eu cobor
ochii mei larg deschiși asupra ta;
ei te țin lin și se desprind ușor,
când în noapte se mișcă ceva.

În românește de *Maria Banuș*

Vecinul

Vioară străină, ești lângă mine?
În câte orașe depărtate, străine,
vorbește noaptea ta singură către a mea?
Te cântă sute? Sau cineva?

Sunt în toate orașele de nețârmurit
din aceia cari fără de tine
demult în valuri ar fi pierit?
Și de ce mă lovește pururi doar pe mine?

De ce sunt eu vecinul acelor, mereu,
cari te silesc să cânti, cu fețe-nfricate
și spre a spune: viața-i un lucru mai greu
decât greutatea lucrurilor toate.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Pont du carrousel

Omul orb care stă pe pod și pare
fruntariu-al unui anonim regat,
poate-i acel, pururea neschimbat,
în jurul căruia stau strajă-n zare
stelarul ceas și-astralul punct ceresc.
Căci toate-n juru-i curg, se pierd, lucesc.

El este înțeleptul neclintit,
pe multe căi crucișe așezat;
întrarea în infernu-ntunecat
la un popor ce ni l-am plăsmuit.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Tânguire

O, ce departe-s toate
și trecute de mult.
Eu cred că steaua de la care
primesc lumină, în singurătate
de mii de ani a dispărut.
În luntrea care a trecut
mi s-a părut că se rostea
o taină înspăimântătoare.
În casă un ceasornic a bătut...
În care casă oare?...
Aș vrea
să ies din inima mea,
să stau sub cerul liniștit și mare.
Și să mă rog aș vrea.
Și poate una dintre stele
există cu adevărat
și cred c-aș ști pe-aceea dintre ele
care singură a durat,
și-asemeni unui alb oraș îndepărtat
în ceruri stă la capătul razei...

În românește de *Al. Philippide*

Singurătate

Singurătatea ca o ploaie-mi pare.
Din mări ea suie către înserare;
și din câmpii pierdute-n depărtare
suie la cer, statornicu-i lăcaș.

Și-abia din cer se lasă pe oraș.

Și plouă-n ora vag crepusculară,
când toate străzile spre zori se-ndreaptă,
când trupuri ce nimica nu aflară,
dezamăgit și trist se trag deoparte;
când oameni care se urăsc de moarte
dorm în același pat, atât de-aproape:

singurătatea trece-atunci pe ape...

În românește de *Maria Banuș*

Zi de toamnă

E vremea, Doamne! Vara a fost lungă.
Aruncă-ți umbra peste cadranele solare
și vânturile pe câmpii le-alungă.

Dă fructelor din urmă porunci să fie pline;
mai dă-le două zile de la sud,
îndeamnă-le s-ajungă coapte bine,
și toarnă dulce suc în vinul crud.

De-acum cel fără casă mereu pribeag va fi.
Cel singur va fi singur vreme lungă,
va sta de veghe, lungi scrisori va scri
și prin alei mereu va rătăci, neliniștit,
când frunzele s-alungă.

În românește de *Al. Philippide*

Amintire

Și iarăși aștepti, aștepti ce pare venit
viața să ți-o mărească la nesfârșit.
Aștepti ce de altă tărie ține,
ce-i unic, puternic din cale-afară,
trezirea pietrelor,
adâncimi întoarse spre tine.

În culoare crepusculară
pe etajere apun
volumele-n aur și brun.
La țări te gândești, ce-ai străbătut,
la chipul și la veșmântul
unor femei pe cari iar le-ai pierdut.

Și știi dintr-o dată: aceasta a fost.
Și te ridici și-n față vezi spaima,
figura și taina
unor ani ce-au trecut.

În românește de *Lucian Blaga*

Toamnă

Cad frunzele, cad de departe, parcă
s-ar veșteji în ceruri grădini îndepărtate;
cu gesturi de negare cad mereu.

Și cade-n nopți adânci pământul greu
de lângă stele în singurătate.

Noi toți cădem. Mâna de colo cade.
Și altele, și toate, rând pe rând.

Dar este Unul care ține-n mână
căderea asta, nesfârșit de blând.

În românește de *Al. Philippide*

La marginea nopții

Odaia mea și-această toată
nemărginire înnoptată
e-același spațiu. Sunt o strună mare
peste largi, foșnitoare
rezonanțe-ncordată.

Lucrurile-s trupuri de viori,
în care întunericul vibrează;
plâns de femei în umbra lor visează
și în adâncul lor de multe ori
prin somn se zbate ura adunată
de neamuri întregi...
Puternic voi vibra deodată,
și-atuncea împrejurul meu
totul se va cutremura,
și duhul lucrurilor va zbura
către lumina care răsare
din sunetul meu
și care prin strâmte, sterpe spărturi,
în vechile guri
de prăpăstii profunde,
mereu,
pătrunde...

În românește de *Al. Philippide*

Pas înainte

Și iar dă vuiet viața-mi, din străfund,
de parc-ar curge-n maluri mai largite.
Și lucrurile, tot mai înrudite,
imaginile mai pătrunse-mi sunt.
Mai intim sunt cu tot ce nu-i cuvânt:
și simțurile-ajung chiar să-mi pătrundă

ca păsările-n vântul din stejar,
și-n luciul frânt al iazului cel clar,
simțirea mea cu peștii se cufundă.

În românește de *Maria Banuș*

Presimțire

Sunt ca un steag înconjurat de zări.
Simt vânturile care vin din depărtări;
le voi trăi în timp ce lucrurile jos nici nu se mișcă;
ușile se-nchid încă domol și-n sobe-i tăcere;
nu tremură încă ferestrele și praful e des.

Eu știu de pe-acuma furtunile și sunt zbuciumat ca o mare.
Și mă desfășur și-n mine m-avânt
și mă desfac din mine și sunt
singur în furtuna cea mare.

În românește de *Al. Philippide*

Amurg în Skania

Parcul e sus. Ca dintr-un foișor,
din umbra lui acuma mă cobor
și ies în șes și în amurg și-n vânt,
același vânt pe care-l simt și norii,
apele limpezi și aripa morii
ce-n zarea cerului se învâртеște.
Acuma sunt și eu un lucru-n mâna lui,
din toate-aceste ceruri cel mai mărunț. – Privește:

Acesta e un *singur* cer?
O limpede, albastră nesfârșire
pe care-aleargă nouri străvezii,
și-ngrămădiri de alb din când în când,
și-n zare tonu-acela cenușiu, subțire,
pe fondul roz al serii ondulând,
și peste toate calma strălucire
a soarelui care apune.

Stranie alcătuire
în sine zbuciumată și sprijinită-n sine,
cu aripi uriașe și chipuri și cortine,
și munți în fața celor dintâi stele,
și-o poartă-n depărtări adânci,
pe unde doar păsările dacă pot pătrunde...

În românește de *Al. Philippide*

Oră gravă

Cel care-acum, undeva, plânge în lume,

fără rost plânge în lume,
mă plânge pe mine.

Cel care-acum, undeva, râde în noapte,
fără rost râde în noapte,
râde de mine.

Cel care-acum, undeva, pleacă în lume,
fără rost pleacă în lume,
pleacă spre mine.

Cel care-acum, undeva, moare în lume,
fără rost moare în lume,
se uită la mine.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Din partea a doua A cărții a doua

Cântecul idiotului

Ei nu mă opresc. Mă lasă, pot trece.
Ei spun că nimic nu se poate petrece.
Ce bine.
Nimic nu se poate petrece. Totul se mișcă rotund,
neîncetat în jurul Duhului Sfânt,
al aceluia (știi care sfânt) –
ce bine.

Nu într-adevăr, să nu se creadă c-ar fi
oarecare primejdii aci.
Așa-i, mai e și sângele din mine.
Sângele-i greu, sângele-i cazna cea mai grea,
cred uneori că nu voi mai putea.
(Ce bine.)

Ah, dar ce minge frumoasă, ce minge;
roș univers se-aprinde, se stinge.
C-ați nascocit-o e bine.
Dacă strigi către ea, oare vine?

Și toate cum se poartă de ciudat,
se-amestecă și iar s-au depărtat,
prietenos, puțin înțețosat;
ce bine.

În românește de *Maria Banuș*

Cititorul

Citeam de mult. De-atunci de când acea
ploioasă dup-amiază la geamul meu zăcea.

Afară vântul nu-l mai auzeam:
era grea cartea-n care m-adânceam.
Priveam în foi ca-n niște chipuri care
se-ntunecă de multă chibzuire,
și-ncetinită, vremea mă priveghea-n citire.
Deodată filele-s strălucitoare,
și-n loc de-a șirurilor încâlcire:
amurg, amurg eu văd în fiecare.
Dar nu vreau încă să mă uit afară,
și rândurile cărții încep să se desfacă,
și vorbele din șiruri se desprind
și se rostogolesc și-n voie pleacă...
Și știu acum că ceruri mari se-ntind
peste grădinile strălucitoare,
și peste tot e înc-o dată soare.
Și iată noaptea vine, văratică și-adâncă,
ce e răzleț în grupuri mărunte se adună,
pe drumuri lungi, ca umbre trec oameni împreună,
și straniu de departe s-aude cum răsună,
multiplicat, puținul care se întâmplă încă.
Și când acum ridic din carte ochii,
nimic nu e ciudat și totu-i mare.
Tot ce exist-afară știu eu aici de mult,
și-aici, și-acolo lumea e fără de hotare;
iar eu cu-aceste toate m-amestec tot mai mult;
privirea mea pe lucruri când se lasă,
pe grava lor simplitate,
pământul din el însuși parc-ar râvni să iasă
și să cuprindă cerurile toate,
și prima stea e-asemeni cu cea din urmă casă.

În românește de *Al. Philippide*

Oarba

Străinul:

Și nu ți-i groază să vorbești de asta?

Oarba:

Nu.

De-atunci e-atâta vreme! Alta era aceea
care vedea, care trăia privind,
care-a murit.

Străinul:

Și oare a murit de-o moarte grea?

Oarba:

E crudă moartea pentru cei care n-o cunosc.
Fii tare chiar când moare un străin.

Străinul:

Și ea a fost străină pentru tine?

Oarba:

Mai bine spus: mi-a devenit străină.

Moartea înstrăinează chiar pe copil de mamă...
Și totuși a fost groaznic în cele dintâi zile.
Întregu-mi trup era rănit. Și lumea
care-nfloreste și se coace-n lucruri
a fost din mine smulsă cu tot cu rădăcini,
și parcă împreună cu inima mea însăși;
eram ca un pământ scurmat, sorbind
ploaia rece-a lacrimilor mele
care din ochii morți curgea mereu
și molcom, cum din cerurile goale,
când moare Dumnezeu, se surpă norii.
Larg îmi era auzul și spre orice deschis.
Auzeam lucruri care nu se pot auzi:
vremea care curgea prin părul meu,
tăcerea răsunând în sticle fine;
pe mâna mea simțeam alunecând
suflarea unei roze mari și albe.
Și tot mereu gândeam: e noapte, noapte,
și îmi părea că văd o dungă albă
crescând, ca o lumină a zilei, tot mai mult;
și mi se mai părea că merg spre zorii
pe care îi țineam în mâini demult.
Și deșteptam pe mama când somnul câteodată
cădea greoi de pe fața mea întunecată;
și îi spuneam mamei: «Vină
și fă lumină!»
Și ascultam. Tăcerea mult timp m-acoperea,
și pernele ca piatra păreau de tari și grele,
și-apoi credeam deodată că văd luciri de stele:
era doar plânsul greu al mamei mele,
la care nu m-aș mai gândi, dac-aș putea.
Lumină! fă lumină! Strigam adesea-n vis:
S-a prăbușit văzduhul. Ia-mi văzduhul
de pe față și de pe piept.
Ridică-l, ridică-l bine,
dă-l iarăși stelelor, sus.
Nu pot trăi așa cu cerul pe mine.
Dar oare, mamă, am vorbit cu tine?
Sau cu cine-atunci? Cine-i aici? Cine s-ascunde
în dosul perdelei? – Iarnă e, mamă?
Furtună, mamă? Noapte? Răspunde!
Sau e lumina zilei! Lumina zilei!
Fără mine! Cum poate să fie ziuă fără mine?
Nu lipsesc eu oare de nicăieri?
Nu-ntreabă nimeni de mine?
Oare toată lumea ne-a uitat?
Ne-a uitat?... Dar tu ești aici.
Ție nu-ți lipsește nimic, nu-i așa?
Toate lucrurile se grăbesc
să mulțumească fața ta.
Când ochii tăi se odihnesc,
oricât le-ar fi somnul de greu,
ei pot din nou să se deschidă.
...Ai mei tac mereu.
Florile mele își vor pierde culoarea.
Oglinzile mele vor îngheța.

În cărțile mele rândurile se vor încălci.
Păsările mele pe străzi vor rătăci
și se vor lovi de ferestre străine.
Nimic nu mai este prieten cu mine.
Totul mă părăsește.
Sunt ca o insulă.

Străinul:

Și eu de departe pe mare-am venit.

Oarba:

Cum? Către insulă ai venit?

Străinul:

Sunt încă în luntre.
Domol am rezemat-o de mal
– de tine. Se mișcă lovită de val;
steagul ei flăcăie către pământ.

Oarba:

O insulă sunt și singură sunt.
Și sunt bogată.
La început, când vechile căi cercetate
erau încă în nervii mei, desfundate
de multă întrebuintare,
suferința mea era mare.
Din inima mea totul se revărsa
și nu știam eu singură-ncotro;
apoi pe toate le-am găsit pe rând,
toate simțirile, și tot ce sunt
s-a adunat, îngrămădindu-se și strigând
la împietriții ochi fără priviri,
toate-ademenitele mele simțiri...
Nu mai știu dacă ani de zile au trecut
dar știu bine zilele-n care
s-au întors iarăși șovăitoare
și când pe nimeni n-au mai cunoscut.

Pe urmă drumul către ochi s-a șters.
Și nu-l mai știu acum nici eu.
Acuma înlăuntrul meu,
ca niște convalescenți bucuroși de mers,
colindă fără grijă toate
simțirile, plimbându-se-mpăcate
prin casa-ntunecată a trupului meu.
Unele din ele citesc amintiri.
Cele mai tinere privesc afară.
Oriunde-ajung la marginile mele,
haina mea e de sticlă clară.
Fruntea mea vede, mâna mea citește
poeme în alte mâini.
Piciorul meu vorbește cu pietrele pe care pășește.
Glasul meu ia cu el
toate păsările zilnicelor ziduri.
Nu mai duc lipsă de nimic.
Toate culorile sunt tălmăcite
în zgomot și în miros.

Și ele sună mult mai frumos,
decât sunetele-obișnuite.
O carte la ce mi-ar fi de folos?
Răsfoiește vântul copacii
și vorbele lor eu le știu,
și le repet încet de multe ori.
Și moartea care ochii îi rupe ca pe flori
nu mai găsește ochiul meu pustiu.

Străinul (încet):
Știu.

În românește de *Al. Phillippide*

Epilog

Mare e moartea
peste măsură.
Suntem ai ei
cu râsul în gură.
Când, arzătoare, viața
ne-o credem în toi,
moartea, în miezul ființei,
plânge în noi.

În românește de *Lucian Blaga*

Din poezii noi

Cântec de iubire

Cum să opresc sufletul meu spre a
nu se urni cu-al tău? Cum să-l sui oare
deasupra ta spre un alt ideal?
Ah, cât de mult să-l cârmuiesc aş vrea
la ţărmu-acela-n bezne-ascuns, spre a-l
pune-ntr-un loc străin, tăcut şi care
să stea, când profunzimi vibrezi în val.
Şi totuşi, ce pe tine şi pe mine
ne mişcă, ştie – arcuș – să ne îmbie,
din două coarde unic sunet dând.
Ce instrument ne ține-n acordare?
Şi care-artist în mâna lui ne are?
O, cântec blând.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Mormântul unei tinere fete

Încă ne-amintim. Parcă odată,
toate-ar mai putea să fie iar.
Ca lămâiul crud, într-o livadă,
sânii tăi cei mici, ușori, de fată,
i-aduceai, pe zvon de sânge-n dar;

– zeului acela.

 Zvelt, nainte
pribegind, de fete răsfățat.
Dulce-aprins, ca gândul tău fierbinte,
umbră coapsei tinere, cuminte,
și ca și sprânceana-ți aplecat.

În românește de *Maria Banuș*

Prinos

O, cum înfior șuvoaiele-mi de sânge
mai parfumat, de când te-am cunoscut;
uite, pășesc mai drept și-s tot mai zvelt –
tu doar aștepți –; cine ești, neștiut?

Mă-ndepărtez, eu simt, cu fiecare clipă,
și cele vechi, petală de petală, în urmă-mi le presar
numai surâsul tău; stele în'nalt risipă,
ne licăre deasupra-mi, deasupra-ți, iar și iar.

Tot ce-mi lucește tainic, ca apa, din pruncie,
fără de nume drag, ca pleoapa de sfios,

l-oi cuvânta-ntr-o dulce și caldă liturghie
lângă altaru-aprins de bucla-ți ruginie
și-mbălsămat de sânu-ți – ducându-ți-l
Prinos.

În românește de *Dan Conslantinescu*

David cânta înaintea lui Saul

I

Rege,-auzi cum cântul strunei mele
zvârle zări prin care ne mișcăm?
Năuciți suntem purtați de stele,
și apoi ca ploaia ne lăsăm,
și-nfloresc-n locurile-acele.

Fete înfloresc, de tine știute,
ce-s femei acum și mă îmbie;
feciorelnică mireasmă-adie,
și-ncordați băieții stau făclie,
zvelți și respirând la uși tăcute.

Fie-n zvonu-mi să-ți răsară toate.
Însă beat se clatină-al meu cânt:
Noptile-ți, o, rege, nopți uitate –
ce slăbite-au fost de-al tău avânt,
și frumoase, trupurile toate!

Amintirea-ți o-nsoțesc, îmi pare,
căci presimt. Dar pe ce strune oare
geamăt isc, de sumbră voluptate? –

II

Rege, tu ce toate-ai stăpânit
și care cu-atâta viață numai,
covârșitu-m-ai și m-ai umbrit,
vino de pe tronul-ți și sfârâmă
harfa asta ce mi-ai istovit.

Ca un pom i-acum – cules, pustiu:
printre crengi cândva sub rod plecate,
un adânc de zile mai răzbate,
care vin – pe care-abia le știu.

Să mai dorm nu vreau în preajma harfei,
uite mâna-mi de băiat, ci ea
ale trupului octave n-ar fi,
crezi tu oare,-n stare să le ia?

III

Rege,-n beznă de-ai căta scăpare,
tot în stăpânirea mea te țin.

Nu-i rupt, uite, cântul meu cel tare,
reci, în preajmă, spațiile devin.
Sufletu-mi orfan și al tău ceșos,
zac în nourii mâniei tale,
unu-ntr-altu-nfapte cu turbare:
gheare într-un tot întunecos.

Oare simți cum ne-am schimbat de tare?
Rege, rege, duh e ce-a fost greu.
De ne ținem astfel fiecare,
tu – de tânăr, de cel vârstnic – eu,
stele-aproape suntem, rotitoare.

În românește de *Maria Banuș*

Muntele măslinilor

Pe sub frunzișul palid el pătrunse,
înfrânt și pal, printre măslini, pe munte;
și aplecându-și prăfuita frunte,
în mâna lui fierbinte și-o ascunse.

Povestea lui fusese încheiată.
Eu plec de-acum și toți mă părăsesc.
De ce vrei Tu să spun că ești când, iată,
eu însumi nu Te mai găsesc?

Nu Te mai pot găsi. Nu. Nici în mine
și nici în alții. Nu ești pe pământ.
Nu Te mai pot găsi. Și singur sunt.

Sunt singur cu durerea întregii lumi în mine,
pe care-am vrut s-o potolesc prin Tine,
Tu care nu exiști. Ce grea rușine...

S-a spus apoi: un înger venit-a să-l aline ...

De ce un înger? Noaptea a venit.
Nepăsătoare, crengile foșneau.
Discipolii prin somn se frământau.
De ce un înger? Noaptea a venit.

Și n-avea noapte-aceea nimic deosebit.
Era cum sunt atâtea nopți în viață,
cu câini ce dorm și crengi nepăsătoare.
O noapte dureroasă, o noapte oarecare
ce-așteaptă până iarăși se face dimineață.

Căci îngerii nu vin de obicei
la cei care se roagă cum el se tot rugase,
și pentru ei nu-s nopți miraculoase.
Pe-acei ce-și vor ei singuri pierzarea toți îi lasă,
și tații lor se leapădă de ei
și mamele îi izgonesc de-acasă.

În românește de *Al. Philippide*

Îți văd acuma iarăși picioarele, Isuse,
pe care tinerești eu le-am aflat
pe vremea când, sfioasă, le-am spălat;
o, cum stăteau în părul meu supuse:
un alb vânat în ierburi tupilat.

Trupul pe care nimeni nu l-a iubit vreodată
îl văd abia în noaptea aceasta de iubire.
N-am stat culcați alături niciodată,
și-acum gălesc în juru-ți doar veghe și slăvire.

Și, iată, mâinile îți sunt zdrobite,
dar nu de mușcătura mea, iubite!
Inima ta-i deschisă și intră-n ea oricine,
și-aș vrea să fie numai pentru mine.

Ești ostenit acuma și gura-ți ostenită
nu îndrăgește gura mea mâhnită...
A fost cândva, Isuse, vreo clipă pentru noi?
Cât de ciudat ne stingem deodată amândoi!

În românește de *Al. Philippide*

Cântarea femeilor către poet

Cum totu-nflorește: așa suntem noi;
căci noi suntem doar astă desfătare.
Ce-n fiară beznă, sânge-a fost, șuvoi,
în noi crescut-a suflet și chemare

de suflet-ecou. Pe tine te cheamă.
Pătrunde în privirea ta: o zare
lină, blând, fără jind de bună seamă.
De-aceea, pe un altul ni se pare

că-l strigă. Și totuși, nu ești tu, de mult,
de cine fără-urmă-adânc pierim?
Și-n altul, oare, ne împlinim mai *mult*?

Nouă, pe drum *alături*, nesfârșitul ni-i.
Tu, gură, fii, o, fii, să-l auzim,
cuvântătoru-ne, tu, însă, fii.

În românește de *Dan Constantinescu*

Moartea poetului

Întins. Și fața lui expusă tuturor,
sta, pal refuz, în pernele abrupte,
de când, cu lumea, cele cunoscute,
de simțurile sale rupte,

căzură-n acest an nepăsător.

Acei ce l-au văzut trăind aproape,
n-au știut că-i *una* el cu tot ce este,
căci toate-s chipu-i: pajiștile-aceste,
aceste-adâncuri și aceste ape.

O, chipu-i fu întreagă această zare,
ce-l caută și-acum și îl dorește;
și masca-i, ce-n neliniște pălește,
e fragedă și fără apărare –
un miez de fruct ce-n aer putrezește.

În românește de *Maria Banuș*

Roza vitraliilor

A labei lor trândavă lunecare
tăcere iscă,-amețitoare-n noi,
ca, brusc, privirea-n jur rătăcitoare,
una din mâțe să ne-o prindă-apoi,

cu sila-n ochiu-i mare, să ne ia
privirea ce, cuprinsă ca-n vâltori,
o vreme încă mai înoată-așa,
și cade-apoi într-un leșin ușor,

când ochiul cel părelnic dormitând,
se cască și se strânge-n vuiet sferic,
și-o smulge până-n roșu sânge-afund –:

Așa-nhățau rozete mari, în domul
cel vechi, o inimă, din întuneric,
și o trăgeau cu ele-adânc, în Domnul.

În românește de *Maria Banuș*

Morgue

Ei zac așa, de parcă ar fi gata,
acum, târziu, să afle-o faptă care
să-i înmănunche liniștii-nghețate
și între ei s-aducă împăcare;

căci parcă nu-i sfârșit în astea toate.
Nu afli nume-n buzunări deșarte.
Dezgustul de pe gurile uscate
să-l spele n-au putut; stă mai departe;

doar într-atâta s-a schimbat; curat e.
Și bărbile sunt mai țepoase-acuma,
de gardieni mai bine tunse, numa

la privitori să nu le facă silă.
Întoarsă e sub pleoape-a lor pupilă,
privirile-năuntru-s îndreptate.

În românește de *Maria Banuș*

Deținutul

I

Măinii mele-i rămâne
un gest cu care-nspăimântă;
pe vechile pietre
pică jilav din stâncă.

Aud doar acest ciocănit,
și inima-mi bate și-ngână
al stropilor mers istovit și pierde-mpreună.

Mai iute de-ar picura,
un animal de-ar veni.
Mai luminos fu cândva –.
Dar ce putem ști.

II

Gândește-te, ceea ce-i cer acum și vânt,
și gurii tale aer și ochilor tăi zi,
până în locu-acela mic ar împietri,
în care mâinile și inima ta sunt.

Și ceea ce în tine se cheamă: mâine,-apoi,
și: mai târziu, la anul, mai departe –
ar fi ca răni în tine, cu puroi,
și ar tot coace, niciodată sparte.

Și ceea ce a fost, ar fi smintit,
s-ar zbate în tine, gura ce-ai iubit
și nu râdea, de râs ar fi în spumă.

Și ce-a fost Domnul, paznic ar fi numa;
hain, cu-n ochi murdar ar astupa
ultimul gol. Și totuși ai dura.

În românește de *Maria Banuș*

Pantera

În Jardin des Plantes, Paris

Privirea ei de gratii atâta s-a lovit
încât în ea nimic nu mai păstrează.
Și parcă mii de gratii tot trec neconținut
și după gratii lumea încetează.

Al pașilor puternici mers mărunț
ce-ntr-un minuscul cerc se învârtește
e ca un dans al forței în jurul unui punct
în care-o amețită voință s-odihnește.

Dar vălul ochiului, din când în când,
se-nalță. O imagine pătrunde,
prin liniștea-n cordată a trupului trecând,
și piere-n golul inimii profunde.

În românește de *Al. Philippide*

Îngerul

Respinge cu-o-nclinare a frunții sale
tot ce-l constrânge și ce-l mărginește;
căci uriaș în inima-i trăiește
eternul viitor, rotit spirale.

Profunde bolți, cu chipuri, l-nconjoară,
să-l cheme: vino, vezi, – oricine poate.
Nu da să țină mâna lui ușoară din
sarcinile tale. Căci la noapte

ea s-ar ivi spre a te încerca
și-ar trece-n casă – ură ce-nfloară –
și te-ar lua, ca și cum te-ar crea
și te-ar goni din trupul tău afară.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Poetul

Oră, mă lași, te duci în larg.
Și mă rănește-aripa-ți grea.
Singur: cu gura-mi ce să fac?
cu noaptea mea? cu ziua mea?

Iubită n-am, nici casă ca să stau,
și nici un loc în care să trăiesc.
Și orice lucruri cărora mă dau,
devin bogate și mă cheltuiesc.

În românește de *Maria Banuș*

Cea care orbește

La ceai, la fel cu ceilalți, ședea.
C-apucă altfel ceașca, la-nceput,
– puțin altfel ca alții – mi-a părut.
Și brusc zâmbi. Aproape că durea.

Când în sfârșit ei s-au sculat vorbind
și la-ntâmplare și încet treceau
prin multe încăperi (vorbeau, râdeau),
eu am văzut-o. Celorlalți urmând,

Închisă-n ea ca cea ce va să-nceapă
să cânte, în curând, pentru mulțime;

pe ochii bucuroși, în limpezime,
lumina se-ntindea ca peste-o apă.

Urma încet și-un timp îi trebuia,
parc-ar fi fost ceva de depășit,
și parcă, după ce va fi suit,
ea nu va mai umbla, ci va zbura.

În românește de *Maria Banuș*

Ortensia albastră

Precum un rest de verde! Par vopsele;
sunt aspre, ciunte, frunzele-i uscate;
albastrul înfloritelor umbele¹
nu-l poartă, ci-l răsfrâng, decolorate.

Spălat de lacrimi, pare scurs în glastre
tot mai pierdut, de parcă nu e viu,
întocmai ca străvechi scrisori albastre
ce-n galben-violet se sting, și-n cenușiu.

Cum nici un fir într-un șorț mic și șters,
uitat, nemaipurtat, nu mai tresaltă –
mărunta-i viață s-a-ntreput din mers.

Deodat' albastrul pare lângă verde nou,
sub umbela nouă mai învoaltă:
mișcat, albastrul prinde să-l dezmiere.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

Înaintea unei ploi de vară

Deodată-n parc tot verdele frumos
pierdu ceva, dar nu știi ce: culoare?
Simți că se-apropie de geam, sfios,
un suflu, fără preget. Și cântare

puternică răsună din dumbravă:
un Hieronimus parcă-n ierbi a mas;
atâta singuratică zăbavă
și râvnă urcă șuvoind din glas,

că umple sala. Și-s pereții goi;
tablourile-încet ne-au părăsit,
de vocea noastră parcă se feresc.

Iar pe tapetul stins, îngălbenit,
lumini de-amurg neclare se-oglesc.
Copii, ce teamă strecurau în noi!

În românește de *N. Argintescu-Amza*

¹ *Umbelă f. bot.* Inflorescență în care pedunculii fiecărei flori pornesc din același nod al tulpinii și se ridică până la același nivel (ca spițele unei umbrelor). (lat. umbella, fr. ombelle)

AUTOPORTRET DIN ANUL 1906

Din neamul nobil, vechi, statornicie
prinsă-n a ochilor arcadă. Neschimbat
albastrul, spaima din copilărie.
Smerenie, ici și colo, nu de-argat,
totuși de slujitor și de femeie.
Gura, cum se cuvine, ferm trasată,
nu convingând dar exprimând dreptate,
și fruntea fără nici o răutate,
privire-ades în umbră aplecată.

Asta, ca-ntreg, abia doar presimțit;
nicicând în chin sau în izbânzi, unite,
spre a străbate căi neistovite
și totuși, parcă-n lucruri risipite,
ceva real și grav s-a plănuit.

În românește de *Maria Banuș*

Regele

Doar șaisprezece ani a împlinit
măria-sa – și totuși el e «statul».
Privește-n lături, parcă hăituit,
ferind din ochi pe cei ce-nseamnă «sfatul»

Își plimbă-n gol, prin sală, undeva,
neliniștit, privirea lui augustă.
Atât doar simte majestatea-sa:
un lanț de aur sub bărbia-ngustă.

Pe masă, un pitac cu slove reci
adastă, osânda grea el s-o subscrie;
și toți îl cred de chinuri frământat.

De l-ar cunoaște bine, -ar fi aflat
că numără întâi și întârzie,
pân'ce-a ajuns la cifra șaptezeci.

În românește de *Lazăr Iliescu*

Ultimul conte de Brederode fuge din captivitate otomană

Îl urmăreau grozav; din depărtare
zvârlindu-i, încruntată, moarte grea,
iar el zbura, aproape de pierzare.
Distanța de părinți i se părea

că nu mai e: căci astfel alergând
s-ar mântui chiar fiara.
Dar vuire de râu, lucind și-aproape.
O zvâcnire îl saltă cu primejdia, făcând
din el iar fiu din ramuri princiare.

Zâmbet de doamne nobile-i lucește
încă o dată dulce, îi apare,

pe chip sfârșit. El calul își silește,
mare ca inima-i s-alerge, sare
cu el, și-n râu ca-n burgul său pășește.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Curtezana

Un soare venețian îmi scaldă-n aur
moi pletele, încununând alene
splendori de alchimist; port largi sprâncene
aidoma cu niște punți și gene

ce-ndrumă spre cumplitul plaur
al pleoapelor în tainică mișcare;
legate de canale, duc spre mare,
se-înălță, cad ori se preschimbă-în zare.

Dezmierd adesea în răgaz molatec
un câine – cine-l vede-l pizmuiește –
cu mâna mea, nicicând de jar scrumită,

scump inelată,-n farmec odihnește.
Iar prinți de stirpă veche pier zănatec,
sfârșind răpuși de buza-mi otrăvită.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

Fântână romană

Borghese

O cupă peste alta așezată
pe-o buză veche de marmor rotund,
din apa de sus abia aplecată,
pe ape ce jos așteptând se-ascund.

Tăcând acelei ce-n murmur șoptește
și-n taină, la fel ca-n palmă ținut,
chemându-i, sub umbra ce înfrunzește,
un cer cu obrazul necunoscut;

pe sine senin în scoica de haruri
lărgindu-se lin cu al valului crug,
lăsându-se-n vis, picând rare daruri

pe mușchi, din oglindă-n oglindă,
și cupa din urmă făcând-o prelung
să râdă ușor cu ce se perindă.

În românește de *Ion Pillat*

Călușeii

Jardin du Luxembourg

Cu-acoperiș și umbra-i se-nvârtește
un mic răstimp, ușor, întreaga ceată
de cai pestriți din țara cufundată,
ce șovăie-ndelung pân-asfințește.
Da, la trăsură câte unu-i înhămat,
dar toți privesc în față vitejește;
un leu cumplit și roșu-i însoțește.
Și alb, din când în când, un elefant.

Și-un cerb, ca-n codru-aidoma se-arată,
atât că are șa, iar sus, călare,
o fată vânătoare și mică e-ncopciată.

Și trece alb, pe leu călare, un băiat,
se ține strâns, cu pumnul mic, înfierbântat,
în timp ce leul limbă, colți, arată.

Și alb, din când în când, un elefant.

Și trec și fete, strălucind călare,
prea mari aproape,-acum, în calcadă,
din mijlocul vârtejului, deodată,
privesc în sus, în vag, în depărtare.

Și alb, din când în când, un elefant.

Și toate trec, grăbite să termine,
se mișcă-n cerc, se-nvârt la întâmplare.
Și roșu, verde, sur, în treacăt vine,
un mic profil, abia-nceput dispăre.
Și-un zâmbet, uneori, întors înapoi,
ce fulgeră-mbătat și se desface,
în jocu-acesta orb, fără suflare.

În românește de *Maria Banuș*

Morminte de hetaire

Ele-s întinse-n părul lor cel lung,
cu fețe brune, trase-adânc în sine.
Cu ochii-nchiși ca de prea multă zare.
Hârci, guri și flori. Și dinții netezi,
– piese-ntr-un joc de șah în miniatură,
din fildeș, rânduie în șirag.
Și flori, galbene perle, oase zvelte,
mâini și cămăși și pânză veștejită
pe prăbușita inimă. Dar jos,
acolo sub inele, talismane
pietre-azurii (în dar de la drăguți)
încă stă sexul – criptă liniștită,
până sub boltă plină de petale.

Și iarăși perle, galben risipite –
cupe de-argilă arsă care-au fost
cu chipul lor ornate, cioburi verzi
de șipuri de pomezi cu iz de flori,
și zei micuți: domestice altare,
cer de hetaire cu extatici zei.
Și brăie rupte, scarabei turtiți,
făpturi micuțe cu gigantic sex,
gură ce râde, dansatori și-atleți,
și fibule de aur ca mici arcuri
pentru vânat și păsări amulete,
și ace lungi și vase delicate
și-un ciob rotund pe-al cărui roșu fund,
ca o inscripție neagră peste-o poartă:
ai celor patru cai picioare iuți.
Și iarăși flori și perle deșirate,
ale micuței lire șolduri clare,
și printre văluri care cad ca ceața,
un fluture, al gleznei, ca iscat
din crisalida încălțării sale.

Și astfel stau întinse printre lucruri,
lucruri de preț și pietre, jucărioare,
nimicuri sparte (câte zac în ele),
și-amurgesc ca fundul unui fluviu.

Vaduri de fluvii-au fost,
unde în valuri iuți se aruncară
atâtea trupuri de adolescenți
(ce se grăbeau spre viața lor de mâine)
și-unde torente bărbătești vuiră.
Și câteodată coborau din munții
copilăriei, cu sfieli, băieții,
și se jucau cu lucruri din străfund,
până-i prindea torentul în cădere:

Atunci lărgimea-acestui larg fâgaș
o împlineau cu apă clar întinsă
și-n locurile-adânci se-nvolburau;
și prima dată oglindeau și țărături
și-ndepărtate strigăte de păsări,
când peste-o țară blândă, nopți cu stele
creșteau în ceruri, nicăieri închise.

În românește de *Maria Banuș*

Orfeu. Euridice. Hermes

Era-n ciudata sufletelor mină.
Și ei mergeau ca vine de argint
în întuneric. Printre rădăcini,
sângele care curge-apoi în oameni
țâșnea în umbră roșu ca porfirul.
Și altceva nimic nu era roșu.

Stânci erau pe-acolo și
păduri fără ființă. Și poduri peste vid,

și-o baltă mare, cenușie, oarbă,
întinsă peste fundul ei adânc
ca peste-un peisaj un cer ploios.
Și printre pajiști apăru, domoală
și blândă, dunga albă-a unui drum,
asemeni unei lungi fâșii de pânză.

Și-acuma ei veneau pe drumu-acela.

Întâi bărbatul zvelt în mantie albastră,
privind, nerăbdător, tăcut, în zare;

și pasul lui mânca în grabă drumul,
nemestecat, cu mari îmbucături;
și mâinile îi atârnav, închise
și grele, dintre faldurile hainei
și nu mai cunoșteau ușoara liră
crescută-n mâna stângă ca un lujer
de trandafir pe-o creangă de măslin.
Și simțurile-i parcă se-nvrăjbeau:
pe când privirea-n față ca un câne
fugea, se întorcea și iar pleca,
oprindu-se s-aștepte la prima cotitură,
– ca un miros auzul îi rămânea în urmă.
I se părea de multe ori c-ajunge
până la mersul celorlalți doi, care
veneau urcând suișul după el.
Apoi știa din nou că-i doar ecoul
pașilor lui și fâlăirea hainei.
El însă își spunea că vin și ei;
spunea cu voce tare și-și asculta ecoul.
Da, vin și ei (numai să fie doi!),
dar merg cumplit de-ncet. Dacă i-ar fi
îngăduit o dată măcar să-ntoarne capul
(și dacă o privire în urmă n-ar strica
tot ce de-abia a fost înfăptuit),
el i-ar vedea pe ceilalți doi cum vin
atât de-ncet și de tăcuți în urmă:

Zeul călătoriei și-al soliei,
cu pălăria peste ochii limpezi,
purtându-și varga-n mâna dreaptă-ntinsă
și fâlăind din gleznele cu aripi;
iar lângă el, ținând-o cu mâna stângă, *ea*.
Ea care-atât de mult a fost iubită
încât de dragul ei a izvorât
mai multă tânguie dintr-o liră
decât vreodată dintr-o bocitoare;
atât de multă-ncât s-a zămislit
o-ntreagă lume-a tânguirii, unde
au fost create toate din nou: pădure, vale,
câmp, drum și sat și râu și vietate;
și peste-această lume de tânguii, la fel
ca peste celălalt pământ, un soare
și-un pașnic cer cu stele atârna,
un cer de tânguire cu stelele sluțite:

– și totul pentru ea cea multiubită.

Acum mergea, de zeu călăuzită,
cu pași împiedicați de giulgiul strâmt,
șovăitoare, blândă și fără nerăbdare.
Și era singură-n ea însăși;
și, plină parcă de-o nădejde-naltă,
nu se gândea nici la bărbatul care
mergea în fața ei și nici la drumul
care urca spre viață și lumină.
Și singură-n ea însăși era. Și moartea ei
o împlinea ca un belșug.
Ca fructul de dulceață și-ntuneric
era și ea de vasta-i moarte plină,
atât de nouă-ncât nu pricepea.

O-nvăluia o feciorie nouă;
și sexul ei era închis, asemeni
cu-o floare tânără când vine seara;
și-atât era de dezobișnuită
de-mpreunare mâna ei, încât
până și-atingerea atât de lină
a sprintenului zeu o supăra
ca o mișcare prea familiară.
Nu mai era acuma femeea-aceea blondă
care de-atâtea ori cântase-n versul
poetului, nu mai era mireasma
patului larg, nici avuția
bărbatului nu mai era.
Se destrămasese ca un păr bogat,
ca o căzută ploaie se surpase,
ca o merinde-n sute de fărâme!

Era chiar de pe-acuma rădăcină.
Și când deodată zeul o opri
și cu durere mare-n glasul lui
îi spuse: «A-ntors capul», nu-nțelese
nimic și întrebă în șoaptă: «*Cine?*»

Și-acum, departe-n fața luminoasei
ieșiri, sta cineva al cărui chip
nu se putea cunoaște. Sta privind
cum pe-o potecă albă printre pajiști
zeul soliei, cu priviri mahnite,

se înturna urmând pe-aceea care
chiar și pornise înapoi la drum,
cu pași împiedicați de giulgiul strâmt,
șovăitoare, blândă și fără nerăbdare.

În românește de *Al. Philippide*

Alcesta

Și iată că deodată între ei
sosește vestitorul, aruncat

în clocotul ospățului de nuntă
ca-ntr-o fiertură-un nou ingredient.
Cei care beau acolo n-au simțit
că zeul a intrat pe-ascuns strângându-și
ca pe-o hlamidă udă de ploaie zeitatea.
S-ar fi părut că-i unul dintre dâșii.
Deodată însă-un oaspete văzu
pe tânărul stăpân al casei cum
în capul mesei nu mai stă, ci este
smuls parcă-n sus și oglindind în toată
ființa lui ceva străin, cumplit.
Apoi amestecul se limpezi
și s-a făcut tăcere; doar la fund
a mai rămas o drojdie de zgomot
și-un strat de bâlbâială tulbure,
ce mirosea urât a răs stricat.
Și-atunci au cunoscut pe zveltul zeu,
și cum stătea, plin de solie-adâncă,
ne-ndurător – aproape-au și-nțeles.
Și totuși când s-a auzit ce este
a fost mai mult decât o știre – a fost
ceva de neînchipuit. Admet
va trebui să moară. Când? Acum.

El însă cupa spaimei lui și-o sparse
și dintre cioburi mâinile-ntinzând
a început cu zeul târguiala.
Doar câțiva ani, un an măcar, un an,
câteva luni, sau săptămâni, sau zile,
ah! zile nu, doar nopți, o noapte numai,
o noapte, noaptea asta, numai asta.
La toate zeul răspundea că nu.
Și-atunci Admet a dat un țipăt lung
și n-a mai conținut, țipând mereu
ca muma lui atunci când l-a născut.

Și iată chiar că muma lui, bătrână,
veni spre el, și tatăl lui bătrân,
și amândoi bătrâni și veștejiți
stăteau acum uimiți în preajma lui;
iar el când i-a văzut atât de-aproape,
ca niciodată, s-a oprit și-apoi
și-a frânt deodată glasul-n plâns și-a spus:
Tată,
ții tu așa de mult la ce-a rămas,
la drojdia asta ce nu poți s-o înghiți?
Mai bine-azvârle-o jos. Iar tu, bătrâno,
matroană,
ce rost mai ai când ți-ai născut copiii?
Și pe-amândoi îi prinse dintr-o dată
ca două vite de jertfit. Dar iată
că repede-i lăsă și-i dete-n lături;
parcă lovit de-un gând și strălucind
la față, strigă: Creon, Creon!
Atâta doar, doar numele acesta.
Dar pe figura lui stătea alt chip,

pe care nu-l spunea, chip fără nume,
în aşteptare, îndreptat fierbinte
spre tânărul prieten ce şedea
în faţa lui la cellalt cap al mesei.
Bătrânii (se citea pe faţa lui),
vezi tu, nu-s buni pentru răscumpărare,
sunt prăpădiţi şi slabi, n-au nici un preţ;
tu însă, tu, cu frumuseţea ta...

Deodată însă el nu-şi mai văzu prietenul.
Rămase-n urmă-acesta,
şi-acum spre dânsul *ea* venea, chiar ea,
parcă mai mică decât o ştia,
uşoară, tristă-n haina de mireasă.
Ceilalţi cu toţii sunt doar calea ei
pe care ea păşeşte: (în curând
va fi aici, în braţele lui, care
îndurerate se deschid). Şi iată
că ea porneşte vorba; nu cu dânsul.
Vorbeşte-acum cu zeul şi zeul o ascultă,
şi toţi abia în zeu aud ce spune:

Răscumpărare pentru el nu poate
să fie nimeni. Eu *pot* să-l răscumpăr.
Eu pot să trec în locul lui. Nu-i nimeni
la capăt cum sunt eu. Ce-mi mai rămâne
din tot ce-am fost. Nu ţi-a spus oare ea
care-ţi aduse veştile că patul
ce-aşteaptă dincolo e sub pământ?
Rămas bun mi-am luat. Şi înc-o dată
rămas bun şi iarăşi rămas bun.
Mai mult nu poate-un muritor să ia.
De asta am venit, ca tot ce este
sub dânsul îngropat, sub cel ce-acum
e soţul meu, să piară, să se piardă.
Ia-mă cu tine. Mor în locul lui.

Şi-aşa cum vântul saltă peste mare
aproape ca pe-o moartă-o duse zeul,
de soţul ei departe, într-o clipă,
dar hărăzindu-i lui c-un semn ascuns
o însutită viaţă pământească.
Admet spre ei se năpusti-ntinzând
buimace mâini, ca-n vis. Dar ei erau
acum la uşă unde, tânguioase,
femeile se-ngrămădeau. Văzu
cum fata către el s-a-ntors, c-un zâmbet
pe faţă luminos ca o speranţă
ce-aproape că era făgăduinţa
că din adâncă moarte va veni
spre el cel viu...

Şi el atunci,
cu mâinile acoperindu-şi faţa,
a-ngenuneheat, nevrând să mai zărească
nimica, după zâmbetul acela.

Nașterea zeiței Venus

În zori, dup-acea noapte zbuciumată,
cu strigăte, neliniște, răscoală,
mai scoase-un țipăt, încă-o dată, marea.
Și când se reînchise acel țipăt
și din lumina pală de-nceput
căzu-n abisul peștilor tăcuți —:
marea născu.

Puful nubil al undelor sclikea
sub soarele dintâi, și-n preajma lor
sta fata albă, umedă, năucă,
și cum se mișcă-o frunză crudă, verde,
și își desface sulu-nfășurat,
tot astfel trupu-i se desfășură
în vântul cast din zori și în răcoare.

Genunchii răsăriră selenari,
și într-ai coapsei nori se cufundară;
îngusta umbră-a pulpelor pieri
și gleznele zvâcniră ca gâtlejul
celor ce beau.

Era-n potirul mării trupul ei
ca într-o mână de copil un fruct necopt.
Și-n a buricului îngustă cupă
sta toată bezna-acestei clare vieți.
Sub ea, sclipind, val mic se ridica,
și-apoi statornic șiroia pe șolduri,
unde din când în când da susur lin.
Dar străveziu și încă fără umbre,
ca pâlcul de mesteceni în april,
sta sexul, cald, și gol, netăinuit.
Și-a umerilor sprintenă balanță
sta-n cumpănă pe trupul ei cel drept
ce ca fântâna se-nălța din scoică
și-n brațe lungi cădea șovăitor
și în cascada părului mai iute.

Apoi obrazul foarte-ncet trecu:
din prescurtata umbră-a înclinării
în vertical și limpede urcuș
și-n umbră-abrupt se închidea bărbia.

Și-acum când gâtul ca o rază-ntins
și ca un lujer era plin de suc,
se-ntinseră și brațele cu gâturi
de lebadă, când caută ostrovul.

Apoi prin zorii-ntunecoși din trup,
trecu suflarea cea dintâi ca vântul.
Și-n rămurișul gingașelor vine
trecură șoapte, sângele-ncepu

în locurile-adânci să ropotească.
Și acest vânt crescă – se azvârli
cu-ntregu-i suflu în micuții sâni
și îi umplu, se năpusti în ei –
încât ca pânze, clocotind de zări,
copila zveltă-o-mpinseră spre țarm.

Astfel sosi zeița.

Și în urma-i,
cum ea zburda pe tinerele țarmuri,
întreaga dimineață se-nălțară
fierbinți, năuce, florile și iarba,
ca dintr-o-mbrățișare. Ea fugea.

Dar la amiază,-n ceasul cel mai greu,
se ridică încă o dată marea
și un delfin zvârli-n același loc.
Mort, roșu și deschis.

În românește de *Maria Banuș*

Din partea a doua A poeziilor noi

O sibilă

O numeau bătrână, odinioară.
Dar rămase, pe drum se plimba zilnic.
Și statura-i se schimba
și o socoteau pădure rară

după veacuri multe. Însă ea,
pe aceleași locuri, neschimbată,
ca o citadelă-ntunecată,
naltă și pustie se vedea;

stând cu vorbele, ce nepăzite,
fără vrerea-i tot sporeau, țipând,
o înconjurau zburând rotat,
pe când cele ce revenite-n rând
sub orbita ei, întunecat
stau de noapte pregătite.

În românește de *Eugen Jebeleanu*

Regele de la Münster

S-a tuns majestatea sa;
acum coroana largă-i atârna
și-i îndoia urechile puțin,
în care, uneori, cu mult venin

mai pătrundea și larva tare

a celor care n-aveau de mâncare.
Se încălzise regele de tot
și sta rezemat într-un cot,

greoi și morocănos.
Domn nu se mai simțea:
stăpânul din el era găunos,
iar favorita era rea.

În românește de *Maria-Magdalena Popa*

Cântecul mării

Capri. Piccola Marina

Străvechiul suflu dinspre mare:
boarea mării înnoptate
pe nimeni nu are.
De cel ce veghează
vei fi înfruntată
în cumpănă trează.
Străvechiul suflu dinspre mare
adie,
lărmuind în zare.
Doar străvechi pietre-l îmbie..

Ai înfiorat nespus
un smochin înmugurit,
sub văpaia lunii, sus.
Cum a tresărit!

În românește de *N. Argintescu-Amza*

Flamingii

Jadrin des Plantes, Paris

În oglindiri ca dintr-un Fragonard,
din alb și roșul lor ei nu-ți vor da
mai mult ca ceea ce-ți aduce-n dar
cel ce de draga-i spune: ea era

de somn pufoasă. Căci de s-au urcat
în iarbă,-ntorși, pe rozele tulpine,
înfloritori, alături, ca-ntr-un strat,
pe sine, mai seducători ca Phryne,

ei se seduc; și-a ochiului paloare
și-ascund în moliciunea lor, în care
negru și roș de fructe cuibăresc.

Brusc, prin volieră, o invidie zbiară;
dar ei se-ntind mirați, apoi pornesc,
pe rând, în lumea lor imaginară.

În românește de *Maria Banuș*

Cântec de adormit

Vei putea s-adormi tu oare
fără să te-acopăr blând,
și ca frunza șoptitoare
să te-alint și să-ți încânt?

Fără să m-ațin pe-aproape
și cuvinte să-ți aștern,
pe sânu-ți drag – pleoape,
pe gura ta – etern?

Fără să te-nvălui lin
și să te las cu tine-n somn
ca pe-o grădină c-un răsplin
de crini și anason?

În românește de *Dan Constantinescu*

Glorificarea lui Buddha

Al miezurilor miez, inima inimilor,
migdală ce te-nchizi și te-ndulcești –
acestea toate, până la capătul lumilor
sublime, e carnea rodului ce tu ești.

Nimic de tine, simți, nu se mai ține;
cinste ție: coaja ta e în Nesfârșit.
Acolo, strașnica-ți sevă zace și-ntreține
ajutată de-o strălucire dinafară, din Zenit.

Căci în înalt de nalturi, sorii tăi,
nemaivăzut sunt toți deplin roțiți și orbitor.
Ci înlăuntrul tău a și început
ce stă deasupra sorilor.

În românește de *Dan Constantinescu*

Din viața Mariei

Nașterea lui Cristos

De nu erai atât de simplă, cum putea
să ți se-ntâmplesse ce-i în noapte-o rază?
Un zeu ce peste neamuri detuna,
se face blând și-n tine se-ntrupează.

Mai mare fu-n închipuirea ta?

Ce e mărirea? Prin mulțimi pe care
el le străbate, trece dreapta-i soartă.
Nici chiar o stea nu are-așa cărare.
Vezi, acești regi mărirea poartă,

și la picioare-ți cară și-ți deșartă

comori pe cari le cred neîntrecute,
și de-acest dar poate te miri tăcut –:
dar uită-te-n ale năframii cute,
cum de pe-acum el toate le-a-ntrecut.

Tot chihlimbarul peste mări trecut

scule de aur și tulburătoare
arome ce în simțuri s-au topit,
toate acestea-s iute trecătoare
și ei cu toți, la urmă, s-au căit.

Dar (ai să vezi): el face fericit.

În românește de *Maria Banuș*

Pietà

Acum mi se-mplinește restriștea, și fără de grai s-o spun
mă umple tot. Sunt împietrită, cum miezul stâncii-mpietrește.
De piatră cum sunt, știu numai una:
Te-ai făcut mare
...și te-ai făcut mare,
ca o prea mare durere,
peste puterea inimii mele
să stai în afară de ea.
Acum, îmi zaci cruciș în poală,
acum eu n-aș putea
să te mai nasc.

În românește de *Ion Pillat*

Alinarea Mariei cu cel înviat

Ce-au simțit atunci: nu este oare

decât orice taină mai dulce
și tot pământesc:
când puțin palid încă de groapă,
ușurat a mers către ea:
înviat în tot locul.
O, către ea, mai întâi. De nespus
le era vindecarea.
Da, se vindecau, asta era. Și n-aveau nevoie
să se-atingă tare.
El puse, de-abia o secundă,
a lui – în curând
veșnică – mână, pe umărul ei femeiesc.
Și ei începură,
tăcut ca pomii-n aprilie,
și nețărmut, în
acest anotimp
al supremei lor legături.

În românește de *Maria Banuș*

Elegiile din Duino

Întâia elegie

Cine, dac-aș striga, m-ar auzi, din cetele
îngerilor? și chiar dacă unul m-ar lua
deodată pe inima lui: aș pieri înaintea
prezenței prea tari. Căci frumosul nu-i altceva
decât începutul cumplitului pe care abia-l îndurăm,
și-l admirăm atât pentru că nepăsător, din dispreț,
nu ne distruge. Cumplit e orișice înger.
Și astfel mă stăpânesc și înghit chemarea
suspînului sumbru. Ah, și cine
ne poate-ajuta? Îngeri nu, oameni nu,
și istețele animale observă
că nu suntem prea acasă
în lumea cea tălmăcită. Ne mai rămâne poate
vreun pom pe-o colină, pe care, în fiecă zi
să-l revedem; ne rămâne strada de ieri
și răsfățata credință a unei obișnuințe
căreia la noi i-a plăcut și-a rămas și nu s-a mai dus.
O, și noaptea, noaptea, când vântul plin de spațiile lumii
ne mistuie fața – cui n-ar rămâne, ea, cea dorită,
lin dezamăgind, ea care stinghera inimă
greu o amenință. E mai ușoară ea îndrăgostiților?
Ah, ei își acoperă numai, unul celuilalt soarta.
Nu o știi încă? Azvârle din brațele-ți golul
către spațiile ce respirăm; poate că păsări
văzduhul mai larg îl simt, în zbor mai intim.

Da, primăverile aveau nevoie de tine. Unele stele
credeau că poți să le simți. Se ridica
spre tine un val, în trecut, sau
când treceai lâng-o fereastră deschisă
se dăruia o vioară. Totul era solie.
Ai dus-o la capăt? Nu erai totdeauna
distrat de-așteptare, parcă toate-ți vesteau
o iubită? (Unde să-i dai adăpost,
când, la tine, gânduri mari și străine
intră și ies și, noaptea, adesea rămân.)
Dacă ți-e dor, cântă îndrăgostitele, nici pe departe
nu-i destul de nemuritor vestitul lor simțământ.
Aproape le invidiezi, pe ele, ce-au fost părăsite,
și care cu-atât mai iubitoare-ți părură ca cele-alinate.
Începe pururi din nou lauda ce n-o poți atinge;
adu-ți aminte, eroul durează, însuși declinul i-a fost
numai pretext să existe: ultima-i naștere.
Însă pe-ndrăgostiți îi reia sleita natură
în sine, de parcă nu ar avea destule puteri
pentru două atare-mpliniri. Te-ai gândit oare
destul la Gaspara Stampa, într-atât încât vreo fată
de iubit părăsită, să-și spună, după înaltul exemplu
al acestei îndrăgostite: și eu ca ea să devin?
Când oare aceste străvechi suferințe

deveni-vor mai rodnice? Nu este timpul, ca iubind,
de lucrul iubit să fim liberi, să-l înfruntăm tremurând,
cum săgeata coarda o-nfruntă, ca-n salt adunată
să fie *mai mult* ca ea însăși. Căci nicăieri nu-i popas.

Glasuri, glasuri. Ascultă, inima mea, așa cum doar sfinți
ascultau odinioară: încât uriașa chemare
îi ridica din țărână; dar ei, cei de necrezut,
îngenuncheau mai departe și n-o luau în seamă:
așa ascultau. Nu, n-ai putea îndura
al *Domnului* glas, nici pe departe. Dar ascultă suflarea,
vestea neîntreruptă, ce din tăcere se iscă.
Zvonește acum dinspre morții aceia tineri spre tine.
Oriunde intrai în biserici, la Roma sau Neapole,
soarta lor nu-ți ieșea, liniștit, înainte?
Sau o inscripție solemnă ți se-arăta,
ca acum, de curând, stela din Santa Maria Formosa.
Ce vor de la mine? să înlătur încet aparența
celor nedrepte, ce stingherește puțin, uneori,
a spiritelor pură mișcare.

Desigur, e straniu să nu mai locuiești pe pământ,
abia deprinse-obiceiuri să nu le mai practici,
trandafirilor și altor lucruri promițătoare
tâlcul viitorului uman să nu le mai dai;
ceea ce-ai fost în mâini nesfârșit temătoare,
să nu mai poți fi și însuși numele tău,
ca pe-o jucărie spartă, să îl lași deoparte.
Straniu, dorințele să nu le dorești mai departe. Straniu,
tot ce avea legături, să vezi fluturând în odaie,
atât de desprins. Și starea de moarte e grea
și plină de trudă, până ce simți încetul cu-ncetul
puțină eternitate. – Dar cei vii
fac toți greșeala că delimitează prea tare.
Îngerii-adeșea (se spune) n-ar ști prea bine de merg
între cei vii sau cei morți. Torentul cel veșnic
smulge vârstele toate, de pe-amândouă tărmurile,
și-n amândouă vuietul lui le domină.

Curând ei nu mai au nevoie de noi, ei cei smulși prea devreme,
lin te dezveți de ce-i pământesc, așa cum, ușor,
de sânul mamei, crescând, te desprinzi. Dar noi
care tânjim după tainele mari, care, prin jale, adesea
întăim fericit: *am putea* exista fără ei?

În zadar e legenda că, odinioară, bocindu-l pe Linos,
cea dintâi muzică rupse cutezătoare, încremenirea;
că abia în spațiul înfricoșat din care năprasnic plecase, pe veci,
un aproape divin adolescent – golul trecu
în vibrația ce-acum ne răpește, ne-alină, ne-ajută?

În românește de *Maria Banuș*

A doua elegie

Orice înger e înspăimântător. Și totuși, vai mie,

vă invoc pe voi toți, păsări aproape ucigătoare
ale sufletului, și știu cum sunteți.

Unde sunt vremurile lui Tobie, când unul din cei mai strălucitori stătea în pragul ușii rustice,
puțin travestit, cum se cuvine la drum, și nu așa de cumplit,
(un tânăr și el uitându-se curios la celălalt tânăr). Dacă arhanghelul acum ar ieși,
primejdios dintre stele, numai c-un pas, în jos, către noi,
cutremurător ne-ar bătea inima. Cine sunteți?

Fericiți ai vremii dintâi, răsfățați ai Firii,
trăsături din înalt, creste din zori
ale oricărei creații, polen al înfloritei dumnezeiri,
articulații de lumină, trecători, trepte, tronuri,
spații formate din esențe, scuturi de dragoste, tumulturi
ale simțirii în extaz furtunos și, deodată, numai
oglinzi care răspândesc din belșug propria lor frumusețe
ca s-o creeze din nou în propriile lor fețe.

Noi tot ce simțim împrăștiem; ah, noi
ne exalăm și pierim; din văpaie-n văpaie
dăm tot mai slabă mireasmă. Ne spune cineva:
da, îmi intri în sânge, camera asta, primăvara
se umplu de tine... Zadarnic însă, nu ne poate păstra,
dispărem în el și în preajma lui. Dar ei, care-s frumoși,
o! cine poate să-i păstreze? Neconținut pe fața lor
aparența se-nalță și pier. Ca roua dimineața, din iarbă,
ce-i al nostru se ridică din noi, precum căldura dintr-o
mâncare fierbinte. O! zâmbet, încotro? Și privirea care se-nalță:
nou și cald val care zvâcnește din inimă –;
vai mie: totuși, *aceasta suntem*. Universul în care
ne mistuim păstrează mireasma noastră? Îngerii oare
nu iau într-adevăr decât ce este al lor, propriul lor suflu,
sau, poate, uneori, ca din greșeală, ceva din ce suntem
se află în suflul lor? Suntem noi oare amestecați
în trăsăturile lor măcar atâta cât nelămurirea
pe fețele femeilor însărcinate? Ei nici nu știu aceasta
în vârtoarea-ntoarcerii în ei înșiși. (Cum ar putea s-o știe?)

Îndrăgostiții, dacă ar înțelege, ar putea să vorbească
ciudat în aerul nopții. Fiindcă se pare că totul
ne ascunde. Uite, copacii, *există*; casele
în care locuim au rămas aceleași. Numai noi
trecem pe lângă toate ca un schimb aerian.
Și totul se unește ca să ne împrejmuie cu tăcere,
pe jumătate de rușine, poate, pe jumătate dintr-o adâncă speranță.

Îndrăgostiților, voi unul în altul mulțumiți,
pe voi vă întreb ce suntem. Vă cuprindeți. Aveți vreo dovadă?
Iată mie mi se întâmplă că mâinile mele
se cunosc una pe alta sau că fața mea veștejită
în ele se cruță. Aceasta însă dă prilejul să mă simt oarecum
pe mine însumi. Cine totuși, numai pentru atâta, ar îndrăzni *să fie*?
Voi însă, care sporitiți fiecare în extazul celuiilalt, până când,
dominat, celălalt vă imploră: *destul!* voi care fiecare în mâinile celuiilalt
vă-mbelșugați tot mai mult ca un an de podgorii;
voi care uneori nu mai existați numai pentru că celălalt
vă întrece cu totul; pe voi vă întreb ce suntem. Știu
că în atingerea voastră fericirea e atât de mare

pentru că dezmiardarea ține pe loc,
pentru că locul pe care dragostea voastră-l cuprinde
nu piere; pentru că simțiți acolo durata
pură. De-aceea îmbrățișarea vi se pare o promisiune
de eternitate. Și totuși, atunci când v-ați învins spaima
primelor priviri și așteptarea nostalgică la fereastră
și prima plimbare împreună, *o dată*, prin grădină:
Îndrăgostiți, mai *sunteți* voi oare? Când unul în altul
vă duceți unul pe altul la buze și beți—: băutură la băutură,
o! cât de ciudat băutorul se desparte de faptă.

N-ați văzut cu mirare pe câte-o stelă antică prudența
gestului uman? Iubirea și despărțirea nu erau oare
atât de ușoare puse pe umeri, parc-ar fi fost din altă
materie făcute decât sunt la noi? Aduceți-vă aminte
de mâinile care atârnă fără s-apeze, deși e putere în trupuri.
Acești stăpâni pe ei înșiși știau și-și spuneau: *atâta* numai
e-ntinderea noastră; *atâta-i* al nostru, să ne atingem *așa*.
Zei ne strâng mai tare. Dar numai zeii pot asta.

Dac-am putea și noi să găsim o curată, îngustă, trainică
parte de substanță umană, o fâșie de pământ fecund care să fie
a noastră, între fluviu și stâncă. Fiindcă propria noastră
inimă ne depășește mereu ca și ei. Și nu mai putem
s-o privim în imagini care o domolesc, și nici
în trupuri zădărnice în care se potolește, sporind.

În românește de *Al. Philippide*

A treia elegie

Una este să cânti iubita. Alta, vai,
acel ascuns, vinovat Zeu – fluviu al sângelui.
Iubitul (ea și-l adulmecă de departe) ce știe el
de Domnul desfătului care, ades, în ființa lui singuratică,
înainte ca fata să aline, ades, ca și cum nici nu ar exista,
își înălța capul de zeu, ah, șiroind de cât adânc de necunoscut,
noaptea stârnind-o într-o răscoală făr' de hotar.
O, înfricoșătorul trident al bătrânului Neptun din sânge.
O, sumbrul orcan al pieptului său vuind din spirală de scoică.
Ascultă cum noaptea într-adânc și-n înalt se învolbă. Stelelor, stelarilor,

nu vine cumva de la voi desfătarea iubitului dinaintea
feței iubitei? Nu-i oare privirea lui pătrunzând
înăuntrul chipului ei cel pur un dar al neîntinatelor stele?

Durere, nu tu, iubito, nici maica,
arcul sprâncenelor lui astfel spre așteptare l-a încordat.
Nu fremătarea ta, copil, în el simțitoare, nu fremătarea ta,
buzele arcuitu-i-le-a rodnic contur.
Nu-i amăgire să crezi că ivirea ta de petală
până-ntr-atât l-a cutremurat? Tu, care-ntr-una te schimbi
ca vântul dimineții.

Aievea, tu spăimântatu-i-ai inima; totuși, spaima mai veche în el au năpădit
când tu, cu fior încrucișatu-i-ai calea.

Cheamă-l... Să-l smulgi pe de-a-ntregul din preajma-i întunecată
nu ești în stare. Neîndoios, el *o vrea*, el se desprinde, țâșnește; despovărat,
în inima-ți cuib se obișnuiește, cuprinde-se și se începe.

Dar, începutu-s-a el vreodată?

Mamă, *tu* ai fost aceea care mic l-ai făcut, tu
l-ai început; ție nou ți-a fost, tu peste ochii cei noi
lumea prietenoasă ai aplecat și de cea dușmană
i-ai ferit. Unde, ah, unde sunt anii aceia
când zvelta-ți făptură, singură, prididea să-i ascundă haosul
amenințător? Multe ascunsu-i-ai astfel; odaia cu piază rea din miezul de noapte
o îmblânzeai, din inima ta, vatră și adăpost, cuprins mai omenesc amestecai
în cuprinsul-noapte al ei.

Lampa tu n-o așezai în întuneric, departe, o, nu,
ci lângă tine-o țineai, așa, să fie mai prietenoasă.
Oricând pocnea undeva, știai să aduci deslușire zâmbind,
ca și cum de mult îți spusese podeaua *când* anume se va urni...

Iar el asculta, mulcomindu-se. Atât de multe blând îndeplineai
doar sculându-te; îndărătul dulapului se ascundea
învăluită în mantie soarta-i, și în cutele perdelei se potrivea
lesne, incert lunecând, neliniștitorul său viitor.

Și el însuși, mulcomitul, cum zăcea sub somnoroasele-i pleoape,
topind dulceața linei tale făpturi în toropeala plăcută dinaintea somnului –
părea ocrotit... Dar *înlăuntru-i*: cine respingea,
cine-i stăvilea în miezul ființei tălăzuirile începutului său dintâi?
Ah, cel care dormea de loc nu *era* prevăzător;
acum dormea dus, acum visa, acum se perpelea în arșiță: în voia valului ascuns.

El, de-abia ivitul, temătorul, cât era de prins
în lung ucigătoarele vrejuri ale desfășurării lăuntrice
învârtejite prea curând întru silnicire, întru creștere sugrumătoare, întru
animalice forme tumultuoase. Și cum li se dăru – Iubi.
Iubi lăuntrica-i față, sălbăticiunea ei,
această sihlă în el, pe a cărei temeiu de mută prăbușire,
inima lui, luminos-verde, se aținea. Iubi. Și-o părăsi
pentru a păși de-a lungul rădăcinilor sale
spre cumplita Tărie-Obârșie
unde, mărunta lui naștere nu mai însemna nimic. Iubind
s-a pogorât el în sângele său mai bătrân, în genuni,
unde stăpânea Înflorătorul, încă ghiftuit cu străbuni.
Și fiecă iazmă îl cunoștea, îi clipea, părea de un gând cu el.
Cu adevărat, Îngrozitorul zâmbit-a... Rareori, măicuțo,
i-ai zâmbit atât de gingaș. Peste puțință-ar fi fost să nu-i fie drag
când el i-a zâmbit. *Înainte* de tine
l-a iubit, căci, chiar de pe când îl purtai în pântec,
pruncul îl afla în baia de sucuri ce-i ușura plămădirea.

Noi, bine vezi, nu iubim dintr-un singur an, asemenea florilor;
în brațe, iubind, ni se urcă suc dinainte de vreme.
Copilo, o, *aceasta*: că iubit-am *în* noi
nu vreo alcătuire anume cu îndepliniri viitoare, ci
noianul germinator; nu un copil stingher
ci străbunii, care, grohot de munte sfârmat
la temelie ne zac; ci uscata matcă de fluviu
a duselor mame –; ci întregul tăcut tărâm sub zodie bună
sau aspră –: *aceasta*, copilo, te-a preîntâmpinat.

Tu însăși chiar, fără s-o știi – ademenit-ai hăuri de vremi
în făptura iubitului. Ce fel de simțiri
s-au răscolit la vileag dinspre ființe din vechi?
Ce soi de femei te-au urât? Ce fel de oameni cumpliți
stârnit-ai în vinele tânărului? Prunci morți
jinduit-au spre tine... O, lin, lin,
ceva drag săvârșește-naînte-i, o treabă cuminte de fiecare zi, – du-l
să simtă de-aproape grădina, dă-i a nopților atotstăpânire...

Oprește-l...

În românește de *Dan Constantinescu*

A patra elegie

O, arborii vieții, când în iarnă?
Nu suntem una. Nici ca păsările-nștiințați
în drum spre sud. Zăbavnic și-ntrecuți,
așa, deodată, ne-agățăm de vânturi
și cotropim un iaz nepăsător.
Deodată știm și floare și-uscătură.
Și undeva mai umblă lei, și nu știu,
cât sunt măreți, de nici o neputință.

Dar noi, când Una vrem, simțim întreagă
împotrivirea celuilalt. Spre dușmănie
ne este preajma. Oare-ndrăgostiții
n-ajung mereu în margini, unu-n altul,
ei care și-au promis mereu vânat
și patrie și ceruri depărtate?
Pentru desenul unei clipe,-acolo
un fond opus e pregătit, cu trudă,
ca să-l vedem; căci limpede sunt toate
cu noi. Conturul gingaș al simțirii
nu-l știm: doar ce o modelează dinafară.
Cine n-a stat cuprins de mare teamă-n
fața cortinei propriiei lui inimi?

S-a ridicat: decorul era despărțire.
Ușor de înțeles. Grădina cunoscută,
și-ncet se legăna. Iar dansatorul
abia apoi venea. Dar nu *acela*.
Destul! Oricât s-ar arăta de grațios,
e deghizat, devine un burghez
și trece prin bucătărie-n locuință.
Nu vreau aceste măști însuflețite
abia pe jumătate, vreau păpușa.
Ea barem este plină. Vreau să-ndur
sforile, manechinul, chipul ei,
urzit din aparență. Aici. Îi stau în față.
Chiar dacă lămpile se sting, chiar dacă
mi se va spune: Nu mai e nimic –,
chiar dacă dinspre scenă vine golul
cu-acel curent de aer, cenușiu,

chiar dacă din tăcuții mei strămoși
nici unul nu mai șade lângă mine,
nici o femeie, nici băiatul cel cu ochi sașii:
eu tot rămân. Încă mai e – privitul.

Nu am dreptate? Tu, cel pentru care
din cauza mea era amară viața,
gustând pe-a mea, o, tată, tot mereu,
gustând, în pas cu vârsta mea, întâia
infuzie tulbure a soartei mele,
și-ngândurat de drojdia din gură
a unui viitor străin, într-una
tot iscodeai privirea mea de cețuri –
tu, tată, care-ades, de când ești mort,
în mine, în speranța mea, te temi,
și nepăsări, așa cum numai morții au,
imperii mari de nepăsare cheltuiești
de dragul sorții mele preamărute,
nu am dreptate? Spuneți, n-am dreptate,
voi cei ce m-ați iubit pentru-nceputul
de dragoste ce vi l-am arătat,
de care mă îndepărtam întotdeauna,
pentru că spațiul din obrazul vostru,
când îl iubeam, trecea în spațiu cosmic,
în care voi nu mai erați... Când am eu chef,
aștept în fața scenei, nu – privesc
atât de-adânc întreaga scenă-ncât
spre-a cumpăni privirea mea până la urmă
de-un înger e nevoie-acolo, ca
actor, să smulgă manechinele în sus.

Da: înger și păpușă: doar atunci
e-ntr-adevăr spectacol. Doar atunci s-adună
ceea ce noi, fiind, tot despărțim.
Abia atunci din anotimpurile noastre
ia naștere circumferința trecerii
depline. Jocul îngerului trece
atuncea dincolo de noi. Ci muribunzii
nu bănuiesc ei oare că tot ce
înfăptuim noi, zi de zi, aici,
sunt lucruri încărcate de pretext.
Nimic nu e el însuși. O, voi, ceasuri
ale copilăriei, când în dosul
figurilor era mai mult decât
numai trecutul, iar în fața noastră
nu viitorul. Am crescut, desigur,
și câteodată ne zoream s-ajungem
mari cât mai repede, mai mult
de dragul celor care nu mai posedau
nimic decât maturitatea lor.
Însă pe noi, în mersul nostru singuri,
ne mulțumea durabilul, și stăm așa
în spațiul dintre jucării și lume,
în locu-acela care-a fost creat
dintru-nceputuri pentru fapta pură.

Cine arată un copil, cum stă? Cine-l

așază-n fața constelației și-i dă
în mână totuși măsura distanței?
Cine frământă moartea pruncilor
din pâine cenușie, care se-ntărește –
sau cine-o lasă înăuntru-n gura
rotundă, ca pe-o rămășiță dintr-un măr
frumos?... Pe asasini e prea ușor
să-i dibuiești. Dar moartea, moartea-ntregă,
senin să o conții încă-*nainte*
de viață și să nu fii rău de loc,
aceasta e de nedescris.

În românește de Ștefan Aug. Doinaș și Virgil Nemoianu

A cincea elegie

Dedicată doamnei Hertha Koenig

Spune-mi, însă, cine *sunt* ei, călătorii aceștia puțin mai
trecători ca noi înșine, pe care-mboldindu-i din vreme
îi stoarce, de dragul *cui*, ah! *al cui*
o mereu neostoită voință? Ci, iată – îi stoarce,
îi încovoaaie, îi răsucește și-i amețește,
îi aruncă și-i prinde din nou, ca printr-un aer
dat cu ulei, mai neted, prin care se lasă iar
jos, pe covorul subțiat, ros de
veșnica lor săritură, pe covorul acesta
pierdut în univers.
Lipit ca un platură, parcă cerul
de mahala ar fi durut pământul. Și abia căzuți
în picioare, aici, iată-i: literă mare a prezenței... îndată bărbații
cei mai puternici sunt rostogoliți din nou, în glumă, gest
mereu repetat, ca al lui August cel Tare la masă
cu farfuria de cositor.

Ah, și-mprejurul acestui
centru, trandafirul vederii:
înflorește și se scutură. În jurul acestui
șteamp, pistil, atins de propriul său
polen lucitor, fecundat, ca să devină
iarăși rod al nemulțumirii, nicicând
conștientă de sine, – sclipind din cea mai subțire
pojghiță a unei nemulțumiri ce zâmbește ușor prefăcut.

Iată: bătrânul halterofil, ofilit,
zbârcit, care-acum bate doar toba,
chircit în pielea sa uriașă, parcă-nainte
ar fi conținut *doi* oameni, și unul
zace acum în cimitir, iar el i-a supraviețuit,
surd și câteodată puțin cam
tulbure,-n pielea lui văduvită.

Însă cel tânăr, bărbatul, ca și când ar fi copilul unei cefe
și-al unei călugărițe: țeapăn și bine umplut
cu mușchi și candoare.

O, voi,
pe care cândva o suferință, de copil încă,
v-a primit, ca jucărie, într-una din
lungile ei convalescențe...
Tu, cel care căzând
cum numai fructele, necopt,
zilnic de-o sută de ori se desprinse din arborele
mișcării urzite-mpreună (care, mai iute ca apa, în câteva
clipe trece-n primăvară, vară și toamnă) –
te desprinzi și te turtești pe mormânt:
uneori, într-o frântură de pauză, parcă
ți se-nfiripă un chip de iubire spre mama ta,
ea – rareori mângâind; dar ți se pierde în trup, pe umăr,
se irosește, timid, abia conturată... Și iarăși
pocnește din palme bărbatul, pentru țâsnire, și înainte
ca vreo durere să ți se limpezească în dreptul inimii
mereu galopante, arsura din tălpi a și întrecut-o
pe ea, obârșia sa, cu câteva lacrimi trupești
grabnic stârnite sub pleoapele tale.
Și totuși, orbește,
surâsul...

Îngere! Ia-o, culege-o, iarba de leac cu floare mărunță.
Adu o vază, păstrează-o! Așază-o printre bucuriile
nouă încă închise; în gingașă urnă
slăvește-o cu inscripție-nflorit avântată: «*Subrisio saltat*».

Apoi tu – încântătoare,
tu, cea ocolită-n tăcere de bucuriile cele mai
fermecătoare. Poate că
franjurii tăi sunt fericiți pentru tine –
ori poate pe sânii tăi
tineri și tari mătasea verde metalică
se simte răsfățată nespus, nelipsindu-i nimica.
Tu,
pe toate jucătoarele balanțe ale echilibrului
mereu altfel așezată fructă de piață a nepăsării,
vizibilă sub umeri.

Unde, ah! *unde* e locul – îl port în inimă –
unde încă nici vorbă *să poată*, unde încă se desprindeau
unul de altul, ca animalele care se-ncalecă
nu pe deplin împerecheate;
unde greutatea trag încă greu;
unde se clatină încă
pe vergele zadarnic rotite
farfuriile...

Și deodată-n acest trudnic Niciunde, deodată
indicibilul loc, unde Preapuținul pur
se transformă de neînțeles – trece brusc în
Preamultul golit.
Unde socoteala multiplă
se rezolvă fără de cifre.

Piețe, ah! piață-n Paris, nemărginită scenă
unde modista, *Madame Lamort*,

împletește și răsucesce neodihnitele drumuri ale pământului,
infinitele panglici, făcând din ele
noi funde, cocarde, flori, bentite, fructe-artificiale – toate
în false culori – pentru ieftinele
pălării de iarnă ale destinului.

.....
Îngere: ar fi un loc, pe care nu-l știm, și-acolo,
pe covor indicibil, amanții, care-aici n-ajung niciodată
la deplină pricepere, își arată temerarele lor
înalte figuri ale-avântului inimii,
turnurile lor din plăcere, scările
lor care de mult, acolo unde nicicând n-a fost sol,
se sprijină numai una pe alta, vibrând – și *pot*
în fața spectatorilor din jur, sumedenia de morți fără grai:
Oare-și aruncă aceștia ultimele, mereu agonisite,
mereu ascunse, necunoscute de noi, veșnic
prețioasele monede ale norocului, la picioarele
perechii ce-n sfârșit zâmbește cu adevărat pe alinatul
covor?

În românește de Ștefan Aug. Doinaș și Virgil Nemoianu

A șasea elegie

De câtă vreme stau, smochinele, privind
cum înflorirea-ți nimicești aproape-ntreagă,
și cum, nelăudată, pura taină-ți treci
în de timpuriu roditul fruct.
Șerpuitoarele tale – ca flautul fântânii – ramuri
înduplecă seva: și ea țâșnește din somn
netrezită aproape, în culmea celei mai unice împliniri.
Iată – aidoma dumnezeului serii în lebadă.
...Noi, însă, vai! întârziem
cu gloria dezbobocirii lovind înșelați
în zăbovitul sâmbure al pământescului rod de pe urmă.
Puțin cei ce simt atât de adânc nevoia de a purcede,
încât inima lor să ardă la zenit
când, ca o mângâietoare adiere de noapte, ispita înfloririi
le-atinge tinerețea gurii și, din pleoapele lor, prospețimea:
poate eroii și poate hărăziții din adolescență pieirii,
cărora marele grădinar – moartea – le-a îndoit altfel vinele.
Încumetători sunt aceia: depășindu-și propriul zâmbet
și-asemănători curtenilor din blânde vederi săpate la Karnak,
deschizând alaiul regelui învingător.

De cel mort de tânăr, uluitor de aproape se află eroul. Pentru el, timpul
nu este. Înălțarea sa e trăire. Neîncetat
răpindu-se sieși, pătrunde-n constelația schimbată
a primejdiei statornic la pândă. Acolo puțini îl ajung. Acolo,
negrăitor nouă, destinul exultă în cinste-i
învăluindu-l ca-ntr-o melodie-n furtuna fremătătoarelor sale cicluri.
Ca pe *dânsul* pe nimeni nu-l pot auzi; dintr-o dată mă biruie
și-i simt întunecatul său glas, ca o cascadă de aer, prin mine trecând.

Ah, cine așadar să m-ascundă nepotolirii de-a mai fi
din nou copil, din nou cu zburdălnicia răzimată de viitoarele lui brațe,

citind povestea lui Samson și pe-a mumei sale
care – stearpă dintru întâi – odrăsli pretutindenescul!

Nu zămisleai tu, o! mumă, încă de-atunci eroul?
Și nu-și plămădeau, încă din tine, ursitele lui împărăteasca-le potecă?
Dorind-o, mii de ființe în sânul tău asurzeau către viață,
dar iată – el rupse, alese, îndepărtă și fu.

Iar când zdrobi columnne, vorbi doar revărsarea
lui fără cumpăt, din a trupului tău luncă spre-o mai îngustă lume,
pe la mergerea plinelor sale zodii. O! mume de eroi,
izvoare ale iuților râuri. Prăpăstii adânci,
de la marginea inimii căroră se aruncau jelind
fecioarele – făgăduite jertfe la azima Fiului.
Eroul galopează la nord de Occidentul dragostei,
cu fiecare zvâcnire ce-l năzuie, fiecare mai sus îl înalță,
dar la sfârșitul surâsurilor istovite în urmă, în locul său e altul.

În românește de *Ion Caraion* și *Petronela Negoșanu*

A șaptea elegie

Să nu mai fie nici o chemare; nu chemare, glas matur
să fie firea strigătului tău; și-ntr-adevăr,
ai fi gata să strigi limpede cum strigă pasărea
când primăvara-n urcuș o înalță, aproape uitând
că ea e-o vietate-ngrijorată, nu numai o inimă singură
pe care-o aruncă-n azur, în intimitatea cerurilor.
Ca și pasărea ești gata și tu să chemi –
în așa fel ca, încă nevăzută,
prietena să te găsească, prietena în care-un răspuns
se trezește cu-ncetul, se-nviorează când îl asculți –
arzătoare-nsoțind simțirea ta îndrăzneată.

Și trebuie să-nțeleagă primăvara că pretutindenii răsună
o Bunavestire. La început
o-ntrebătoare trezire pe care o-nconjură-n depărtări cu tăcere
o zi limpede ce încuviințează.
Pe urmă treptele-n sus, trepte de strigăt în sus, spre visatul
templu al viitorului –; pe urmă trilul, țâșnire
pe care-n havuzul impetuos îl ajunge din urmă
revărsarea-ntr-un joc promițător. Și-n fața lui vara.

Nu numai toate diminețile de vară – nu numai
așa cum se preschimbă în ziua și strălucesc înainte de-a începe.
Nu numai zilele, care-s duioase cu florile, și sus,
cu copacii împliniți sunt tari și puternice.
Nu numai fervoarea acestor desfășurate forțe,
nu numai drumurile, nu numai câmpiile seara,
nu numai, dup-o târzie furtună, limpezirea care răsuflă,
nu numai somnul apropiat și-o presimțire-n amurg,
ci nopțile! Nopțile vaste de vară –
și stelele, stelele pământului.
O! să fii mort cândva și să le cunoști, infinite,
toate stelele: cum ai putea, cum ai putea să le uiți?

Și iată, atunci, mi-aș chema iubita. Dar nu numai *ea*.
Ar veni din șubrede morminte
atâtea altele... Cum aș putea să-ngustez
chemarea odată rostită? Cei prăbușiți
râvnesc într-una pământul. – O, dragii mei, un lucru
de-aici, odată luat, face cât multe.
Să nu credeți că soarta e altceva decât condensarea copilăriei.
De câte ori n-ați întrecut în fugă pe cel drag răsuflând
dup-o alergare-n extaz, către nimic, în libertate.

Să fii aici pe pământ e minunat. Ați știut *voi* aceasta,
fetelor, voi care-ați fost nenorocite,
pe sinistrele străzi ale orașului,
prăbușite sau pe marginea prăbușirii.
Fiecăreia i-a fost dată o oră de viață
sau nici măcar atâta, ceva ce nu se poate măsura
cu măsurătorile vremii, ceva între două răstimpuri,
și care-a avut existență. Numai că noi uităm
atât de ușor ceea ce vecinul zeflemist
nu ne îndreptățește s-avem și nu ne pizmuiește.
Vreau să-nălțăm ceva, deși chiar fericirea
cea mai vădită se lasă revelată abia atunci
când o prefacem în noi înșine.

Nicăieri, iubito, nu va fi lumea decât doar înăuntru. Viața
noastră se duce în prefaceri. Și tot mai mărunț
se mistuie exteriorul. Acolo unde era o casă durabilă
se arată o figură imaginată de-a curmezișul, în întregime
ținând de imaginabil, parc-ar mai sta și acuma în creier.
Vaste haznale de forță își adună spiritul timpului, fără
figură, cu imboldul profund pe care și-l soarbe din tot ce există.
Temple nu mai cunoaște. Pe acestea, risipă
a inimii, le strângem tainic în noi. Și-acolo unde mai este
vreunul, cândva adorat, slujit în genunchi –
el se înalță, așa cum este, în nevăzut de pe-acum.
Mulți nici nu-l mai zăresc, dar fără folosul
de a-l construi din nou *înăuntru*, cu stâlpi și statui, mai înalt.
Orice schimbare-n adâncuri a lumii are asemenea dezmoșteniți
cărora nu le aparține nici ce a fost și nici ce e gata să fie.

Și aceasta fiindcă chiar ce e foarte aproape
e departe de oameni. Dar aceasta
nu trebuie să ne împiedice; dimpotrivă,
să întărească în noi cunoașterea formei
încă necunoscute. – Faptul acesta *s-a înălțat*
odinioară în omenire, în plin destin, în necruțătorul destin,
în acel nu știu încotro s-a-nălțat, ca și cum ar fi fost,
și stele spre noi a întors din ceruri de încredere.
Îngere, faptul acela iată-l *aici* și acum,
iată-l în sfârșit mântuit,
în contemplarea ta înălțat.
Columne, piloni, sfînxul, încordarea stăruitoare
a catedralei din orașul muribund sau străin.

N-a fost o minune aceasta? O, miră-te, Îngere,
că *noi* am izbutit să facem asemenea lucruri.

Să laud toate acestea nici nu mi-ar ajunge suflarea.
Așadar nu le-am trecut cu vederea
aceste rodnice spații, aceste spații ale *noastre*.
(Cumplit de mari trebuie să fie
dacă de mii și mii de ani n-am ajuns să le umplem.)
Un turn însă a fost mare, nu? O, Îngere, mare a fost,
chiar față de tine! Chartres a fost mare, – și muzica
s-a înălțat și mai sus, mult mai sus,
sus de tot, deasupra noastră.
Dar chiar o fată-ndrăgostită,
la o fereastră nocturnă, n-a ajuns ea oare
până în preajma ta? Nu crede că vreau să te chem.
Chiar dacă te-aș chema, Îngere, tu tot n-ai veni.
Chemarea mea e plină de împotrivire;
printr-un hățiș atât de des tu nu poți să treci.
Chemarea mea e ca un braț întins.
Și mâna ridicată și deschisă ca să apuce,
deschisă rămâne, c-un gest de apărare și vestire,
în fața ta, tu cel ce nu poți fi cuprins.

În românește de *Al. Philippide*

A opta elegie

Dedicată lui Rudolf Kassner

Viețuitoarele – ochi, numai ochi –
văd ceea ce-i deschis. Doar ochii noștri
sunt ca întorși și astfel așezați
parcă-s capcane-n jurul mării porți.
Ce-*i* în afară știm doar din privirea
jivinelor; căci până și pe prunc
noi îl întoarcem și-l silim, în urma-i,
să vadă-alcătui, nu ce-i deschis
și-adânc în animal. De moarte slobod.
Noi *o* vedem, doar noi. Căci, liber, animalul
are mereu sfârșitu-n urma lui,
și-n față Domnul, și când trece, trece
în veșnicii, cum trece o fântână.
Noi nu avem nicicând, nici chiar o zi,
în față, spațiul pur, unde răsar
la nesfârșire flori. Mereu e lume
și niciodată-un nicăieri fără nimic,
cast, nepăzit, ce îl respiri și *știi*
că-i nesfârșit și nu-l râvnești. Copil,
te pierzi, tăcut, în el iar ei
te zgâlțâie. Sau cel ce moare *e*.
Căci lângă moarte, moartea n-o mai vezi,
cu ochii mari, de animal, privești *afară*.
Îndrăgostiții – celălalt de n-ar fi,
să le astupe văzul – aproape sunt de asta și uimiți.
Pe negândite li s-a revelat
de după celălalt... Dar peste el
nu trece nimeni, și e iarăși lume.
Întorși către făpturi mereu, vedem
în ele doar, reflexu-a ce e liber,

de noi întunecat. Sau poate-un animal
calm ne străbate-n liniște, cu ochii.
Asta se cheamă soartă: a sta în față,
ș-atâta tot, a sta mereu în față.

Dac-animalul hotărât venind
spre noi, pe alte căi, ar fi la fel
de conștient, din drum
el ne-ar întoarce. Ființa-i
e infinită, necuprinsă, fără perspectivă
asupra stării sale, pură ca privirea-i.
Și unde noi viitor vedem, el vede
totul și-n tot pe sine, pururi mântuit.

Și totuși animalul ager, cald,
duce povara unei mari tristeți.
Căci amintirea ce ne covârșește
ades, îl ține pururi și pe el,
parcă ne-a fost cândva, ce năzuim,
mai intim, mai fidel, mai gingaș la atins.
Distanța-aici e totul, iar acolo
e suflu. După patria dintâi,
a doua este tulbure, vântoasă.
O, fericire-a *micilor* făpturi
care *rămân* mereu în sânul matcă;
noroc al gâzei ce *lăuntric* saltă
și-atuncea când nuntește: matcă-i totul.
Uite, și pasărea, cu semisiguranța-i
ce-aproape știe una și cealaltă
din vremuri, ca un suflet de etrusc
pe care – mort – un spațiu l-a primit,
dar, pe sicriu, e statuia culcată.
Și ce uimit – cel ce trebuind să zboare,
de-un sân e zămislit. Parcă de sine
speriat, văzduhul taie, cum ar trece
fisura printr-o ceașcă. Astfel
liliacul taie porțelanul serii.

Noi: privitori, mereu și pretutindeni,
plecați spre tot, nicicând înspre afară!
E un preaplin. Îi rânduim. Se sfarmă.
Iar rânduim. Ne sfărâmăm chiar noi.

Cine ne-a pus la cale-așa, că orice
am face suntem în postura celui
ce pleacă. Și pe-un ultim deal,
ce-i mai arată-o dată-ntreaga vale,
el se întoarce, stă, mai zăbovește –
așa trăim, în despărțiri, mereu.

În românește de *Maria Banuș*

A noua elegie

De ce oare când e dat răspasul existenței să-l petreci
în chipul unui laur, puțin mai întunecat

decât orice alt verde, cu vălurele
pe marginea fiecărei frunze (ca un surâs de zefîr) –: de ce
ești legat atunci să fii om,
să jinduiești după destin, ocolind destinul?...

O, *nu, nu* fiindcă fericirea *există*,
acest pripit câștig al unei grabnice pierderi.
Nu din curiozitate, nici spre deprinderea inimii
ce s-ar *afla* și în laur...

Ci fiindcă a fi aici e mult, și, pesemne,
tot ce-i aici are trebuință de noi, pieritorul acesta
ce-n chip ciudat ne este hărăzit. Nouă, celor mai pieritori.
O *singură* dată totul, numai o *dată*. O *dată*, nu mai mult.
Și noi, așijderea, o *singură* dată. Nnicând încă o dată. Da această
o *singură* dată să fi fost, chiar dacă numai o *dată*:
pămîntenește să fi fost,
nu pare cu putință s-o re trăiești din nou.

Astfel, cu toată râvna, vroim împlinirea aceasta,
vroim să o păstrăm în mâinile noastre, supusele,
în căutătura mai plină și în inima fără grai.
Ea însăși să devenim vroim. – Cui să o dăruim? Mai bine e
să păstrăm totul mereu... în cealaltă ființare,
vai, oare ce duci cu tine dincolo? Nu privirea, deprinsă-ncet
aici, nimic din ce ai dobândit aici. Nimic.
Durerile deci. Deci, înainte de toate, greul, deci
lunga-nvățătură a iubirii, deci
ce nu încap-n cuvânt. Dar, mai târziu,
printre stele, ce însemnătate mai are aceasta:
ele sunt mai *deplin*, mai *curând* de nespus.
Neîndoios, pribeagul, la șes, chiar de pe coasta muntelui
nu coboară un pumn de pământ, nimănui cuvântător, ci
un cuvânt cucerit prin luptă,
unul pur, galbena și azuria gețiană.
Suntem noi oare *aici*, ca să spunem: casă,
punte, fântână, poartă, urcior, pom, fereastră –
cel mult: coloană, turn... dar să o *spunem*, înțelege-mă,
așa să o spunem, cum niciodată lucrurile,
însele, n-au năzuit să fie în lăuntrul lor. Nu-i oare din partea tăcutului pământ
ascunsă viclenie, când îi îndeamnă pe îndrăgostiți
să se incinte, în dragostea lor, de orișice lucru?

Pragul: pentru o pereche de
îndrăgostiți, ce-și tocesc puțin pragul mai vechi al ușii
la rîndul lor, după cei mulți înapoi,
și înaintea celor ce o să mai vie...,
cât e de prietenos.

Aici este vremea *rostirii*, *aici* patria ei.
Cuvântă și recunoaște. Mai mult ca oricând
pier lucrurile, cele menite să fie trăite de tine,
căci, ceea ce le înlocuiește, măturându-le, este
faptul orb, fără suflet.
O săvârșire sub cruste, ce volnic crapă
de-ndată ce impulsul înăuntru slăbește spre a se îngrădi altcum.
Inima noastră dănuie

între ciocane, ca limba
între dinți, ce, împotriva-le, totuși
slăvitoare rămâne.

Slăvește îngerului lumea, nu cea de nerostit, *pe el*
nu-l poți ului cu simțiri grandioase; în cosmos,
unde el simte mai deplin, ești doar un novice. De-aceea
arată-i simplitatea, care, făurită din tată în fiu,
trăiește ca un bun al nostru, la îndemână și în raza privirii.

Rostește-i lucrurile. Îl va țintui uimirea pe loc; cum te-a oprit pe tine
împletitorul de funii la Roma, ori, pe malul Nilului, olarul.
Arată-i cât poate fi de fericit un lucru, cât de neprihănit, cât de al nostru
cum însuși jeluitorul chin se-ntruchipează pur,
slujește luând chipul unui lucru, sau moare într-un lucru –, și
dincolo de trupul viorii se pierde cu răpirea. Iată,
lucrurile-aceste trăind din petrecere, înțeleg că tu le preamărești;
trecătoare fiind, se încred în noi ca-ntr-un mântuitor,
în noi, cei mai trecători.
Atât e nevoie: să vroim! Lucrurile, toate, trebuiesc preschimbate
în inima nezărită, în – o, nesfârșit – în noi înșine!
Oricine, la urma urmelor, am fi noi.

Pământule, oare nu asta e voia ta: *nevăzut*
în noi să renaști? – Nu-i oare visul tău
cândva să ajungi nevăzut? – Pământule! nevăzut!
Ce alt, dacă nu preschimbarea, e arzătoarea-ți menire?
Pământule, dragule, eu o voiesc, o, crede-mă,
nu-s de folos toate primăverile tale pentru a mă câștiga,
una, ah, *una* singură e sângelui chiar prea mult.
Fără de nume, m-am alipit de tine din depărtări și adâncuri.

Totdeauna dreptatea a fost de partea ta, și sfânta-ți simplitate
e moartea pe care poți să te bizui.

Uite, trăiesc. Din ce anume? Nici copilăria și nici viitorul
nu se împuținează... Viața, îmbelșugat,
îmi irumpe în inimă.

În românește de *Dan Constantinescu*

A ZECEA ELEGIE

De-aș înălța cândva, la capătul cruntei viziuni,
îmnuri și laudă îngerilor ce-ncuviințează.
De nu ar da greș pe strunele moi, șovăielnice
sau prea încordate, nici una dintre bătăile
clare-ale inimii. De mi-ar da strălucire mai multă
obrazul meu șiroind:! de-ar înflori obscurele lacrimi.
O, cât de dragi mi-aș fi atunci, mahnitelor nopți.
Cum de nu am putut, nealinate surori,
să vă primesc mai îngenuncheat, să mă las mai desprins
în voia desprinselor voastre șuvițe. Risipitori ai durerilor,
cum încercăm să vedem înainte, în trista durată,
de nu cumva se sfârșesc. Ele sunt însă
frunzișul pururea verde și sumbru al duhului nostru,
un timp al anului tainic, nu numai timp
– ele sunt loc, așezare, culcuș, sol, locuință.

Vai, într-adevăr, străine sunt în oraşul-durere stradelele,
unde în liniştea calpă, din stridenţe alcătuită,
se-mpăunează poleita larmă, proţăpita statuie,
fontă turnată-n tiparele golului.

O, cum ar strivi un înger, sub tălpi, bâlcu-amăgirilor,
mărginit de biserică, cea cumpărată de gata;
curată, închisă, dezamăgită, ca o poştă, duminica.
Afară însă, de-atâta bâlci, marginile se încreţesc.
Scrânciob al libertăţii! Jongleri şi scafandri ai zelului!
Şi tirul cu mogâldeţe al fericirii boite,
unde ţopăie la ţintă ceva, şi zornăie ca tinicheaua,
când unul, mai abil, nimereşte. Hazard şi aplauze
îl duc ameţit mai departe; tarabe pe gustul oricui
cheamă, ţipă şi trâmbiţează. Adulţii însă au ceva
mai grozav de văzut, cum banii se-nmulţesc anatomic,
nu numai pentru distracţie: organul sexual al banului,
totul, întregul, acţiunea – asta înstruieşte, asta te face
fertil...

...O, dar numai ceva mai departe,
după ultimul gard pe care-s lipite afişe cu «Fără de moarte»
berea aceea amară care pare atât de dulce celor ce-o beau,
când distracţii proaspete mestecă-ntr-una, o dată cu ea...
imediat, în spatele gardului, chiar după el, e ceva, *cu-adevărat*.
Copii se joacă, îndrăgostiţi se țin la oarecare distanţă,
gravi, în iarba săracăcioasă, şi câini sunt stăpâni pe natură.
Adolescentul i-atras mai departe; poate iubeşte o tânără
tânguire... În urma ei intră-n poieni. Ea rosteşte:
– Departe. Locuim acolo, afară...

Unde? Şi-adolescentul o
urmează. Făptura-i îl mişcă. Umărul, gâtul – poate
că e de nobilă viţă. Dar el o lasă, se-ntoarce,
o părăseşte, face un semn... Ce să fie? Ea-i o tânguire.

Numai morţii cei tineri, în prima stare
a liniştii veşnice şi a desprinderii,
o urmează cu drag. Ea întâmpină
fetele. Şi le face prietene. Le arată blând
ceea ce poartă, perle ale durerii şi-ale răbdării
văluri subţiri. – Pe-adolescenţi
îi însoţeşte-n tăcere.

Dar acolo unde-şi au lăcaşul, în vale, una din tânguirile
cele mai vârstnice îl ia în grijă pe-adolescent, când pune-ntrebări:
– Eram, spune ea, un neam mare, odată, noi, tânguirile.
Străbunii erau mineri acolo, în muntele mare; găseşti, câteodată,
la oameni, vreo bucată de suferinţă şlefuită, străveche,
sau de mânie-mpietrită ca zgura, din bătrânul Vulcan.
Da, acolo-i era obârşia. Am fost odinioară bogaţi.

Şi ea îl conduce uşor prin vastul ţinut al tânguirilor,
îi arată coloanele templelor sau ruinate castele din care
prinţi ai tânguirii domneau cândva, înţelept,
peste ţară. Îi arată înalţii copaci de lacrimi
şi lanuri de-nfloritoare melancolie,

(cei vii o știu doar în chip de frunziș),
îi arată-animale de vaiere, păsări – și câteodată,
țâșnește o pasăre și trasează, în zbor, prin privirea lor
înălțată, până departe, slova țipătului ei însingurat. –
Seara, îl duce la mormintele celor bătrâni
din neamul de tângă, la proroci și sibile.
Când noaptea-i aproape, ei merg mai încet, și-n curând
selenar se ridică, veghind peste toate
mormântul. Frate cu cel de la Nil,
sfînxul măreț –: chip al tănuitei
cămări.
Și ei se uimesc în fața încununatului creștet, care pururi
tăcut, așază chipul uman
pe-a stelelor cumpănă.

Privirea lui amețită de proaspăta moarte
nu îl cuprinde. Dar ochii-i
sperie bufnița de după marginea psentului. Și ea,
cu o prelungă, înceată atingere de-a lungul obrazului,
pe cea mai coaptă rotunjime a lui,
trasează moale în noul
auz al morților, deasupra celor două
foi desfăcute, un inefabil contur.

Și mai înalte, stelele. Noile. Stele-ale țării de chin.
Încet tânguirea le spune pe nume: – Aici,
uite; *Cavalerul*, *Toiagul* iar constelația mai densă
ei o numesc *Cunună de spice*. Apoi, către pol, mai departe:
Leagăn și *Drum* și *Carte-arzătoare*, *Păpușă*, *Fereastră*.
Dar în cerul de sud, limpede ca-n palma
unei mâini fericite, clar strălucitorul «*M*»,
care-nsemnează Mumele... –

Dar e timpul să plece cel mort și tânguirea vârstnică-l duce
până la valea abruptă,
unde-n lumina lunii licărește ceva:
izvorul de bucurie. Cu evlavie
ea îl numește și spune: – Printre oameni, acesta
e un năvalnic torent. –

Ei stau la poalele muntelui.
Și acum ea îl strânge în brațe, plângând.

Singur el urcă acolo, în munții străvechii dureri.
Și nici măcar pasul nu-i sună dintr-un destin fără glas.

De ne-ar stârni morții cei fără sfârșit o metaforă,
poate ne-ar duce spre mătășorii-atârând în alunii
golași sau ne-ar vorbi
despre ploaia ce cade pe sumbrul pământ, primăvara. –

Și noi, gândind la fericirea
ce *urcă*, am fi atinși de-acea emoție
care-aproape ne năruie
când fericirea *pogoară*.

În românește de *Maria Banuș*

Din sonete către Orfeu

Scrise ca monument funerar pentru Wera Ouckama Knoop

Din partea întâi

I

Și-un pom crescui. O, pură depășire!
O, cântă-Orfeu! O, în auz pom mare!
Totu-a tăcut. Dar chiar în amuțire,
fu început și semn și transformare.

Și s-au iscat din liniște-animale,
din codrul clar, de cuib, culcuș, desprins;
și nu din vicleșug sau spaimă-au
prins să fie-n ele-atâta de domoale,

ci din auz... Glas, răgete pustii
părură mici în inimi. Și-unde doar
colibă fu, mai ieri, spre a primi

aceasta, loc de pofte-ntunecat,
cu o intrare-ai cărei stâlpi tresar –
un templu în auz tu le-ai creat.

În românește de *Maria Banuș*

II

Și-aproape-o fată-a fost și s-a iscat
din fericirea unică a lirei,
senin luci prin vâlul primăverii
și în urechea mea își făcu pat.

Dormea în mine. Totul somn era.
Copacii ce-am admirat vreodată,
cerul palpabil, lunca mângâiată
i-orice uimire ce a fost a mea.

Dormea dar lumea. Cum a fost creată
de tine, zeu ce cânti, de nu dorea
să fie trează? Se iscă, dormi.

Și unde-i moartea-i? Oare vei găsi
acest motiv, cât cântul va dura?
Din mine unde cade ea?... Aproape-o fată

În românește de *Maria Banuș*

III

Tot poate zeul. Dar am întrebat
cum te strecoi prin corzi de liră
tu, cuget dezbinat? Răscruci se-nșiră
și-n inimi, temple, zeul n-a durat.

Un cântec învățat nu-i râvnă dreaptă
nici dibuiri, nici sârg greu răsplătit;
ființa noastră-i cântecul rostit
ce lesne-i pentru zei. Dar când îndreaptă

pământ și stele zeii către noi?
Iubirea, tinere, nu e ființă
chiar vorbe de rostești cu glas șuvoi.

Învăță cântecul să-l uiți de neființă.
Alt suflu-i cântul; iar în jur, părere,
nimic... Zeiescul suflu; adiere.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

IV

O, voi cei gingași, uneori intrați
în suflul ce nu cugetă la voi,
pe-obraji să se prefire dar, lăsați;
din nou unit, el tremură apoi.

O, voi cei fericiți, voi, mântuiți,
voi ce păreți al inimii-nceput.
Arc de săgeți, și de săgeți țintiți,
veșnic în plâns sclipiți de-un zâmbet mut.

Nu vă-nspăimânte durerea. Povara
dați-o pământului greu înapoi;
grei sunt și munții, grea e și marea.

Chiar pomii sădiți, de copii, mai apoi,
nu i-ați mai dus; erau grei pentru voi.
Dar adierile... dar depărtarea...

În românește de *Maria Banuș*

V

Nu-i faceți soclu! Deie trandafirul
prinosul lui de floare, an cu an...
Orfeu e – în veci preschimb, și chiar zefirul
îl știe-în fel și chip. Ar fi în van

să-i dăm alt nume: -i pentru totdeauna
Orfeu, plecând, venind, cântând cu zorii.
Nu e de-ajuns s-auzi de-i sună struna
mai mult cât dăinuește cupa florii?

O, de-ați pricepe!... Trebuie să piară

chiar de se teme când se irosește,
în vreme ce prin grai el depășește

orice. Se-înalță, ne-nsoțit să moară...
Zăbrele nu cunoaște lira; silnic Firea
nu-i îngenunche-n zbor desăvârșirea.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

VI

E de pe-aici? Nu; două-i sunt hramuri.
Întinsa lui fire, bogat s-a-mplinit. —
Îndoaie dibaci ale sălciei ramuri,
cine-n străfund rădăcini a ghicit...

Noaptea, pe masă să nu-întârzie
pâine sau lapte: pe morți îi îmbie! —
Amestecă vraciul aflat pe-aproape,
sub milostivile-i pleoape,

și pe toate cele văzute le drege,
vrăjite-n țărână și fum de vergea,
aievea să-i fie vedenia, lege!

Nimic nu-i poate icoana strâmba,
în iatac ori mormânt s-o-mpresoare,
preaslăvind inele, paftale, ulcioare.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

VII

Preaslăvirea, aceasta-i! Un glas slăvitor
ivit, precum metalul pur din zgura
tăcerii. Inima lui e un teasc trecător:
vin omenesc, din veci, băutură.

Nicicând nu dă greș, în pulberi grăind,
învolutat de pilda zeiească.
Dar se preschimbă-n vie, struguri mustind,
în freamăt al zilei miez să-i pârguiască.

Nici de leșuri regești nu-i dezmințită
slăvirea aceasta care nu minte,
nici de zei nicicând nu-i umbrită.

Nu-i solie-n pierdută zăbavă,
ce dăruie veghe pe scări de morminte,
morților, cupe cu poame de slavă.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

VIII

Doar pe-al slăvii tărâm înaintează
nimfa celui izvor din jale adâncă;
asupra căderilor noastre veghează,
chip de cleștar lâng-aidoma stâncă

îndătinată cu porți și altare.
Iată, pe umerii muți palid mijește
zarea; cea mai nevârstnică pare
printre surori – simțirea o-ntinerește...

Martor e dorul; bucuria *cunoaște*;
ucenică-i doar jalea; mâinile-i caste
în nopți lungi înșiră străbune năpaste.

Dar pieziș, când stângace renaște,
dintr-al stelelor glas naltă vioară
spre bolți; dar suflarea ei nu le-nfioară.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

IX

Doar cel ce-ntre umbre-a-nălțat
lira-i cândva,
poate, imnul nemăsurat
presimțind a-l cânta.

Doar cel ce-ntre morți a mâncat
mac, dintr-al lor,
nu va mai pierde vreodată,
zvonul cel mai ușor.

Și chiar de ne-am reflecta
tulbure-n lac:
tu chipul să-l știi.

Pe dublul tărâm de-abia
glasuri se fac
blând, veșnicii.

În românește de *Maria Banuș*

XI

Privește spre cer! Constelația naltă:
«Călărețul»! Cuget și stranie soartă,
trufia țarinei: celălalt saltă,
o mânuie-n frâu, și astfel îl poartă.

Cum astfel?... Gonită-i și-n urmă strunită
chiar Firea, vânjosul pământ, –
drumul, cotirea, de-un semn cârmuită
prin spații! Doar doi unul sunt!

Aievea-s? Perechea tot nu țintește
un drum. De-l fac împreună,
îi desparte pășunea, pâinea străbună...

Și puntea de stele te-nșală-n ascuns.
Dar crede o clipă și te veselește
de-alcătuire-n văzduh – e de-ajuns!

În românește de iV. *Argintescu-Amza*

XII

Slavă duhului; unirea mult râvnită
el ne-o poate da. Trăim doar semne.
Pașii mici ai orelor dânsul le-însemne,
lângă ziua cea drept hărăzită.

Nu știm locul nostru-adevărat,
dar purtarea dreaptă ne sporește
și aflăm pe cei ce ne-au aflat;
iar pustiul necuprins rodește...

Năzuință pură. Cântec al puterii!
Trebilor îngăduite, mulțămită,
n-ai scăpat de praștia durerii?

Pe ogor cu sârg țăranul stăruie
și sămânța-i verii rod sortită.
Dar nu e de-ajuns: pământul *dăruie*.

În românește de N. *Argintescu-Amza*

XIII

O, pară, vișina, mărul în pârg,
agrișele... poamele toate vorbesc:
de moarte vorbesc, de-al vieții sârg...
îl presimți și pe-un chip copilăresc.

Gustă sucul: purcese departe.
Simți molcom pe limbă tâlcul nespus;
curg gânduri fără vorbe deșarte;
prinse-n rod, carnea lor ni le-a spus!

De rostești vorba: măr, toți o știu;
dar mai dens dulce suc simte gura
mângâind legănat mușcătura,

limpezit tot mai treaz, străveziu;
Îndoit răs solar, pământesc –:
O trăiri!... Simțământ... urieșesc!

În românește de N. *Argintescu-Amza*

XIV

Umblăm cu floare, fruct, frunză din vie.
Ci nu spun doar a anului orație.
Smălțat, din beznă suie-o revelație
și în sclipirea-i poate-o gelozie

a morților ce pun tărie-n lut.
Ce știm noi cât se-mpărtășesc din toate?
E felul lor, cu slobod semn a bate
hotarul țării, de la început.

Te-ntrebi atât: cu drag o fac ei oare?
Și acest fruct, a robilor lucrare,
nu suie strâns, ca pumnul, înspre domn?

Sau domnii-s *ei*, la rădăcini, în somn,
și din prinos ne-acordă-o-mbinare
de vlagă mută și de sărutare?

În românește de *Maria Banuș*

XV

Așteptați... e gustos... Se și duce... s-a rupt.
Puțină muzică doar, un zumzet ușor —:
fete, voi, calde, fete, tăcutelor,
dansați aroma-ncercatului fruct.

Dansați portocala. Cine-o poate uita,
cum înecându-se-n sine, înverșunat
dulceața și-o-nfruntă. A voastră era.
Din nou, savuroasă, spre voi s-a-nturnat.

Dansați portocala. Din voi azvârliți
mai cald peisajul: matúr să dogoare
în aerul patriei! Învăpăiate

miresme, miresme iscați! Înrușiți
cu pura coajă, șovăitoare,
cu-al fericitei suc, ce-o străbate.

În românește de *Maria Banuș*

XVI

Prietene, deci, tu ești singuratec...
Noi vorbe și semne le-mpărtășim,
treptat lumea prindem să ne-o însușim:
doar chipul ei, poate, și slab și sălbatec.

Mireasma, cine cu-n deget o zvântă?
Puteri ne pândesc, cum tainice oști.
Și multe le simți... Pe morți îi cunoști.
Descântecul însă cum te-nspăimântă!

Îndurăm împreună; punți ne unesc:
Frânturi un întreg ne par, îndeajuns...
Mi-i greu să te-ajut. Deci nu mă sădi

În inima ta. Prea iute-ar rodi.
A zeului mână o port, o cârmesc:
Aci! Iată, Esau în blana-i ascuns.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XVII

Afund, străbunu-ncâlcit,
rădăcină a tuturor
celor durați, ascuns izvor
niodată privit.

Coif de asalt, corn la vânat,
stihuri cărunte,
frate pe frate mâniat,
femei ca lăute...

Ram cu ram, strâns se înșiră,
liber, nicăieri nu e...
Unul, o, suie, suie...

Dar tot se rup încă.
Sus, drumul însă,
se-ndoaie ca liră.

În românește de *Maria Banuș*

XVIII

Doamne, noii zori
cu fulger, bubuie.
Grăbesc vestitori
spre boltă de-i suie.

Larmei te-nchină,
în rostogolire;
căci însăși Mașina
cere preaslăvire.

Iar Mașina, iată,
urlă răzbunare
râvnind să sluțească.

Ea ne sugă, toată:
deși patimi n-are:
drept e să slujească.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XIX

Lumea-și preschimbă-n zbor firea-n
noi chipuri ca norii,
dar crește desăvârșirea-n
vechi albi, cresc zorii.

Peste calea ce clatină zarea
dezlegat se resfiră
largă, întâia cântare
zeiesc glas de liră.

Nu-i dumirită durerea,
nu-i bucheră iubirea!...
Când ne gonește în moarte

nu ne dăruie știrea.
Doar cântecul dă izbăvirea:
sărbătorească să ne poarte!

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XX

Doamne, spune-mi tu, ce să-ți hărăzesc?
Făpturii auz tu i-ai dăruit. –
Zi de primăvară... cum îmi amintesc...
Un cal în Rusia... trece-n asfințit.

Murgul venea ne-nsoțit dintr-un sat.
Prinse de-un țăruș, frânghii mai târa –
se vroise noaptea pe câmpuri uitat.
Șuvițele coamei cum le mai zbătea!

Scuturând grumazul într-un ritm sprințar
în galop pornea piedici târâind,
dar zvâcneau izvoare-n sânge de-armăsar!

Aievea simțea spații lunecând:
necheza, sorbea un văzduh divin,
chip închis în el:
Ție ți-l închin.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXI

Primăvara s-a-ntors; iar pământul
pare copilul ce versuri recită:
multe, ce multe!... Sârgul, avântul
învățăturii: răsplata-i primită!

Aspru fu dascălul! Cuget măiastru
cu barba-i de nea, colilie.
Dar cum vom numi, verde și-albastru?

Se cade s-o știm. El o știe, o știe!

Voios cu copii, pământ dezlegat
vrem să te prindem la joacă!
Cel mai voios izbutește, pământ!

Că harnicul dascăl, nespus te-a-nvățat:
ce-i rădăcină, slova-și desface,
lungi și grele tulpini cântând al tău cânt.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXII

Cu noi viața-și mâne
imboldul, dar clipa
măsoară și pripa
și-n veci ce rămâne.

Ce trece-n neștire
curând irosit,
nu e plăsmuit
spre sfânta rodire.

Tineri, cutezanța
nu-i izbânda plină
în zbor să vă poarte.

Cumpănă-i speranța,
beznă și lumină,
și floare și carte.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

Din partea a doua

I

Suflu, nevăzută poezie!
Fără preget, propriei ființe-n jur;
preschimb al luminilor. Dârză tărie
mă-nfiripă ritmul mai pur.

Singur talaz dintr-o mare
înșiruită, fiind
cea mai mărunță, în care
lumea cuprind.

Câte din largile spații erau
în adâncul meu? Vreo boare
asemeni cu-al meu fecior...

Cândva, tu știi, văzduh, se rosteau

bolți multe. Voi creșteți ușoare
netede coji, frunze vorbelor.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

II

Precum măiestrului o foaie-aproape
chip *drept* îl prinde-n zbor, întâmplătoare,
ades cuprinde-oglindea,-n sfinte pleoape
prelins, surâsul singur al fecioarei

când zorile le-încearcă-însingurată,
ori sfeșnicul când rob sclipiri așterne;
apoi în chipuri vii, întârziată,
răsfânta umbră doar în suflu cerne...

În stins jărativ pier prelung mijite,
bir înnegritelor cămine,
privirile vieții, irosite...

Ce pierde țărna, poate spune cine?
Doar cel ce peste stăvili preaslăvește
și inima, cântându-și, o-împlinește.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

III

Oglinzi: pân-acum nimeni n-a spus încă
ce sunteți voi în firea voastră-adâncă.
Lacune ale vremii, împânzite
parcă numai cu găuri de site.

În goale săli lumina voastră se risipește...
Adânci ca niște codri sunteți, în seri albastre.
Și candelabrul ca un cerb pășește
prin nepătrunderile voastre.

Câteodată sunteți pline de figuri pictate.
Unele par în voi scufundate,
pe altele, de frică, departe le-ați trimis.

Dar cea mai frumoasă va sta ca un vis
până când prin obraji păstrați va străbate
limpedele, slobodul Narcis.

În românește de *Al. Philippide*

IV

O vietate care nu există.

Toți însă-o cunoșteau, cum au scornit-o:
– purtare, mers, grumaz, privirea tristă
calm licărind – și astfel au iubit-o.

Ajunse dar făptură pură. Preaslăvită,
deși *aieva* nu; dar lumea o iubea,
și faima ei creștea; neprihănită,
treptat nălțat-a capul. Se silea

să dăinuie. Chiar fără de nutreț
să ființeze-n timp avea puțința.
Și astfel căpătă atâta vlagă

că-n frunte îi cresc un corn de preț.
Cleștar, într-o fecioară luă ființă –
sclipind chiar în oglinzi de-argint, întreagă...

În românește de *N. Argintescu-Amza*

V

Mușchi al florii, molcom anemona
o deschizi spre zorile câmpiei,
până când în cupa-i, polifona
zare-a bolții largi se varsă gliei.

Mușchi în muta stea a florii, coardă
a fecundității infinite;
când atât preaplin mi te dezmiardă
semnele de-amurg și mai smerite

nu mai izbutesc să-ți încovoaie
marginea petalelor răsfrânte!
Legea *câtor* lumi puteri îndoiaie?

Noi trăim mai mult, atotstăpânitori –
Însă-n *care* dintre viețile înfrânte
fi-vom în sfârșit deschiși și primitori?...

În românește de *N. Argintescu-Amza*

VI

Trandafir, pururi domnești; antichității
fostu-i-ai potir fără chenar aurit;
nouă ne ești floarea deplinătății,
chip nenumărat, niciodat' istovit.

Mândrul avut, veșmânt peste veșmânt,
învăluie-un trup ce-i doar strălucire;
dar însăși petala despuiată-i în vânt,
și-i veșmântului, oricând dezmințire.

De veacuri mireasma ta ne-îmbie
cu gingaș nespuse numiri;

preaslăviri către bolți înălțate.

Nu știm cum să-ți spunem, ghicim...
amintiri către tine se-ndreaptă, o mie,
ceasuri râvnite ce pot fi chemate...

În românește de *N. Argintescu-Amza*

VII

Flori, voi asemeni drept rânduitelor mâini
– mâini de fecioare, mâini de ieri și de azi –
flori zăcând pe-un capăt de bancă-n grădini,
rănite pe-un capăt de lănced zăplaz,

încă o clipă de viață, apă-adăstând
în moartea ivită; – când ne veți spune
cum din nou răsăriți, între axe vibrând,
prinse-ntre degete gingaș; mai bune

decât ați râvnit? Puteți presimți? voi plăpânde
laolaltă-n ulcior înviate,
resfirând spovedanii molcome, blânde.

Nelegiuit v-au cules. Mărturisească
păcate istovitoare, întunecate:
punți din nou, înflorat, vă-mpletească.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XI

Rânduiri ale morții, rosturi pașnic ivite –
omule, pururi stăpân, să vânezi te-ndârjești;
năvod și capcană, ades vintre ciuntite
prin văgăuni atârdate, sărbătorești;

tiptil coborâte. Semne-ale păcii păreți,
dar brutal lângă mal vă smuncesc slugi ce-așteaptă,
și văgăuna prin noapte-azvârlă pale săgeți:
turturile bete de soare...

Dar treaba o dreaptă!...

Fie departe de cuget a milei suflare,
cel ce vânează rostul și-l drege;
sârg și băgare de seamă-i, prin vremi, vânătoarea.

Să ucizi, poartă chipul mâhnirii noastre pribege...
Cuget senin, neprihană și rouă,
doar ce-n fapte ni se dăruie nouă!

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XII

Să vrei prefacerea! prins de-al văpăii avânt,
ce-ți poate ție răpi a prefacerii fală?
Faurul spirit oricare, ce-i pământesc îndrumând,
iubește în chipul zvâcnind răsturnata migală.

Ce-i rămas neclintit, încremenire-*nseamnă!*
Afli-adăpost în groaza ce nevăzut ametește?
Așteaptă! Năprasnic veghează mai cruntă năprasnă!
Vai ție! – Securea ascunsă pândește!

Dar cunoaște izvoru-n șuvoi a cunoașterii fire,
cârmuind-o voios prin plăsmuiri luminate
ce sfârșind, ades reîncep prin sfârșitul ce piere!...

Fericirea oricare se naște din despărțire
străbătând-o mirată. Dar Daphne, schimbată
în laur înmiresmat, te vrea adiere!

În românește do *N. Argintescu-Amza*

XIII

Să fugi de bun rămas, precum ar fi
în urma ta, cum e sfârșita iarnă;
căci printre ierni sunt ierni: nu poți sfârși
iernând; deasupra inima-ți aștearnă!...

Să mori cu Euridice-n veci, și cântă
slăvind; coboară-n așternut cleștar;
cu cei ce pier în haos mi te-implântă
și-n freamăt sfarmă-al cupei sunet rar!

Să fii, deși părtaș al neființei,
al eului temei statornicit,
deplin plinind ce-o dată-i dat ființei;

Tot ce-a fost mut și orb în rostul folosit,
belșugul firii grămădit pe-un umăr
râzând l-apropie, călcând tot ce e număr.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XIV

Privește floarea, țărnei credincioasă:
destin îi dăruim o clipă, doar atât!
Dar cine-o știe, veștedă, că-i pasă:
a noastră-i jalea ei, demult am hotărât!

Orice vrea să plutească! Cu pași grei
noi peste tot călcăm greoi, mai apăsător;
și dăscălim cu necuprins temei

copilării ce pururi s-au păstrat.

Un cuget de-ar dormi somn adâncit
cu Firea-n preajmă – o, cât de ușor –
din geamănul străfund spre zori venind

ori poate-ar rămâne-n răsad, preaslăvit
de flori, pocăitul, fiind doar al lor
cu surori și cu frați, peste câmp adiind.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XV

O, darnică, tu, gură de cișmea
grai de cleștar unic, neprihănit,
naintea curgătoarei fețe-în gălgâit,
marmoreană mască! Apa-și ia

izvoru-în fund de apeduct. Sus, calcă
din Apenini, costișele morminte
purtând cu dânsa spusele cuvinte
prelinse-în vreme pe-nnegrita falcă.

Și ca-într-o cupă le rostogolește
în leneșă ureche adormită;
urechii-marmore în veci grăiește:

urechea gliei! Doar ei hărăzită
îi este șoapta. Un ulcior de-împingi,
rostita clipocire parcă-o stingi!

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XVI

Rana pururi de noi scurmată,
însuși zeul e, de-i vindecată...
Tăiș noi suntem, râvnind a ști –
iar el, seninul, se risipi...

Chiar daru-i sfânt în neprihană
îl smulge din lumea-i prea vană;
neclintit, nu-l primește decât
dezlegat, părtaș hotărât...

Doar mortul soarbe gând
din șipot susurând
sub zeiescul semn, mortului mut...

A noastră larmă sfărâmă țelul!
Râvnește spre dangăt doar mielul
din molcom freamăt tot mai tăcut.

XVII

În ce ferice grădini, cu pururi udatele coame
de arbori, pe ce gingășii de lujer golaș
rodesc ale mângâierii ciudatele poame,
mustind? Sunt poate-n sărmanul plai nevoiaș

al mizeriei tale! Uimit ești de vrajă!
De preabogatele boabe rămâi uluit:
neatinsă-i nespusa, frageda coajă;
nici păsări, nici viermi nu te-au gelozit

luându-ți nainte! Oare-n pomi îngeri învie?
De blânzi grădinari tainici grijiți,
rodind pentru noi, fărăi noștri să fie?

N-am izbutit noi, umbrele, semnele serii,
seci și copti prea devreme, prea curând-ofiliți,
să turburăm oare cumpăna verii?

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XVIII

Dansatoare, tu strămutare
a tot ce sortit e să piară, ofrandă;
vârtej, cel din urmă pom, crești din mișcare,
domnești peste vreme, zbor prins în ghirlandă!

N-a înflorit peste freamăt, deodată,
peste vârful-i, tăcerea? Deasupra, nu-l învăluiai?
Sus, nu soare era, nici vară, ci nemăsurata
arșiță pe care-n nepreget o desfășurai...

Doar roade purta, roade, copacul, extazul.
Nu-i oare molcomă roadă: ulciorul
vărgat, pârg deplin, dar mai pârguit nu e vasul?

Că-n limpezi icoane păstrează tiparul
pe care bezna sprâncenelor tale, fiorul,
pânze desprinse, sucind scrise tot harul?

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XIX

Undeva într-o bancă auru-și are răsfățatul cămin,
cu multe mii se împacă. Dar cel care cerșește,
orbul acela, nici cât paraua de-aramă nu prețuiește,
e ca un ban rătăcit, ca ungherul de praf sub un scrin.

În prăvăliile-adânci, aurul e ca acasă și domn,
se deghizează părelnic în blănuri, mătase și floare.
El însă, Tăcutul, stă, între-o suflare și altă suflare
a imensului aur care respiră și-n veghe și-n somn.

Ah, orișicât s-ar închide, noaptea, palma deschisă neîncetat,
mâine destinul iarăși o ia și-n fiecă zi
i-o ține întinsă: clară, mizeră, neocrotită.

De-ar înțelege-n sfârșit cineva, și-ar slăvi, tulburat,
îndelungata statornicie ce doar în imnuri se poate rosti.
Și numai de zei poate fi auzită.

În românește de *Maria Banuș*

XX

Între stele, ce departe-i! Însă mai departe
se află ce-nvățăm aci.
De pildă unul, prunc, al doilea-în altă parte...
În depărtări ce nu se pot gândi.

Tot largul Firii nu-i cuprins de soartă?
Cum ni se pare-atâta de străină?
Gândește,-ntre fecioară și bărbat, ce largă toartă!
Ferindu-se de el, de el se-anină...

Departa-s toate; ne închis e cercul viu!
Privește blidul pentru prânzul cel voios:
un straniu ochi de pește licărind sticlos.

Că-s peștii muți, credeam cândva. Nu știu!
La capăt nu găsești un loc în care peștii au grăit
cu vorbe ce *nu* le-au rostit?

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXI

Inimă, cântă-mi acele grădini necunoscute,
clare, de neatins, în butelii închise,
roze de Ispahan ori de Șiraz; apele mute
cântă-le-n slava neasemuitelor vise.

Inimă, nu-ți sunt străine, vădește-o! Grăiesc
despre tine, bogat pârguite smochine,
adieri ce parcă prind chip, ție-ți zâmbesc
printre crengile-n floare crescând către tine.

Să renunți te ferește, ai cade-n greșală,
pentru că hotărât-ai, miez înseamnă: a fi!
Fir de mătase te strecoară-n urzeală!

Lăuntric izvod, roi de străfunduri îmbină

– chiar din viață clipe de chin de-ar închipui
parte fiind, ȣesăturii întregi te închină.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXII

O, frânge destinul! prinosul înalt:
în parcuri a noastră ființă-n coroane
de spumă, ori oameni ciopliți în bazalt,
în jur largi portale și bolți sub balcoane...

O, clopot, te-nalță cu glas de aramă
peste-a zilelor șiruri, lumini cenușii!
Coloana din Karnak, ori mândră coloană
ce dăinuie lângă temple pururea vii!

Azi, iscate ofrande veșnic egale
perindă sub chipul grabei orizontale
galbena zi spre nopți prea-ntinse, orbite...

Dar goana se stinge și nu lasă urmă;
iar urmele scrise-n văzduh de se curmă,
în zadar nu au fost. Doar poate, închipuite.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXIII

Mă cheamă dar în clipa ta de mâine
vrăjmașă ȣie ne-mpăcat;
Mă roagă tainic, cu priviri de câine
din nou apoi înstrăinat.

Ce nu s-a dăruit, îți aparține,
cuprins îți pare în sfârșit.
Dar te dezleagă vorba: mergi cu bine
când semn aștepți de bun sosit...

Spre reazăm temători vom năzui
prea tineri pentru vechea seamă,
prea vârstnici pentru ce n-a fost.

Noi, preț dăm cui îl vom slăvi,
suntem, ah, creangă și aramă
și rod, primejdii, mreji cu dulce rost.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXIV

O, desfătare pururi nouă, lut zvântat!...

Abia ajutorate mâini, cutezătoare,
orașe au durat pe golf înaripat
cu ape și uleiuri încărcând ulcioare.

Pe zei îi plăsmuiește-un cuget îndrăzneț,
morocănos destinul iarăși ni-l prăvale.
Dar ei sunt veșnici. Vezi și-ascultă cu ce preț
furiș pot dâșii să-ți arate dreapta cale.

Noi, prin milenii generații, noi părinți
mereu mai împliniți prin pruncii așteptați...
Cândva ne-or depăși și ne-or cutremura!

Noi, cutezat-am nesfârșit, întârziați...
Dar muta moarte drepte știe-ne ființi:
cât ne-mprumută,-atâta poate câștiga.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXV

Auzi dar, sună-întâia hărnicie
a greblei; iarăși ritmu-i omenesc;
în frâu ținută, prea tăcuta glie
puteri, în prag de primăvară-i cresc

dând gust, nu crezi? la tot ce vine;
acel ce-ades spre tine merge, iată –
nu crezi că-i noul? Niciodată
cuprins, el te-a cuprins pe tine!...

Stejarii ce prin iarnă străbătură
vestesc în seară, castaniul verii
și semne-și fac în suflul adierii.

Par negre tufele din bătătură,
în negru mai deplin zac bălegare,
și fiecare ceas mai tânăr pare.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXVI

Țipătul păsării, cât de adânc ne scurmă...
Un țipăt oarecare odată creat.
Copiii chiar, pe-afară ce se-nturmă,
cum strigă surzi la strigătul curat:

strigă-ntâmplarea. În largul interspațiilor lumii
(unde pătrunde teafărul, pilduitor
țipăt de pasăre ca oamenii în visurile lor)
și-nfîg ei icurile cârâiturilor.

Vai, unde suntem? Liberi, tot mai supuși vâltorii

ca zmeii smulși din mâini, de hârtie balauri
gonim în zbor prea scund cu-a râsului mantie

zdrențuită de vânt. Rânduie zbierătorii
Zeule-Cântec! Ca ei volburați să învie
purându-și, torent, lira și tâmpla cu lauri.

În românește de *Dan Constantinescu*

XXVII

Oare-i vremea aieva, nimicitoare?
Când, pe creste, cetatea fi-va sfărmată?
Inimă, pururi de zei, nu ții tu oare?
Când demiurgul va să te-abată?

Suntem noi oare plăpânzi, plini de teamă,
precum destinul prea des o vădește?
Copilăria-adâncă, cum nu ia-n seamă
făgăduinți din străfund – de ce amuțește?

Ah, trecătoare stihie!
Treci prin cel ce te-mbie
– încrezător – ca un fum...

Dar cei ce suntem, înfăptuim
știind că trecem, cât dăinuim:
unelte pe-al zeilor drum.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXVIII

O, vin – în urmă pleci! Îndeplinește
– copil ești încă – dansul feciorelnic
în pura constelație ce dănțuiește!
Am izbutit să depășim vremelnic

nedeslușitul rost al Firii. S-a urnit
vibrând, când asculta cântând pe zeu.
Ai fost mișcată-atunci, dar ai simțit
înstrăinarea când la glasul lui Orfeu

un arbore-ncerca un pas cu tine.
Știai doar locul unde lira cântă
și-n cumpăt nemaiauzit răsfață.

Atunci cercat-ai gingășii depline
nădăjduind la sărbătoarea sfântă
să înfiripi a prietenului față.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

XXIX

Prietene tăcut, în depărtare
simți suflul tău văzduhul că-l dilată
te cheamă printre grinzi, întunecată,
clopotnița sunând. Să prinzi vigoare,

să-nfrângi în tine tot ce e venin!
De lepezi chipul vechi, prinzi altă față.
Cumplita încercare de te-înhață,
amar de ți-i gâtlejul, fă-te vin.

La noapte, în prinos poți preschimba
răscruci de simțuri, farmec de pământ;
și rostul lor să-l simți la întâlnirea

ciudată. Țărna de te va uita,
grăiește țărnei mute: -s unduirea,
iar apei repezi spune-i: iată, sunt!

În românește de N. *Argintescu-Amza*

DIN POEZII (1906 - 1926)

Din Desăvârșite

Rugă pentru nebuni și pentru ocnași

Voi, de la cari existența
ușor și-a ferit
chipul ei mare: unul,
ce poate există, spune șoptit

afară, în libertate,
încet, în noapte, o rugă:
pentru voi vremea să fugă,
căci aveți vreme.

Acum când v-ați amintit,
treceți mâna prin păr, duios.
Totul e risipit,
tot ce a fost.

O, liniștiți de ați sta,
când inima-i veche și tristă;
nici o mamă de nu ar afla
că asta există.

Sus, luna acum e suită,
unde creanga deoparte se dă,
și ca de voi locuită,
singură stă.

În românește de *Maria Banuș*

Cânt

Tu, căreia nu-i spun că noaptea
zac plângând,
care blând mă ostenești
ca un leagăn.
Tu, care nu-mi spui când veghezi
din pricina mea:
de ce n-am îndura
fără să-l ostoim
acest fast neștiut?

.....
Ia seama la îndrăgostiți;
de-ndată ce dragostea și-o mărturisesc
încep să mintă.

.....
Tu mă însinguri. Pe tine doar te pot schimba.
Un răstimp ești tu, apoi din nou foșnetul,
sau numai o mireasmă.
O, în brațele mele pe toate le-am pierdut –

tu singura, tu renaști mereu:
pentru că nu te-am încleștat niciodată, te țin strâns.

(Din Însemnările lui Malle Laurids Brigge)

În românește de *Dan Constantinescu*

Năluca

Ce te recheamă azi
În grădina foșnind a neliniști,
prin care abia luneca
un ultim fior de soare? Privește
ce sever este verdele-n urmă-i.
Vino! Dac-aș putea ca și tine
uita greutatea copacilor.
(Să cadă unul dintr-înșii de-a curmezișul,
câți inși ar veni să-l urnească din drum?
Ce e ceva mai greu decât trunchiul?)
Ai coborât
sonorele trepte de piatră;
te-am auzit.
Aici nu mai să suni.
Sunt tot adunat în auz,
ciulind urechea la tine, la vânt... Dintr-o dată
o privighetoare începe să cânte
ascunsă-n tufiș.
Ascult-o, în aer, plutind
ori căzând, ori nemaisfârșindu-și trilul. Tu
o auzi cu mine, tu –
sau te mai frământă și astăzi cealaltă față
a glasului, ce nu mai cată spre noi?

În românește de *Veronica Porumbacu*

Cad perlele, vai, s-a rupt oare-un șirag?

Cad perlele, vai, s-a rupt oare-un șirag?
La ce bun să le-nșir înc-o dată? Tu îmi lipsești,
pafta ce le ține-mpreună, iubito!

Nu era timpul? Cum așteaptă crepetul zilei răsăritul de soare,
te-aștept, cu obrajii păliți după noaptea trecută;
ca într-un teatru prea plin, îmi lungesc gâtul
să nu pierd nimic când te-arăți,
întă, în mijloc. Și, precum golful tinde spre larg
și-aruncă din far
fâșii de lumină; ca o albie ce-așteaptă-n pustiu
s-o umple, din munte căzând, o ploaie cerească,
ori ca un captiv care-adastă-n picioare răspunsul
unei stele, intrând pe fereastra lui nevinovată;
ca un infirm ce-și azvârle
cărjile calde, ea să fie-atârnată lingă altar,
și zace, și fără miracol nu se poate urni,

iată, așa sunt și eu când nu vii, zvârcolindu-mă-n moarte.
Doar pe tine te vreau. Nu are-o spărtură-n pavaj,
când simte, sărmana, un fir de iarbă crescând, nu are ea dreptul
să vrea primăvara întreagă? Primăvara pământului.
Și n-are nevoie luna, spre a-și răsfrânge un chip în lacul din sat,
de marile stele străine? Și cum s-ar putea
întâmpla chiar și lucrul cel mai mărunț de pe lume, dacă
n-ar mișca viitoru-mplinit
crugul timpului însuși, întreg numărat, înspre noi?

Tu nu ești încă în el, Tu, inefabilo.
De mai trece o vreme
nu mai ajung să te văd. Îmbătrânesc ori mă-mping
într-acolo copiii...

În românește de *Veronica Porumbacu*

Revărsate ceruri în risipă de stele

Revărsate ceruri în risipă de stele
străluceau pe deasupra mahnirii. Decât în pernă
plângi mai bine în sus, către cer. Aici, chiar în preajma
celui ce plânge, a chipului care
adulmecă-mprejurul lui, începe
cosmosul care te exaltă. Cine oprește,
când tu într-acolo vrei să ajungi,
revărsarea? Nimeni. Doar numai dacă
te-ncumeți deodată să lupți cu puternicul impuls
al acelor constelații spre tine. Respiră.
Respiră-ntunericul pământului și din nou
privește în sus! Din nou. Ușor și fără chip
s-apleacă spre tine adâncul de sus. Chipul
mistuit în nopți dă feței tale spațiu.

Din Poeziile către nopți

În românește de *Al. Philippide*

Îndărătul inocenților arbori

Îndărătul inocenților arbori,
bătrâna soartă-și arată
obrazul ei mut...
Un țipăt de pasăre care
se preface dincolo într-un rid al durerii,
în jurul severei, profeticei guri.

O, și cei ce-n curând se vor îndrăgosti
își surâd, încă nebănuind despărțirea,
și sub ei și peste ei trece,
în chip de stele, destinul
cu suflet nocturn.
încă nu li-e dat să-și trăiască dragostea,
ea-și are încă lăcașul
plutitor, pe orbite cerești,

un ușor contur.

În românește de *Veronica Porumbacu*

Dac-am fost atunci - dacă sunt acum

Dac-am fost atunci – dacă sunt acum:
tu peste mine îți adu-meci drum,
nemărginită beznă făcută din lumină.
Și-nalta frumusețe ce-o torni prin univers
eu, cel necunoscut și șters,
pe fața mea o prind, deplină.

O! Noapte, dac-ai ști cum toată
ființa mea în zbor e preschimbată
când mă încumet să te-ajung!
Sprâncenele ce-n dublu arc se-ndoaie
nu pot să-ncapă-asemenea șuvoaie
de priviri pironite prelung.

Din Poeziile către noapte

În românește de *Al. Philippide*

Gânduri de noapte pe care vechi presimțiri v-au adus

Gânduri de noapte pe care vechi presimțiri v-au adus,
prin care chiar tăcerea copilului se-ndeamnă,
vă cuget pe-ndelete – și sus, acolo sus,
o trainică dovadă domol și-adânc vă-nseamnă.

În mari haznale de întunecime
se zămislește noaptea și se-mbină
cu alte nopți din vremi profunde.
Și iată, noaptea din vechime
nemărginită se înclină
spre sora ei ce-n mine se ascunde.

Din Poeziile către noapte

În românește de *Al. Philippide*

Noaptea cea mare

Adesea uimit te priveam, stăm la fereastra ieri începută,
stăm și uimit te priveam. Încă mi-era orașul cel nou
refuzat, și, neînduplecată, priveliștea
se-ntuneca de parcă nu aș fi fost. Nici cele mai apropiate
lucruri nu se-osteneau să se facă-nțelese. La felinar,
stradela o lua în sus. Vedeam că mi-e străină.
Peste drum, o odaie, palpabilă, clară-n lumina lămpii –
începeam să particip; simțiră, lăsară obloanele.
Stam. Apoi plânse-un copil. Știam ce-s în stare
mamele-n casele acelea,-mprejur. Și știam

și nemângâiatul temei al oricărui plâns.
Sau o voce cânta și răzbătea ceva mai departe
de așteptare, sau, jos, tușea un bătrân,
muștrător, ca și cum trupu-i avea dreptate
contra acestei lumi mai blajine. Apoi o oră bătut –
dar eu numărai prea târziu, și căzu pe alături.
Ca un băiat, străin, care-n sfârșit e primit
în joc dar nu prinde mingea, nu știe
nici unul din jocuri, ce-atât de ușor ei le joacă,
și stă și se uită,-ncotro? – stăm și deodată,
am înțeles că te joci cu mine, noapte adultă,
și uimit te priveam. Unde turnuri
se mâniau și orașul ce-și întorcea de la mine destinul
mă-mpresura, unde munți de neghicit
stăteau împotriva-mi, unde în cercu-apropiat
o-nstrăinare flămândă împrejmua licărul întâmplător
al simțirilor mele: acolo, slăvito,
m-ai cunoscut și n-a fost rușine într-asta. Suflul tău
a trecut peste mine, surâsul tău, răsfirat pe-o vastă
melancolie, m-a străbătut.

În românește de *Maria Banuș*

Vreau să stărui într-una. Lucrează. Treci peste toate

Vreau să stărui într-una. Lucrează. Treci peste toate,
cât poți mai departe. N-ai format tu oare figuri
de păstori mai impunătoare decât au format
în sânul prințeselor figuri de domnitori
neconținute stirpe de regi și vitejii viitoare?
Dacă galioanele, în lemnul uimit de delicate ciopliri,
căpătau trăsături ale mării pe care tăcute pluteau,
o! cum să nu poată un om simțitor care *vrea*, care se smulge din sine,
cum să nu poată să-ți semene ție,
o! tu, ne-nduplecată Noapte!

Din Poeziile către noapte

În românește de *Al. Philippide*

În desăvârșita noapte

În desăvârșita noapte
când ridic privirea din carte,
din numerabilele clare rânduri,
o, ce stelar de limpede se-mparte,
ca un buchet de rustice flori,
îngrămădirea de gânduri:

Tinerete a sprinten legănatei prore,
cu șovăieli, duioșii, mângâieri. –
Pretutindeni bucuria de-a fi mâna-n mână,
dorință însă nicăieri;
prea mult univers și destulă țărână.

O, tu, iubită

O, tu, iubită
dinainte pierdută, niciodată-ntâlnită,
eu nu mai știu care cântec ți-i drag.
Nu mai încerc, când viitorul vine,
să te găsesc. Toate marile
imagini din mine, priveliștea văzută-n zare,
târguri și turnuri și poduri și
nebănuite cotituri de drumuri
și vlaga acelor tărmuri
cutureierate pe vremuri de zei:
toate în mine se-nalță
spre slava ta, tu pierdută mereu.
O, tu ești grădinile
pe care le-am privit cu-atâta
nădejde. O fereastră s-a deschis
în casa de țară: — și tu, gânditoare,
aproape c-ai intrat după mine. Am găsit
ulițe pe care tocmai trecuseși,
și uneori oglinzile vitrinelor
erau înc-amețite de tine și răsfrângeau speriate
chipul meu, brusc apărut. Cine știe
dacă n-a răsunat cântecu-aceleiași păsări
prin fiecare dintre noi, aseară?

În românește de *Al. Philippide*

Cotitură

Drumul de la simțire adâncă la măreție trece prin jertfă. Kassner

Îndelung birui, contemplând.
Stele căzură-n genunchi
sub luptătoare privire.
Sau contempla în genunchi,
și-a stăruinței mireasmă
vreun zeu obosea,
încât lui îi zâmbea dormind.

Turnuri, astfel le privea,
încât se speriau:
și iar le clădea, brusc, înalte, într-unui.
Dar de câte ori peisajul,
împovărat prea tare de zi
nu odihnea, seara,-n tăcuta lui contemplare.

Animale-alinate intrară,
păscând, în privirea-i deschisă,
și leii captivi se uitară
fix, înăuntru, ca-ntr-o libertate de neînțeles;

păsări zburară prin ea,
însuflețita. Flori
se oglindiră într-însa,
mari, ca-n copii.

Și zvonul că cineva ce contemplă există,
atinse pe cel mai puțin,
mai îndoielnic vizibile,
atinse femeile.

Contemplând cât de mult?
De cât timp, ahtiat în adânc,
implorând în străfundul privirii?

Când el, unul, din cei ce așteaptă, printre străini se afla;
întoarsă, distrată odaia hotelului,
ursuză în juru-i, și-n temuta oglindă
iarăși odaia
și mai târziu din patul chinuitor
iarăși:
atunci ținură sfat în văzduh,
sfat inezisabil,
despre sensibila-i inimă,
despre inima care, prin trupul surpat dureros,
e totuși sensibilă,
ținură sfat, hotărâre:
că e lipsit de iubire.

(Și inițierea ei o opriră.)

Căci iată, are-un hotar contemplarea
și lumea mai mult contemplată
vrea să sporească-n iubire.

Împlinită e opera chipului,
împlinește-acum opera inimii,
din imaginile acelea în tine închise. Căci tu
le-ai biruit; dar acum nu le cunoști.
Iată, om din adânc, fata adâncului tău,
cea cucerită din mii
de făpturi, cea
de-abia cucerită, până acum
născând iubită ființă.

În românește de *Maria Banuș*

Tânguire

Cui vrei să te tângui, inimă? Tot mai mult ocolești
întâlnirea cu oamenii, care-ți par
de neînțeles. Cu atât mai zadarnic, poate,
cu cât drumul te duce înspre viitor,
spre pierdutul tău viitor.
Cândva te plângeai? Ce-a fost? O boabă necoaptă
căzută de pe creanga bucuriei.

Azi însă pomul se frânge,
se frânge-n furtună întârziatul meu
pom al bucuriei.
Tu, cel mai frumos, în priveliștea mea
nevăzută, tu care m-ai și adus în preajma
nevăzuților îngeri.

În românește de *Veronica Porumbacu*

Trebuie să mori, aflând-o.» Să mori

(«*Papyrus Prisse*». Din maximele cuprinse în «*Ptah-hetep*», manuscris datând din jurul anului 2000 î.e.n.)

«Trebuie să mori, aflând-o.»
Să mori de preafrumoasa floare-a surâsului. Să mori
de mâinile ei ușoare. Să mori
din pricina femeilor.

Tânărul cânte-le pe ucigașe,
când trec prin spațiul inimii
lui. Din tânăru-i piept
să z bucnească un cânt:
o, neatinsă! Cât de străine sunteți!
Peste culmile
simțirilor sale trec și revarsă
o dulce noapte
în valea pustie a brațelor lui. Și vântul
ivirii lor foșnește-n frunzișul trupului său. Ca un pârau sclipitor
ființa-i se-ndreaptă spre ele.
Dar bărbatul
să tacă și mai înfiorat. El care
fără poteci rătăcea
prin noaptea de munte-a simțirilor sale:
să tacă.

Așa cum tace un bătrân marinar,
și spaimile vechi se joacă într-însul,
închise ca sub gratii tremurătoare, în colivii.

În românește de *Veronica Porumbacu*

Părăsit pe munții din suflet

Părăsit pe munții din suflet. Privește, ce mică acolo,
privește: localitatea din urmă a vorbei, și mai sus,
Însă ce mică și ea, încă un ultim
sătuc de simțiri. O recunoști tu?
Părăsit pe munții din suflet. Straiul
de piatră sub mâni. Aici înfloresc
bine ceva; din muta prăpastie
iese-nvoaltă o iarbă neștiutoare cântând.
Dar cărturarul? Ah, ce început să cunoască,
și tace acum, părăsit pe munții din suflet.
Acolo umblă desigur, în sfântă știință de sine,

multe-mprejur, multe dihanii de munte în pace
se perindă și stau. Și pasărea mare și tăinuită
Încercuie piscul renunțării curate. – Însă,
tăinuită, aici pe munții din suflet...

În românește de *Ion Pillat*

Fără de preget, chiar de știm priveliștea iubirii

Fără de preget, chiar de știm priveliștea iubirii,
Și țințirumul cel mărunț cu nume care plâng,
Și groaznicul abis a-toate mut în care alții
Sfârșesc: fără de preget mergem amândoi
Afară spre copaci bătrâni; fără de preget
Întârziem, loc printre fiori aflând, în fața cerului.

În românește de *N. Argintescu-Amza*

Surâs, o, cel dintâi, surâsul nostru.

Surâs, o, cel dintâi, surâsul nostru.
Și totul – una: teii să-i respiri,
s-ascuți tăcerea parcului – deodată
uimit să vezi, s-atingi în celălalt surâsul.

Era-n surâsu-acesta amintire
despre un iepure ce chiar acolo
în iarbă, se jucase; era copilăria
surâsului. Mai gravă i-a fost dată
alunecarea lebedei pe care
noi am văzut-o, mai târziu, tăind,
în două jumătăți de seară, iazul.
– Conturul pomilor pe cerul liber,
senin, noptatic în curând, trasau
conturu-acestui zâmbet pe fundalul
viitorului extatic din privire.

În românește de *Maria Banuș*

Moartea lui moise

Nici unul, doar îngerul căzut, întunecatul,
vroi; luă arme, păși cu fiorul morții
lângă orânduit. Dar, iarăși,
vâjâi îndărăt, în înălțimi,
strigă în cer: nu pot!

Căci, netulburat, prin sprânceana cea groasă
Moise îl preveni și scrise mai departe:
cuvinte de binecuvânt și numele nesfârșit.
Și ochiu-i era curat până la temelia puterilor.

Ci atunci, Domnul, smulgând cu el jumătate din cer

răzbi în jos, singur desfăcu muntele.
Îl așeză pe bătrân. Din, cuvenitu-i sălaș
chemă sufletul: acela, sus! și-i vorbi
de cele multe împărțite împreună, de prietenia lor fără hotare.

Dar, într-un târziu, i-a fost de-ajuns. Că e de-ajuns
desăvârșitul consimți. Și bătrânul Dumnezeu
își plecă lin peste bătrân
bătrâna-i față. Îl luă sărutându-l, din el însuși,
în bătrânețea lui mai bătrână. Și cu mâinile creațiunii
astupă muntele. Ca, făurit din nou,
numai unul să fie printre munții pământului,
de oameni necunoscut.

În românește de *Dan Constantinescu*

Moartea

Stă moartea, o infuzie albăstrie,
uite,-ntr-o ceașcă fără farfurioară.
Un loc atât de straniu pentru-o ceașcă:
pe dosul unei palme stă. Ce bine
se vede pe-arcuirea smălțuită
spărtura toartei. Prăfuită. Și
pe rotunjimea-i scrie șters: «*Nădejde*».

Asta citi, la un dejun, demult,
cel căruia-i menită băutura.

Dar ce fapte sunt oare
ce trebuie cu-otravă să le-alungi?

Altfel ar rămânea? Sunt ahtiați
după mâncarea asta chinuită?
Prezentul dur ești nevoit să-l scoți
din gura lor ca pe-o dantură falsă?
Atunci ei gângăvesc. O, gângăveli...

Stea căzătoare,
văzută-odată de pe-un pod —:
să nu te uit. Să stau.

În românește de *Maria Banuș*

Suflet în spațiu

Aici sunt, aici, eu ce-am fost smuls,
și mă clatin.

Oare cutez? Mă arunc?

Mulți au fost cei destoinici
acolo unde zoream. Dar acum
unde și cei mai mici stăpânesc până la capăt,
muți înaintea lucrării măiestre –:
Oare cutez? Mă arunc?

E drept c-am îndurat nopți, din stânjenitul meu
trup; da, prieteni făcusem
din el, pământeanul, și nemărginirea;
se revărsa,
suspînând, inima-i ce-o înălțăm
fără podoabe.

Dar acum, cui să arăt
că eu sunt doar suflet? Pe cine
uimește?
Deodată să fiu cel veșnic,
să nu mai fiu supus contradicției, să nu mai fiu
cel ce alină; să nu mai fiu părtaș decât
cu cerul.

Cu greu încă tainic;
căci între toate deschisele
taine, una
înfricoșată.

O, cum se-ntrepătrund îmbrățișările mari. Care
o să mă prindă, care o să mă dea mai departe,
pe mine cel ce stângaci
îmbrățișează?

Sau am uitat și-s în stare?
Uitat-am zbuciumul istovitor
al celor greu iubitori? Uimit
m-arunc spre înalt și-s în stare?

În românește de *Maria Banuș*

Muzică: suflu-al statuiilor, poate

Muzică: suflu-al statuiilor, poate:
tăcere-a imaginii. Tu, grai, unde graiuri
sfârșesc, tu timp
în verticală pe direcția pierdutelor inimi.

Simțiri pentru cine? O, tu, metamorfoză
– a simțirii în ce? –: în peisaj ce se-aude.
Muzică: tu, străino. Spațiu al inimii
crescut deasupra-ne. Străfund al nostru, ce depășindu-ne,
ne părăsește – sacră plecare:
când adâncul ne-nconjură
ca o zare mult încercată, ca cealaltă
parte-a văzduhului,
pură,

uriasă,
ce nu mai poate fi locuită.

În românește de *Maria Banuș*

O, când, când, când, vor înceta

...O, când, când, când, vor înceta
tânguirea și vorba? Nu s-au ivit îndeajuns
maestrii s-așeze vorbele omenești? De ce-ncercările noi?

Nu-s oare, nu-s, nu-s oamenii
doborâți de carte? Ca de un dangăt necurmat.
Când, între două cărți, ți se arată cerul tăcut, sau
o palmă de pământ obișnuit în înserare – luminează-te.

Mai mult ca furtunile, mai mult ca mările
au urlat oamenii. Ce imensități de liniști
trebuie să fie-n univers să mai putem auzi greierul
noi, urlătorii. Ca stelele
să ne apară tăcute în eterul covârșit cu zbierete
ne-au cuvântat părinții din vechi, bătrânii, răsbătrânii,
ca noi, în sfârșit, s-auzim, să fim oamenii,-ntâii, ce-aud!

În românește de *Dan Constantinescu*

Antistrofe

O, dacă voi, femei, ați veni
aici, printre noi, deși suferinde,
nu mai cruțate ca noi în viață, și totuși în stare
să faceți din noi niște preafericiți.

De unde,
când se-arată iubitul,
îi luați viitorul?
Mai bogat decât va să fie vreodată.
Cine știe cât de departe
e cea din urmă stea fixă pe cer,
e uimit când o află
în spațiul sublim al inimii voastre.
Cum vi-l desfășurați în mulțime?
Voi cupe de noapte, iviri de izvoare.

Voi într-adevăr mai sunteți aceleași?
Sunteți chiar aceleași copile
înghiontite în drumul spre școală
de un frate mai mare?
Voi, pure ființe.

În timp ce fețele noastre
se zbârceau, urâțindu-ne,
voi rămâneați pâine proaspătă.

Nici despărțirea de copilărie
nu v-atingea. Dintr-o dată
v-ați schimbat în ceea ce sunteți, dumnezeiește
și miraculos împlinite.

Noi, ca rupți dintr-un munte,
adesea de mici
colțuroși; uneori
ciopliți fericit;
noi, așchii de piatră,
peste flori prăvălite.

Voi, flori ale pământului, ale adâncului,
dragi rădăcinilor toate,
voi surori ale Euridicei,
voi care urmați cu credință
urcușul bărbatului.

Noi, adesea jigniți de noi înșine
lesne jignindu-vă însă, și cu plăcere,
și din nou la nevoie jigniți.
Noi, ca niște arme-așezate
cu furie-alături de somn.

Voi, ocrotindu-ne-acolo unde
nimeni nu ne mai apără. Ca un pom umbros
și îmbietor la somn e gândul la voi în reveriile celor însingurați.

În românește de *Veronica Porumbacu*

Oricum m-aș schimba

Oricum m-aș schimba
nu, nu te uit nicicând
suavă dragă lumină
din început pe pământ.

Tot ce-ai promis, fără greș
el a ținut,
de când sfărmatu-mi-ai inima
lin, nedurut.

Fulger fugară figură
de mine zărită, întâia.
Tăria fiindcă-am trăit
slăvesc gingășia.

În românește de *Dan Constantinescu*

Fructele de ce le-am zugrăvit?

Fructele de ce le-am zugrăvit?
Poate unde te-am zărit
culegând căpșuni în grădină.
Florile de ce nu pier în mine?

Nu oare unde bucuria te-a-ndemnat
să culegi una, neuitat?

Știu cum ai luat-o la goană
și, dintr-o dată, fără suflare zefir,
te-ai întors către mine-așteptând.
Te-am vegheat când dormeai.
Mâna-ți stingă
odihnea ca un trandafir.

În românește de *Dan Constantinescu*

Eros

Măști! Măști! Lui Eros chipul să-i astupe:
Cine îndură fața-i ce dogoară,
când el, asemenea solstițiului de vară
primăvăratecul preludiu-l întrerupe.

De vorbă stai și brusc, fără să vrei,
e altfel totul, grav... Un strigăt... dus..
Și deodată-aruncă peste ei,
precum un naos, un fior nespus.

O, pierdut, deodată, o, pierdut!
Iute-mbrățișează cei divini.
Viața-ntoarsă-i, soarta s-a născut.
Și-un izvor se vaită-n adâncimi.

În românește de *Maria Banus*

Preludiu de primăvară

Dispăru asprimea. I-o cruțare
peste pajiști nude, cenușii.
Ape mici au altă accentuare.
Imprecise gingășii

se întind din spații spre pământ.
Drumuri merg în țară și-o arată.
În copacul gol, neașteptată,
vezi expresia creșterii, trecând.

În românește de *Maria Banuș*

Colind

Nezăbovit, privirea a trecut mai departe
de colina însorită, de drumul abia început.
Astfel ne cuprinde ce nu am putut
să cuprindem – strălucind din departe,
și ne preschimbă, chiar de nu-l ajungem,

în ce, umbros doar presimțit, noi suntem;
un semn a fluturat, l-al nostru semn cuvânt.
Ci nu simțim răspuns decât un vâl de vânt.

În românește de *Dan Constantinescu*

Izvoare, zbucniți în lumină

Izvoare, zbucniți în lumină
aproape prea zorit.
Ce din temeiuri țâșnește
senin și sfințit?

În nestemată,-n adânc
străluciri făurește,
și-n lung răcoros de livadă
smerit ne-nsoțește.

Noi, cum îi răspundem
metamorfozei – în cânt?
O, cât de smintit despicăm
undă, pământ!

În românește de *Dan Constantinescu*

Pe strada-nvățată cu soarele

Pe strada-nvățată cu soarele, din
jumătatea goală de scorbură prefăcută
de multă vreme în jgheab, adăpostind
un ochi de apă reîmprospătată pe încetul, îmi potolesc
setea: luând în căușul mâinii
bucuria și-obârșiile apei.
A bea mi se pare prea mult, prea întreg,
dar acest chip în așteptare
mi-aduce în conștiință apă cu lumină.
Dacă, așadar, ai veni, s-ar cădea, spre a-mi fi liniște,
doar o ușoară odihnire a mâinilor
fie pe rotunjimea tânără a umerilor, fie
pe zvâcnetul sinilor tăi.

În românește de *Ion Caraion și Petronela Negoșanu*

Era lume-n chipul celei scumpe

Era lume-n chipul celei scumpe –
dar deodată ea se revărsă:
lumea-afară-i, lumea necuprinsă-i.

Ori de ce nu am băut din chipul
drag și plin ce-l ridicam spre mine,
lume-nmiresmată lângă gura-mi?

Am băut, ah. Fără saț băut-am.
Dar și eu, prea plin de multă lume,
bând din ea, m-am revărsat afară.

În românește de *Maria Banuș*

Noapte: o, tu, chip în adânc

Noapte: o, tu, chip în adânc
destrămat într-al meu.
Tu, căutării mele înmărmurite, adânc
covârșitoare, mereu.

Noapte, în privirea mea fremătând,
în tine însă – trăinicie;
creație fără sfârșit, dăinuind
pământul când n-o să mai fie.

Plină de noi constelații
lepădând din goană nebună
pojar aventuros în interspații
tăcut ce se-nstrună.

Prin simpla-ți prezență, cât de mărunț,
covârșitoareo, mă știu –
totuși, uns cu-ntunecatul pământ
îndrăznesc în tine să fiu.

În românește de *Dan Constantinescu*

Din dedicații

Baudelaire

Poetul, singurul a-nmănuncheat
lumea ce trândav se desfiră-n fiecare.
De necrezut, frumosul ei a luminat –
când însăși chinul și l-a proslăvit,
ruina a purificat-o nesfârșit:

și chiar nimicitorul devine lume, floare.

Pentru Anita Forrer la 14 aprilie 1921

În românește de *Dan Constanlinescu*

Lui Robert Faesi și doamnei Jenny Faesi

Acolo, unde din uitare, încet
ce-am trăit odată se-nalță spre noi,
pur măiestrit, blând, nemăsurat
și-n cuprinsul denecuprinsului înluminat:

Acolo începe cuvântul, adevăratul;
tăcut, însemnătatea lui ne depășește.
Căci duhul ce temeinic ne-nsingurează vrea
să fie deplin sigur că atotneunește.

În românește de *Dan Constantinescu*

(Lui Witold Hulewicz)

Fericiți cei ce știu că îndărătul
tuturor graiurilor stă negrăitul;
că de acolo – binecuvânt,
măreție ne vine și-avânt.

Desprins de aceste punți
ce noi le-njghebăm din nimicuri de tină:
ca mereu de pe creasta oricărei răpiri
să vedem comuniunea senină.

În românește de *Dan Constantinescu*

Muzica

Domnului Lorenz Lehr

Aceea care doarme... ca la neprihănită-i deșteptare
să fie atât de trează că noi cu toții adormim
năuciți de a ei trezie... O spăimântare!
Lovește pământul: răsună surd, gloduros,

înfundat și-mbrobodit cu scopurile noastre.
Lovește steaua: ți se dezvăluie uluitoare!

Lovește steaua: cifrele nevăzute
se împlinesc; cu ajutorul atomilor
se înmulțesc în spațiu. Sunetele iradiază.
Și ceea ce-i aici ureche pentru
plinul lor val de val,
undeva-i de asemenea ochi: aceste domuri
se boltesc undeva în Ideal.

Undeva muzica *dăinuie*, cum undeva
lumina asta o auzi ca un zvon depărtat...
Doar pentru simțurile noastre toate sunt
așa, despărțite... Și între două undiri
se-nvolbă nerostit Prisosul... Ce-a lunecat
în fructe? În circuitul gustului ni se destăinuie
prețul lui? Ce ne împărtășește o mireasmă ce-adie?
(Orice am face, cu fiecare pas,
înnoim a descoperirii solie.)

Muzică: tu, apă-a talerului
fântânii noastre, tu, rază care cazi,
tu, sunet ce-oglindește, tu,
fericit deșteptato sub gheara deșteptării,
tu, liniște pur împlinită prin harul revărsării,
tu, mai mult decât noi înșine... de orice «la ce folosește»
eliberato...

În românește de *Dan Constantinescu*

O urmare la «Învelișul trandafirului»

Scrisă pentru Madame Riccard

Bogat era spațiul de ele, mereu mai pline și mai sătule,
durabile roze: și deodată se risipesc,
poate-ntr-o seară. Căderea decisă-a petalelor
sună pe muchea căminului ca niște-aplauze-ncete.

Timpu aplaudă, ce le-a ucis atât de duios?
S-au apărat oare destul, ele ce prea devreme ne lasă?
Uite, cele mai roșii s-au înroșit până la negru
și cele mai palide au trecut prin orice paloare.

Și-acum: viața lor de apoi începe-ntre foile cărților,
invincibil parfum sălășluiește-n sertarul din scrin,
pătrunde-n vreun lucru ce ne slujește,
strecoară-n batistele împăturite
ceea ce-n trandafiri ne-a mișcat și-n ei a căzut în adânc.

În românește de *Maria Banuș*

Din Proiecte

Glasul unui sărman pe care îngerul îl ține de mână

În toiul judecății,
senin,
Părinte, renunț.
Ce văd e mai puțin
decât ce eu, mereu
știut-am:
splendoare-a-mbătătoare
a tot ce de când sunt
pierdut-am.
Tu oare-o știi –
cât de departe
simțirile îmi colindau
când dinaintea
azilului de noapte
tăcut ședeam
în nopțile clare,
de jos, ascultând
a stelelor șoapte?
Câini rățăceau
slobod, în jurul
neprețuitelor mele
simțiri.
Sub poduri, unde
m-am adăpostit,
avutul inimii
mi-a fost sporit
nemărginit.
Și neaua din
pantoful scâlciat
mi se topea
la fel de blând,
la fel de lin,
ca lacrimile unui prunc
mângâiat.

Paris, iarna 1913/1914

În românește de *Dan Constantinescu*

O, viață, viață, uimitor răstimp

O, viață, viață, uimitor răstimp,
din contradicții-n contradicții-ajungi,
împleticită-ades, târâș, pe brânci,
și, brusc, în înger parcă te preschimbi;
aripi nespuse de-nvalte ai atunci:
o, viață, cel mai nepătruns răstimp.

Dintre destine multe, temerare,

să fie unul poate, mai aprins?
Noi rezistăm, cu sprijin în hotare,
și smulgem, luăm ceva de necuprins.

.....

Paris, iarna 1913/1914

În românește de *Maria Banuș*

Elegie neterminată
(*Ultima formă a proiectului*)

Nu lăsa soarta să-ți nege copilăria,
fidelitatea acestei cerești, inefabile vârste, care
ce chiar pe captivul pierind în carcera sumbră,
încă-l susține, până la capăt. Căci dincolo de timp,
ea stăruie-n inima noastră. Chiar și bolnavului,
când privirea lui fixă-nțelege că nu-i mai răspunde odaia,
și nici un lucru în jur, căci toate-s bolnave ca el,
chinuite de febră, vindecabile totuși –
chiar și lui îi mai dăruie copilăria roadele ei:
în mijlocul unei naturi ce dispare, decade,
singură ea mai păstrează proaspăt răzorul de flori.
Dar nu e fără primejdii. Iluzia ce cu dantele și văluri
o face s-arate mai mândră, ne-a-nșelat doar o vreme.
Nu e mai tare ca noi, și nici mai cruțată;
nici zeii nu pot să-i sporească puterea:

Fără-apărare

e ca și noi, ca jivinele iarna, fără-apărare,
ba și mai fără-apărare, căci nu știe ce-i adăpostul.
Atât de fără-apărare, de parcă ea însăși e amenințarea.
Fără-apărare, ca față de-un foc, de-un gigant, de-o otravă,
sau de-un intrus, peste noapte, în casa cu uși zăvorâte.

Căci cine nu știe că mâinile străjii, ocrotitoarele,
mint? că ea însăși e în pericol! Cine *cutează*...
«...Eu!»

«Care eu?»

«Eu cutez, mamă. Eu, cel mai vechi decât lumea.

Mie pământul mi-a împărțit taina însăși ce dăruie
viață seminței. O, seri ale-ncrederii, eu și pământul
cădeam, tăcut și-aprilin, ca o ploaie, în propria poală.
Mai bărbătește! Ah, cine să-ți dovedească
rodnică noastră unire? Căci universală tăcere
nicicând nu-ți dezvăluie tainele creșterii.»

Mărinimie a mamelor! Glas ce-alăptează. Și totuși!
Ceea ce spui e primejdia însăși, întreaga
și pură primejduire a lumii – și astfel se preface în scut,
când o simți în adânc. Copilăria e însăși
miezul ei cald, ieșit de sub temeri și fără de frică.

De unde-atunci spaima? O înveți dintr-o dată, – e finalul a tot ce-am făcut omenește,
prea ușor și prea șubred.
Ea intră ca vântul prin crăpături. A intrat. Pe la spate
se strecoară și în pieptul copilului care se joacă – și-i suflă

cu şuier, în sânge,-ndoiala – şi brusc, bănuiala
că-n viitor nu va smulge din viaţă decât o frântură,
sau poate vreo cinci, disparate, şi toate fragile.
Şi iată, vergeaua voinţei despică şira spinării,
ca, bifurcată, să crească creanga-ndoielii
din pomul alegerii, pom trădător, dar crescând să se usce.
O, cum îşi străpunge păpuşa, pân-adineauri
gingaşa ei jucărie. Încă o mai îmbrăţişează şi totuşi,
ca un străin vrea s-o sperie! Nu prin făptura-i străină,
ce-ar fi de iertat, sărmana – ci chiar prin ispita ce-atrage copilul

L-atrage în lungile zile de-ncredere, în nenumăratele
ceasuri de joc fără grijă, în care copilul
fără invidii îşi pune la încercare propriul eu, făurit,
şi-apoi se desparte de el,
şi-l cunoaşte astfel, şi-mpărţindu-şi puterile-n două,
nou spor le adaugă, pentru viitorul belşug.

Ce departe e jocul! Dar fericită-i că ştie să-şi dăruie rodul
dincolo mult de nepoţi şi urmaşi – ea, consolatoarea!
Prietena morţii, căci, prin uşoara prefacere
o întrepătrunde de sute de ori... O, păpuşă,
îndepărtată icoană – ca stele, care-apunând
se prefac în lumi noi, faci tu din copil constelaţii.
Prea mic era pentru cosmos: şi lumea simţirii
între voi o aşterneţi, uimită de-un spaţiu ce se dilată...
Dar ce s-a-ntâmplat dintr-o dată? Când şi cum s-a-ntâmplat?

Fără nume, ruptură,
trădare – umplând jumătate de viaţă
ce n-o mai primeşte, n-o recunoaşte, ba chiar o reneagă.
Priveşte fix, dar refuză să vadă, să ştie, şi zace-n neştire,
de parcă nici măcar un lucru n-ar fi – ba iată,
parcă şi lucrul s-ar ruşina pentru ea...

Castelul Berg am Irchel, decembrie 1920

În româneşte de *Veronica Porumbacu*

Ca dimineaţa de azi

Ca dimineaţa de azi
fost-a vre-un om mai treaz?
Nu numai floarea şi râul
şi-acoperişu-i furat de extaz.

Chiar rnarginea-i tot mai bătrână
de ceruri şirag luminată
simte: e ţară, răspuns,
largul de lume visată.

Totul respiră, mulţumeşte-nainte.
O, ale nopţii coşmaruri,
cum fără urmă-aţi pierit.

Din strat peste strat de lumină
întunericul vostru era făurit,

care pur se dezmente.

Muzot, pe la 23 februarie 1922

În românește de *Dan Constantinescu*